FOCUS

A QUARTERLY DIGEST
FOR
THE LAW MAKER

Prepared by
THE SECRETARIAT OF THE KERALA LEGISLATURE
THIRUVANANTHAPURAM

FOCUS

വാല്യം : LIII ഏപ്രിൽ - ജൂൺ 2023 നം. II

ഉള്ളടക്കം

നയജാലകം

പേജ് നമ്പർ

ഗാന്ധിജിയും അംബേദ്കറും സാമൂഹിക നീതിയും [മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്, ഏപ്രിൽ 2, 2023]	-	തുഷാർ ഗാന്ധി പരിഭാഷ : ഡോ. ആർസു	.. 1-4
Corporate power and Indian inflation [The Hindu, 13th March 2023]	-	Pulapre Balakrishnan & M. Parameswaran	.. 5-8
തീയിൽ നിന്ന് പഠിക്കാനുള്ളത് [മാതൃഭൂമി, ഏപ്രിൽ 14, 2023]	-	ഡോ. റെമി ചന്ദ്രൻ	.. 9-12
It is a new assault on India's liberty [The Hindu, 20th April 2023]	-	Suhrith Parthasarathy	.. 13-16
Familiar discourse [Down to Earth, 16-30 April 2023]	-	Zumbish	.. 17-21
മാധ്യമ സ്വാതന്ത്ര്യവും പൊതുസമൂഹവും [മാതൃഭൂമി, മേയ് 10, 2023]	-	ഡോ. ജെ. പ്രഭാഷ്	.. 22-24
Long Covid : a lingering problem requiring greater attention [The Hindu, 14th May 2023]	-	Rajeev Jayadevan	.. 25-27
അതിരുവിടുന്ന നിർമിത ബുദ്ധി [മാതൃഭൂമി, മേയ് 23, 2023]	-	ബി. എസ്. ബിമിനിത്	.. 28-31
വേണം കരുത്തുള്ള കടിഞ്ഞാൺ [മാതൃഭൂമി, മേയ് 24, 2023]	-	ബി. എസ്. ബിമിനിത്	.. 32-35
Kudumbashree is at a crossroads [The Hindu, 29th May 2023]	-	S. Anandan	.. 36-37
വിയർക്കുന്ന ഭൂമി [മാതൃഭൂമി, മേയ് 30, 2023]	-	ഡോ. സി. പി. രാജേന്ദ്രൻ	.. 38-41
പ്ലാസ്റ്റിക് മാനവരാശിയുടെ പുതിയ മഹാമാരി [സമകാലിക മലയാളം, ജൂൺ 12, 2023]	-	സി. സുശാന്ത്	.. 42-44

			പേജ് നമ്പർ
Biodiversity is us and we are biodiversity- [The Hindu, 1st June 2023]	Kamal Bawa	..	45-47
Is India missing the graphene bus? - [The Hindu, 1st June 2023]	Ajay Kumar	..	48-50
Understanding the Kavach system - [The Hindu, 5th June 2023]	Ravi Reddy & V. Geetanath	..	51-52
നിയമകമ്മീഷന്റെ നിലപാട് നിർഭാഗ്യകരം - [മാതൃഭൂമി, ജൂൺ 13, 2023]	അഡ്വ. കാളീശ്വരം രാജ്	..	53-56
NCDS Plague Keralites health - [The Hindu, 13th June 2023]	C. Maya	..	57-58
The next Finance commission will have a tough task - [The Hindu, 15th June 2023]	Duvvuri Subbarao	..	59-61
വേണ്ടത് ആത്മവിശകലനം - [മാതൃഭൂമി, ജൂൺ 16, 2023]	ഡോ. പി. പി. ബാലൻ	..	62-63
Strike a fine balance, have a just civil code - [The Hindu, 24th June 2023]	Faizan Mustafa & Anant Sangal	..	64-67
പുതിയ പാർലമെന്റ് മന്ദിരവും ജനപ്രാതിനിധ്യ പ്രശ്നവും - [മാതൃഭൂമി, ജൂൺ 23, 2023]	ഡോ. ജെ.രത്നകുമാർ & ഡോ. കെ. പി. വിപിൻ ചന്ദ്രൻ	..	68-70

പാർലമെന്ററി അവലോകനം

ഐ. ടി. ചട്ടഭേദഗതിയും സെൻസർഷിപ്പ് ഭീഷണിയും - [മാതൃഭൂമി, ഏപ്രിൽ 11, 2023]	കെ. അൻവർ സാദത്ത്	..	71-73
ഭേദഗതിക്കുണ്ടോ ഭരണഘടനാ സാധുത? - [മാതൃഭൂമി, ഏപ്രിൽ 13, 2023]	കെ. അൻവർ സാദത്ത്	..	74-76

പേജ് നമ്പർ

A reminder about unfettered constitutional posts -Anupam Kulshreshtha .. 77-79
[The Hindu, 15th April 2023]

A judgement that upholds the Constitution - Adv. Kaleeswaram Raj .. 80-82
[The Hindu, 19th April 2023]

Pending Bills, the issue of gubernatorial inaction - P.D.T. Achary .. 83-86
[The Hindu, 25th April 2023]

The women's reservation Bill cannot wait any longer - Reena Gupta .. 87-89
[The Hindu, 29th April 2023]

Diagnostic imaging of the Rajasthan Right to Health Act - Dr. Soham D. Bhaduri .. 90-92
[The Hindu, 13th May 2023]

Two judgement and the principle of accountability - M. R. Madhavan .. 93-96
[The Hindu, 18th May 2023]

Disregarding Constitution,Court,Citizens - Kailash Gahlot .. 97-99
[The Hindu, 24th May 2023]

Governors cannot indefinitely hold back bills - Gautam S. Raman .. 100-102
[The Hindu, 12th May 2023]

A Parliamentary democracy or an executive democracy - Gautam Bhatia .. 103-106
[The Hindu, 1st June 2023]

The Indian polity, a democratic diagnosis - Hamid Ansari .. 107-110
[The Hindu, 7th June 2023]

സവിശേഷ വിവരങ്ങൾ

			പേജ് നമ്പർ
Rules notified to regulate fake news and online gaming [PRS Legislative Research - April 2023]	- Tanvi Vipra	..	111
Cabinet approves Indian Space Policy, 2023 [PRS Legislative Research-April 2023]	- Pratinav Damani	..	112
Cabinet approves Constitutuion of Inter-Ministerial Committee for grain storage [PRS Legislative Research - May 2023]	- Tanvi Vipra	..	113
Supreme Court holds that the legislature party acts on the direction of political party [PRS Legislative Research - May 2023]	- Alaya Purewal	..	114
Cabinet approves subsidies for fertilisers [PRS Legislative Research - June 2023]	- Tanvi Vipra	..	115-116
Ministry of Power notified guidelines for resource adequacy planning [PRS Legislative Research - June 2023]	- Harshit Padia	..	117-118

പുസ്തക പരിചയം

Understanding democracy [Frontline, 5th May 2023]	- Ajay Gudavarthy	..	119-123

പാർലമെന്ററി നടപടികൾ

Resume of Business transacted during the 10th Session of the Seventeenth Lok Sabha	..	124-134

ഗാന്ധിജിയും അംബേദ്കറും സാമൂഹികനീതിയും

തുഷാർ ഗാന്ധി

പരിഭാഷ: ഡോ. ആർസു

ഭരണഘടനയും സാമൂഹ്യ നീതിയും ആസ്പദമാക്കി വർത്തമാനകാല ഇന്ത്യൻ സാമൂഹ്യഘടനയെ നിശിത വിമർശനത്തിനു വിധേയമാക്കുകയാണ് ഗാന്ധിജിയുടെ മകൻ മണിലാൽ ഗാന്ധിയുടെ പേരക്കുട്ടി കൂടിയായ തുഷാർ ഗാന്ധി. ജീവിതാവസാനം വരെ ദരിദ്രമായ ജനതയ്ക്കു വേണ്ടി നിലകൊണ്ട ഗാന്ധിജിയിൽ നിന്ന് പഠിക്കേണ്ടതെന്തൊക്കെ എന്ന് ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു. ഒപ്പം വർത്തമാന കാലത്ത് ഗാന്ധിയുടേയും അംബേദ്കറിന്റെയും ആശയങ്ങൾ ശരിയായ രീതിയിൽ ജനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും പറയുന്നു. സാമൂഹ്യനീതിയുടെ അഭാവം മൂലം ഇന്ത്യൻ ജനതയ്ക്ക് നിഷേധിക്കപ്പെടുന്ന അവസരങ്ങളും അവകാശങ്ങളും ചർച്ച ചെയ്യുന്നു. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളും അടിത്തട്ടു മനുഷ്യരും അനുഭവിക്കുന്ന അനീതി പരിഹരിക്കാൻ നിശബ്ദതയ്ക്കാവില്ല എന്നും പൊതുജനങ്ങളുടെ ശബ്ദം ഇതിനെതിരെ നിരന്തരം ഉയരേണ്ടതുണ്ടെന്നും അതാണ് ഗാന്ധിയൻ ചിന്തയെന്നും വിശദീകരിക്കുന്നു.

സാമൂഹിക നീതിയും ഭരണഘടനയും എന്ന വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് പോസിറ്റീവ് ആയി അധികമൊന്നും സംസാരിക്കുവാൻ എനിക്കില്ല. സാമൂഹിക നീതി എന്നത് ഒരു മധുരമനോജ്ഞ പദമാണ്. എന്നാൽ അത് പ്രയോഗത്തിൽ എത്രമേൽ പ്രകടമാണ് എന്നത് ചിന്തിക്കേണ്ട വിഷയമാണ്.

ഇന്ത്യൻ സമൂഹത്തിനും സംസ്കാരത്തിനും അഭിമാനിക്കാവുന്ന ഏറെ കാര്യങ്ങളുണ്ട്. രാഷ്ട്രപിതാവെന്ന് നാം ഗാന്ധിജിയെ പ്രകീർത്തിച്ച് മുന്നേറി. പൊതുപ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചകാലം മുതൽ ജീവിതാന്ത്യം വരെ അദ്ദേഹം രാഷ്ട്രത്തിന്റെയും സമൂഹത്തിന്റെയും ക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തിച്ചു. ആ ജീവിതത്തെ നശിപ്പിച്ചതും നമ്മുടെ നാട്ടുകാരനായിരുന്നു.

അതുപോലെ അംബേദ്കറിന്റെ ജീവിതം പാർശ്വവൽകരിക്കപ്പെട്ടവരുടെ ജീവിതനിലവാരം ഉയർത്താൻ ഉദ്ദേശിച്ച് ഉള്ളതായിരുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യ ലബ്ധിയുടെ 75 വർഷം പൂർത്തിയാക്കിയ ഘട്ടത്തിൽ പല പരിപാടികളും നാടിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽ നടന്നു. എന്നാൽ സാമൂഹിക നീതി കൈവരിക്കുന്നതിലുള്ള കടമ്പകൾ മറികടക്കുവാൻ എത്രമേൽ നമുക്ക് സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന ചോദ്യം അവശേഷിക്കുന്നു. കുറച്ച് നാൾ മുൻപ് നടന്ന സംഭവം ഞാനോർക്കുന്നു. ഒരു ഒൻപത് വയസ്സുകാരൻ ക്ലാസ്സിലെ ടീച്ചർ കൊണ്ടുവന്ന അല്പം വെള്ളമെടുത്ത് കുടിച്ചു. ടീച്ചർ സവർണ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവരായിരുന്നു. വെള്ളം അശുദ്ധമാക്കി എന്ന കുറ്റം ചാർത്തി സാമൂഹിക വിരുദ്ധർ കുട്ടിയെ നിർദയം കൊന്നു. ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങൾ മുൻനിർത്തി വേണം നമ്മൾ സാമൂഹിക നീതിയെക്കുറിച്ചുള്ള അപഗ്രഥനം നടത്തേണ്ടത്. മർദനവും പീഡനവുമുണ്ടാകുമ്പോൾ ഇരകളെ നാം

അധിക്ഷേപിക്കുന്നു. ഹിംസാ കാണ്ഡങ്ങൾ വർധിക്കുന്നു. എന്നിട്ട് ദുരഭിമാനവുമായി മുന്നേറുന്നു. അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള തുറന്ന ചർച്ചകൾക്കുള്ള അവസരങ്ങൾ പോലും നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നു. ബുദ്ധിപരതയുടെ തലത്തിലുള്ള ന്യായീകരണങ്ങളാണ് കൂടുതലും നടക്കുന്നത്.

കൃത്യമായ വിമർശനവും അഭിപ്രായവും രേഖപ്പെടുത്തേണ്ട സന്ദർഭങ്ങളിൽ സാമാന്യ ജനങ്ങൾ നിശബ്ദരായിരിക്കുന്നത് ജനാധിപത്യത്തിന് വളരെ ആപത്കരമാണ്. ഈ മൗനം മർദകർക്കുള്ള ലൈസൻസ് ആയി മാറും. താഴെക്കിടക്കുന്നവരുടെ ഉന്നമനത്തിൽ മാത്രം സാമൂഹിക നീതിയെ ഒതുക്കുന്നത് ശരിയല്ല. തുല്യത സ്ഥാപിക്കുകയാണ് പ്രധാനം. ജസ്റ്റ്-ജസ്റ്റിസ് എന്നീ പദങ്ങളെ കോർത്തിണക്കുന്നത് ശരിയല്ല. മതപരമായ സ്വാതന്ത്ര്യം യുവതികൾക്ക് നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നു.

മുസ്ലിം വിദ്യാർഥിനികൾ ഹിജാബ് ധരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള വിവാദം കത്തിപ്പടർന്നിരുന്നു വ്യക്തി സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പ്രശ്നമാണിതിലുള്ളത്. പൗരത്വ പ്രശ്നവും വലിയ വിവാദമുണ്ടാക്കി നമ്മുടെ ഭരണഘടനയുടെ ആത്മാവ് സാഹോദര്യമാണ്. നമുക്ക് ഫ്രേറ്റേണിറ്റി സങ്കല്പത്തിൽനിന്ന് വ്യതിചലിക്കാതിരിക്കാം. പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന ജാതികൾക്കായി ഭരണഘടന ഏർപ്പെടുത്തിയ സംവരണത്തിന് സമയപരിധി ഭരണഘടനാ ശില്പികൾ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു. പതിനഞ്ച് വർഷമാകു മ്പോഴേക്ക് ജാതി വ്യത്യാസം ഉരുകി പ്പോകുമെന്ന ധാരണയുണ്ടായിരുന്നു. പിറകെ നിൽക്കുന്നവരെ സമത്വത്തിലേക്ക് എത്തിക്കാനുള്ള ഒരു ഉപകരണമായിരുന്നു സംവരണം. ജാതിവ്യവസ്ഥ നൂറ്റാണ്ടുകൾക്ക് മുൻപുണ്ടായിരുന്നത് അതേമട്ടിൽ ചിലർ ഇന്നും തുടരുന്നു. സ്വാർഥതാത്പര്യം രാഷ്ട്രീയ താത്പര്യത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്നതാണ് നാം ഇന്ന് കാണുന്ന യാഥാർഥ്യം.

We the people of India എന്നാണ് ഭരണഘടനയുടെ തുടക്കത്തിലുള്ള വാക്കുകൾ. സമൂഹത്തിന്റെ ഹിതത്തിനാണ് അവിടെ പ്രാധാന്യം ലഭിക്കുന്നത്. അതിനെ അവനവന്റെ ഹിതമാക്കി ചുരുക്കരുത്. തിരഞ്ഞെടുപ്പ് രാഷ്ട്രീയം ആ വഴിക്ക് മുന്നേറുമ്പോൾ പരാജയപ്പെടുന്നത് ജനാധിപത്യമായിരിക്കും. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യം യാഥാർഥ്യമാക്കാൻ പോരാടിയ തലമുറയുടെ മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്ന അഭിനിവേശത്തിന്റെ ജ്വാലയുടെ തിളക്കം നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. അവരിൽ ചിലരിപ്പോൾ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ട്. ആ തിളക്കം അവരുടെ മനസ്സിൽ ഇപ്പോഴുമുണ്ടാകും. എന്നാൽ പിൻഗാമികളുടെ മനസ്സിൽ ആ ജ്വാല അണഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

ഇന്ത്യയുടെ ഭരണഘടനയിൽ ഈ രാഷ്ട്രത്തിനാവശ്യമായ എല്ലാക്കാര്യങ്ങളും പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.എന്നാൽ സാമൂഹിക നീതി ഇന്നും മരീചികയായി നിൽക്കുന്നു. അക്രമവും ഹിംസയും കൊലപാതകവും ബലാത്സംഗങ്ങളും ഇവിടെ വർദ്ധിക്കുന്നു. ഇതിനെതിരായ ശക്തമായ പ്രതിഷേധ സ്വരങ്ങൾ ഉയർന്നു വരുന്നില്ല. ജനങ്ങൾ മൗനം പാലിക്കുന്നത് ഇതിനെല്ലാമുള്ള പ്രോത്സാഹനമായി പരിണമിക്കുന്നു. കണ്ണടച്ചും ചെവിപൊത്തിയും വായമൂടിയുമിരുന്നാൽ സാമൂഹിക നീതി യാഥാർഥ്യമാകില്ല. സുപ്രീം കോടതിയും ഇക്കാര്യത്തിൽ ഉണർന്ന് പ്രവർത്തിച്ചാലേ മാറ്റം വരികയുള്ളൂ.

ഉത്തരേന്ത്യയിലിന്നും ന്യൂനപക്ഷ വിഭാഗങ്ങളോട് വിദ്വേഷം പുലർത്തുന്നവരുണ്ട്. 'ഹിന്ദു ജാഗരൺ' ആണ് അവിടെ നിന്ന് ഉയർന്ന് കേൾക്കുന്ന മുദ്രാവാക്യം. ദുർബലനെ ദ്രോഹിക്കുന്ന നീതി തുടരുമ്പോൾ അതിനെ വിശേഷിച്ചാരും തന്നെ ഗൗനിക്കുന്നില്ല. കയ്യൂക്കുള്ളവർ കാണിക്കുന്ന ക്രൂരത അതിനാൽ നിർബാധം തുടരുന്നു. പാവങ്ങളെ ഈ ദുരവസ്ഥയിൽനിന്ന് രക്ഷിക്കാൻ ഇനിയൊരു മഹാത്മാഗാന്ധി വരുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാനാകില്ല. വിദേശത്തുനിന്ന് ആരെങ്കിലുമെത്തി ഇതിന് പരിഹാരം കാണുമെന്നും കരുതാനാകില്ല.

ഞാനും എന്റെ സമപ്രായക്കാരും ജീവിതത്തിന്റെ, ശിശിരത്തിലൂടെയാണിപ്പോൾ കടന്നുപോകുന്നത്. ഇവിടെ ഫാസിസത്തിന്റെ ശക്തി പെരുകി വരുമ്പോൾ യുവാക്കൾ ഉണർന്നേപറ്റൂ. ചുറ്റുമുള്ള യാഥാർഥ്യങ്ങളെ കാണാനും വിലയിരുത്താനും പ്രതികരിക്കാനും യുവാക്കൾ മുന്നോട്ടുവന്നാൽ മാറ്റം സംഭവിക്കും.

ജാതി സെൻസസ് എടുക്കുന്നതിലെ ഔചിത്യം ഇന്നൊരു ചർച്ചാവിഷയ മാവുകയാണ്. നല്ല ഉദ്ദേശ്യത്തോടും നല്ല രീതിയിലുമാണ് ആ സെൻസസെടു ക്കുന്നതെങ്കിൽ, അതിനെ തള്ളിപ്പറ യേണ്ടതില്ല. എന്നാലുമത് ജനറൽ സെൻസസിന്റെ ഭാഗമായി നടത്തിയാൽ മതിയാകുമെന്നാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്. ഇപ്പോൾ പ്ലാൻ ചെയ്യുന്നത് രാഷ്ട്രീയാവശ്യങ്ങൾ മുൻനിർത്തിയാണെന്ന ധാരണ പ്രബലമാണ്.

പാർശ്വവത്കരിക്കപ്പെട്ടവരുടെ ജീവിത നിലവാരം ഉയർത്തുകയാവണം ലക്ഷ്യം. നിയമപരമായി മുന്നേറുന്നത് ശരിയാണ്. എന്നാൽ, അത്രയും പോരാ. ധാർമിക നൈതിക മൂല്യങ്ങളിലും ശ്രദ്ധ പതിയേണ്ടതുണ്ട്.

ഏക സിവിൽ കോഡ് നടപ്പിലാ ക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും വിവാദങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നു. അതൊരു രാഷ്ട്രീയ പ്രശ്നമാണ്. വ്യക്തിനിയമത്തിന്റെ മറവിൽ മറ്റ് പലതും കടന്നുവരുന്ന അവസ്ഥയുണ്ട്. സമഗ്രപരിശോധനയും വിലയിരുത്തലുമാണ് ആദ്യം നടക്കേണ്ടത്. വ്യക്തിപരമായി ഞാൻ ഏക സിവിൽ കോഡിനെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നില്ല.

പുണെ ഉടമ്പടിയുടെ കാര്യത്തിൽ, ഗാന്ധിജിയും അംബേദ്കറും സ്വീകരിച്ച നിലപാടുകൾ സമാനമായിരുന്നില്ല. അധഃസ്ഥിതരെക്കൂടി ഉൾക്കൊള്ളുന്ന രീതിയാണ് ഗാന്ധി അവലംബിച്ചത്. ഈ വിഷയത്തിൽ അംബേദ്കറുടെ നിലപാട് കുറച്ചു കൂടി കർക്കശമായിരുന്നു. Seperate Electorate എന്ന ആശയത്തിൽ അദ്ദേഹം ഉറച്ചുനിന്നത് സകാരണമായിരുന്നു. സാമൂഹികനീതി നിഷേധിക്കപ്പെട്ടവരുടെ ദുഃഖ ദുരിതങ്ങൾ നേരിട്ടനുഭവിച്ച വ്യക്തിയായിരുന്നു അംബേദ്ക്കർ. അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും ഗാന്ധിജി അംബേദ്കറിനോട് ശത്രുത പുലർത്തിയിരുന്നില്ല. ഭരണഘടന യുണ്ടാക്കുമ്പോൾ, അംബേദ്കറുടെ പ്രതിഭ പ്രയോജനപ്പെടുത്തണമെന്ന് ഗാന്ധിജി നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ, സാമൂഹികനീതിയുടെ കാര്യത്തിൽ ഈ രണ്ട് നേതാക്കളുടെയും ആഗ്രഹങ്ങൾ ഇപ്പോഴും പൂർത്തീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

ഇവിടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് രാഷ്ട്രീയ അസമത്വം വർധിപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. വിഭജിച്ച് ഭരിക്കുകയെന്ന നയം ഇന്ന് പുതിയ രീതിയിൽ തുടരുകയാണ്. രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കൾ സമത്വം ആഗ്രഹിക്കുന്നവരല്ല. അവർ സ്വാർഥതാത്പര്യങ്ങളും അധികാര ദുരയുമുള്ളവരാണ്. ജനങ്ങൾ ഉള്ളുണർവുള്ളവരാകുകയാണ് ഇതിനുള്ള പോംവഴി. ഗാന്ധി, അംബേദ്കർ എന്നിവരുടെ ആശയങ്ങൾ ശരിയായ രീതിയിൽ ജനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണം. ഗാന്ധിജിയുടെ ജീവൻ അപകടപ്പെടുത്തിയത് ഹിന്ദു ബ്രാഹ്മണനാണെന്ന വസ്തുത മറക്കരുത്.

സാമൂഹികനീതി സ്വതന്ത്ര ഇന്ത്യയിൽ യാഥാർഥ്യമായിട്ടില്ലെന്നതിന്, തുടക്കത്തിൽ ഭരിച്ച കോൺഗ്രസ് ഗവൺമെന്റിന് ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ട്. തുടർന്നുവന്ന കോൺഗ്രസ് ഗവൺമെന്റുകളും ആ പ്രശ്നത്തിന് ഫലപ്രദമായ പരിഹാരം കണ്ടിട്ടില്ല.

ഗാന്ധിജി അഭിലാഷിച്ച ' വില്ലേജ് റിപ്പബ്ലിക് ' ഇനിയും യാഥാർഥ്യമായിട്ടില്ല. ഓരോ ഗ്രാമത്തിന്റെയും ഭൗതിക സാഹചര്യം ഓരോ വിധത്തിലായിരിക്കും ഗുജറാത്തിന്റേതിന് സമാനമായിരിക്കില്ല കേരളത്തിന്റേത്. അധികാരവികേന്ദ്രീകരണമെന്ന ആശയം ഇപ്പോൾ കീഴ്മേൽ മറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ജി.എസ്.ടി. നടപ്പാക്കിയപ്പോൾ, എല്ലാ ഫണ്ടുകളുമെത്തുന്നത് കേന്ദ്രത്തിലേക്കായി. അവർ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് പിന്നീട് വിഹിതമനുവദിക്കുന്നു. ഈ രീതിയിൽ മുന്നേറിയാൽ, വില്ലേജ് റിപ്പബ്ലിക് എന്ന ആശയം സഫലമാകില്ല.

രണ്ടുവർഷം മുൻപ് കർഷകർ നടത്തിയ സമരത്തെ പാർലമെന്റ് അവഗണിച്ചു. കർഷകർക്കായി പാർലമെന്റ് പാസാക്കിയ നിയമം തങ്ങൾക്ക് ഹിതകരമല്ലെന്ന് കർഷകർ പറഞ്ഞപ്പോൾ, ഇതിനുള്ള അധികാരം പാർലമെന്റിനാണെന്ന വാദമാണ് സർക്കാർ നിരത്തിയത്. നീതി ലഭിക്കേണ്ടത് ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക വ്യക്തിക്കല്ല. അത് എല്ലാവർക്കും അർഹതപ്പെട്ടതാണ്. ബിൽക്കിസ് ബാനു കേസ് നീതി തേടിയതായിരുന്നു.

ഇവിടെ നാം വലിയ യുദ്ധങ്ങളുണ്ടാകാൻ കാത്തുനിൽക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. ഇന്ന് പ്രതിഷേധവുമായെത്തുന്നവരെ 'ആന്ദോളൻ ജീവികളെന്ന്' മുദ്രകുത്തുന്ന അവസ്ഥയാണുള്ളത്. ന്യൂനപക്ഷ വിഭാഗങ്ങളെ അധിക്ഷേപിക്കുന്നതിനെ മുസ്ലിം പ്രശ്നം മാത്രമായി പരിഗണിക്കുന്ന അവസ്ഥ മാറണം. സാമൂഹികമാറ്റത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള അഭിനിവേശത്തിന്റെ അഗ്നി മനസ്സിൽ അണയാതെ സൂക്ഷിക്കാൻവിശേഷിച്ചും യുവാക്കൾ ശ്രമിക്കുകയെന്നതാണ് ഇന്നത്തെ പ്രധാനകർത്തവ്യം.

മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്,
2 ഏപ്രിൽ, 2023.

Corporate Power And Indian Inflation

Pulapre Balakrishnan & M.Parameswaran

A new explanation has been proposed for the recent trajectory of inflation in India, with implications for its control. The former Deputy Governor of the Reserve Bank of India, Viral Acharya, is reported to have observed (on an Indian news and opinion website on March 30 that, unlike in the West where it abated with COVID-19, core inflation remains elevated in India. This be ascribes to the pricing power of five big corporates (Big 5') The narrative has received wide coverage in the financial press. For readers not acquainted with the jargon of central bankers, 'core' inflation is all-commodity inflation stripped of the inflation of food and fuel prices.

The factor of food price inflation

We offer five comments on the claim that corporate pricing power is driving inflation in India currently. First, a divergence between inflation rates in India and the rest of the world is not new. After the global financial crisis of 2008, Indian inflation surged, reaching levels higher than in its epicentre, namely the economies of the United States and the United Kingdom. This was due to a surge in food price inflation in India, driven by negative agricultural shocks and high procurement price hikes. As food price inflation tends to feed into core inflation, it would be hasty to conclude that Indian inflation is higher than in the West today due to corporate pricing power.

Note that for the month of February the wholesale price (WP) based food-price inflation was 28% while that for manufactured products, the largest commodity group in the index, was lower at 2% (Ministry of Commerce, March 14). With food price inflation in India unabated, there is no reason to assert that core inflation should have declined even if it has in the West. There is evidence that in India, food price inflation affects core inflation. This is not surprising after all, for food price inflation enters costs of the non agricultural sector.

Second, the argument that corporate power underlies elevated core inflation is based on an observation of a somewhat short time period. It is true that while wholesale price inflation has eased very considerably in the six months preceding March 2023, consumer price (CP) inflation has not (National Statistical Office, March 13). But a mismatch between WP and CP

inflations is not new. In 2021-22, WP inflation had surged by 12 percentage points but CP inflation actually declined (Reserve Bank of India, 2022) So, the maintenance of high price increases by firms in the retail sector even after wholesale price inflation has declined in 2022-23 may just be a compensating mechanism, ie, the rising input cost of the retail sector is being passed on with a lag.

Third, attributing elevated core inflation in consumer prices, as wholesale prices fall, to pricing power of the Big 5 assumes that these conglomerates have a high presence in retail trade. On balance, one would expect their presence is greater in the manufacturing and infrastructure sectors than in retail. It may be noted that their presence in the economy itself may not be so high. Mr. Acharya is quoted as stating that they account for 12% of non-financial sector sales. To us, this does not signal high pricing power.

Fourth, to compare WP inflation with CP inflation, whether headline or core, is to acquiesce in a mismatch. The commodity basket corresponding to CP includes such items as housing, health, education, recreation and personal care which, naturally, do not enter the wholesale price index. So, we would be comparing apples with oranges here.

Finally, we come to the point that casts doubt most directly on the claim that corporate pricing power is driving current inflation in India. At present we have data for only the first three quarters of the financial year that just ended. However, in all of them, over 75% of the direct contribution to inflation is by sectors in which the Big 5 are unlikely to be represented in a big way, the contribution of food products alone being close to 50% in most time periods. Clearly, it is the rising price of food that is driving current inflation in India.

There is pricing power

None of this is to suggest that corporate pricing power does not exist or that it is not relevant for inflation. Our own published work has shown that there is pricing power in Indian industry and that the rate of profit in India is high in a global comparison. However, the question is the extent to which corporate power is driving overall inflation in India currently, beyond its obvious role in elevating

the price level. In theory, corporates can drive inflation if concentration rises continuously and if they come to dominate the economy, in this case retail trade. That we have not reached there yet in India is implied by the fact that the sectors in which the Big 5 are most represented account for less than 25% of the consumer price index. But industrial concentration is most likely rising in India, and the consequences matter for more than just prices.

While public policy in India has a history of being alert to concentration in industry, concentration in the services, as in telecommunications, and in infrastructure, as in ports, is relatively new and it may only just be coming to terms with its implications. As a democracy, India should guard against the potential use of countervailing power by anybody pursuing a private interest, whether economic or social, and irrespective of its consequences for inflation. At the same time, it may be noted that India's corporate sector is diverse and Mr. Acharya's lot includes at least one house that is perceived by the public as embodying business acumen, ethical practices and social responsibility.

In conclusion, we find the framing of the discourse on inflation in terms of core inflation as when the role of corporate pricing power was brought up, to be limiting. Core inflation leaves out the inflation in food and fuel prices on grounds that these prices tend to fluctuate. evening out the changes, and thus not requiring a policy response. But this is a flawed assumption in the context of India's economy.

The current inflation control strategy

In India, food prices have only risen, and in recent years their rate of inflation has been very high. For all the reforms since 1991, the real price of food, i.e., its price relative to the general price level, has risen considerably. In the context, to

measure inflation without considering the price of food is to exclude what matters most to the public, as opposed to central bankers. India's inflation control strategy is currently restricted to using the interest rate to dampen aggregate demand. It conveniently for its champions absolves the policymaker from addressing the challenge of ensuring the production of food at affordable prices. But, the most recent intervention purporting to explain core inflation in India may have had a beneficial fallout after all. It has re-emphasised that the RBI has been unable to control even that inflation which central banks are assumed to be able to.

(Pulapre Balakrishnan is at Ashoka University sonapat Haryana. M.Parameswran is with the Centre for development Studies. Thiruvananthapuram.)

The Hindu,
13th March, 2023.

തീയിൽ നിന്നു പഠിക്കാനുള്ളത്

ഡോ. റെമി ചന്ദ്രൻ

കൊച്ചിയിലെ മാലിന്യനിർമാർജനത്തിന് സാങ്കേതികവും നയപരവുമായ ഒരു സമീപന രേഖ വേണ്ടതുണ്ടെന്ന് ബ്രഹ്മപുരത്തെ സംസ്കരിക്കപ്പെടാത്ത മാലിന്യ കൂമ്പാരവും അവിടെയുണ്ടായ തീപ്പിടിത്തവും നമ്മെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നു.

*** കൊച്ചിയിലെ കാര്യം**

സെൻസസ് വകുപ്പിന്റെ കണക്കു പ്രകാരം കൊച്ചിയിലെ മാത്രം ജനസംഖ്യ 8,29,000 ആണ്. ഗ്രേറ്റർ കൊച്ചി അഥവാ കൊച്ചിയുടെ മെട്രോ പൊളിറ്റൻ പ്രദേശങ്ങൾ മാത്രം കണക്കിലെടുത്താൽ ജനസംഖ്യ 20 ലക്ഷത്തിലധികം വരും. ഏകദേശ കണക്കുപ്രകാരം ഇത്രയും ജനങ്ങൾ ഒരു ദിവസം 1348 ടൺ മാലിന്യം ഉത്പാദിപ്പിക്കും.

നമുക്കറിയാവുന്നതുപോലെ, ഇത്തരത്തിൽ ഉത്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യത്തിൽ അധികവും ഈർപ്പമുള്ള ജൈവമാലിന്യവും അവശേഷിക്കുന്നത് പ്ലാസ്റ്റിക്, പേപ്പർ, തുണി മുതലായവയുമാണ്. ഇതിനുപുറമേ, റെസ്റ്റോറന്റുകൾ. നിർമാണ പ്രവൃത്തി നടക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ തുടങ്ങി മാലിന്യം സൃഷ്ടിക്കുന്ന മറ്റു വ്യാവസായിക മേഖലകളുമേറെയാണ്. ഈ മാലിന്യത്തിന്റെയൊക്കെ ചെറിയ ഒരംശം മാത്രമേ ശേഖരിക്കപ്പെടുന്നുള്ളൂ. ബാക്കിയുള്ളവ തുറസ്സായസ്ഥലങ്ങളിൽ എവിടെയെങ്കിലും ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടുകയാണ്.

മാലിന്യനിർമാർജനപ്രക്രിയ കേന്ദ്രീകൃതമാവണോ അതോ വികേന്ദ്രീകൃതമായിരിക്കണമോ എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചും ചർച്ചകൾ നടക്കുന്നു. പരമ്പരാഗതമായി, വേസ്റ്റ് ടു എനർജി പ്ലാന്റുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത് മാലിന്യത്തിൽ നിന്ന് വൈദ്യുതി ഉത്പാദിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ്. ജൈവ മാലിന്യത്തിൽ നിന്ന് ബയോഗ്യാസ് ഉത്പാദിപ്പിക്കുക, ഇൻസിനറേഷനിലൂടെ മാലിന്യം ചാമ്പലാക്കി അതിൽ നിന്ന് വൈദ്യുതിയുണ്ടാക്കുക. തുടങ്ങിയ ലക്ഷ്യങ്ങളും ഇതിന്റെ ഭാഗമായുണ്ട്. ഇൻസിനറേഷനിലൂടെ മാലിന്യത്തിൽ നിന്ന് വൈദ്യുതി ഉത്പാദിപ്പിക്കുക എന്നത് സാമ്പത്തികമായും പാരിസ്ഥിതികമായും ഒട്ടും പ്രായോഗികമല്ല. സാമ്പത്തികനേട്ടം പരിഗണിച്ചാൽത്തന്നെയും ഇതിന്റെ ഊർജോത്പാദനക്ഷമതയും വളരെ കുറവാണ്.

മാലിന്യത്തിൽ നിന്ന് ആവി

ഇപ്പോഴത്തെ പ്രധാനപ്രശ്നം, കൊച്ചിയിലെ വേസ്റ്റ് ടു എനർജി പ്ലാന്റിനെ വൻതോതിലുള്ള മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന് പ്രയോജനപ്പെടുത്താവുന്ന രീതിയിൽ എങ്ങനെ ഫലപ്രദമായി മാറ്റിയെടുക്കുമെന്നതാണ്. സാധ്യമായ ഒരു മാർഗം 'മാലിന്യത്തിൽനിന്ന് ആവി ' എന്ന ആശയമാണ്.

ഇൻസിനറേഷൻ എന്ന പ്രക്രിയയുടെ ഒരു ഉപോത്പന്നമാണ് ആവി. അതിനെ നേരിട്ട് വ്യാവസായിക അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉപയുക്തമാക്കിയാൽ അതിന്റെ പ്രവർത്തനക്ഷമത വർധിക്കും. പെട്രോകെമിക്കൽ പ്ലാന്റുകൾ, എണ്ണശുദ്ധീകരണശാലകൾ, പേപ്പർ മില്ലുകൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ അവയുടെ ഉല്പാദനപ്രക്രിയയുടെ ഭാഗമായി വലിയ തോതിൽ സ്റ്റീം ആവശ്യമുണ്ട്. പരമ്പരാഗതമായി ഇത്തരം വ്യവസായങ്ങളിൽ ആവിയുടെ ഉത്പാദനത്തിന് ഫോസിൽ ഇന്ധനങ്ങളാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത് പെട്രോകെമിക്കൽ പ്ലാന്റിനനടുത്ത് മാലിന്യസംസ്കരണത്തിനുള്ള ഒരു ഇൻസിനറേറ്റർ സ്ഥാപിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഫോസിൽ ഇന്ധനത്തിന് ബദലായി ഇതിൽ ഉത്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന സ്റ്റീം വ്യാവസായിക ആവശ്യത്തിന് പ്രയോജനപ്പെടുത്താനാവും. മാലിന്യത്തിൽ നിന്നുള്ള സ്റ്റീം നേരിട്ട് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക വഴി ഫാക്ടറിയുടെ ആവശ്യങ്ങൾ കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ നിറവേറ്റാനും ഊർജം ലാഭിക്കാനും കഴിയും. മാത്രമല്ല വൈദ്യുതോത്പാദനവുമായി താരതമ്യം ചെയ്താൽ സ്റ്റീം വൈദ്യുതിയേക്കാൾ ഇരട്ടി ലാഭകരമാണെന്നു മാത്രമല്ല ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങളുടെ ബഹിർഗമനം പകുതിയായി കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യും.

സ്റ്റീം ഒരു വ്യവസായസംരംഭത്തിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയാൽ,അത് വ്യവസായത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക വിജയ സാധ്യത നാടകീയമായി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം വലിയതോതിലുള്ള മാലിന്യം ഒരുമിച്ച് സംസ്കരിക്കുക എന്ന പ്രശ്നത്തിന് പരിഹാരം കാണാനും സഹായിക്കും. അതിന്റെ ഫലമായി മണ്ണിൽ കുഴിച്ചുമൂടുന്ന മാലിന്യത്തിൽ നിന്നു പുറത്തുവരുന്ന ഹരിതഗൃഹങ്ങളുടെ അളവ് ഗണ്യമായി കുറയ്ക്കാനുമാകും. ഇത്തരം ഇൻസിനറേറ്ററുകളെ വ്യവസായങ്ങളുമായി കൂട്ടിയിണക്കുന്നത് ഇൻസിനറേറ്ററുകളുടെ പരിപാലനച്ചെലവ് എന്ന വലിയ ബാധ്യതയെ മറികടക്കാൻ സർക്കാരുകളെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യും.

ബി.പി.സി.എൽ.-ന്റെ കൊച്ചിയിലെ എണ്ണ ശുദ്ധീകരണശാല ബ്രഹ്മപുരത്തിനു സമീപത്താണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ബ്രഹ്മപുരത്തെ മാലിന്യ ശേഖരത്തിൽനിന്ന് സ്റ്റീം ഉത്പാദിപ്പിക്കാനുള്ള മുഴുവൻ സംവിധാനത്തിന്റെയും ചുമതലയും ഉടമസ്ഥതയും തൊട്ടടുത്ത പങ്കാളി എന്ന നിലയ്ക്ക് ബി.പി.സി.എൽ.-നെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ മാതൃക പ്രവർത്തനക്ഷമമായാൽ സർക്കാർ വ്യവസായ പങ്കാളിത്തത്തിലുള്ള പ്രായോഗികസംരംഭം എന്ന നിലയിൽ കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമവും ലാഭകരവുമായിരിക്കും. അതുപോല തന്നെ ബ്രഹ്മപുരം മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിനടുത്താണ് ഫെർട്ടിലൈസേഴ്സ് ആൻഡ് കെമിക്കൽസ് ട്രാവൻകൂർ ലിമിറ്റഡ് (ഫാക്ട്) സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. പുതിയ വിൻഡ്റോ കമ്പോസ്റ്റ് പ്ലാന്റ് ബ്രഹ്മപുരത്ത് സ്ഥാപിക്കാൻ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ച സാഹചര്യത്തിൽ, ഫാക്ടുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിലൂടെ കമ്പോസ്റ്റിന്റെ ഗുണനിലവാരവും വിപണിസാധ്യതയും വർധിപ്പിക്കാനാകും. അത് മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിൽ വഴിമുട്ടി നിൽക്കുന്ന കൊച്ചി കോർപ്പറേഷനും സർക്കാരിനും ഏറെ ഗുണകരവും നിർണായകവുമാകും.

ഈ പദ്ധതിയിൽ കൊച്ചിൻ റിഫൈനറിയും ഫാക്ടും ഉൾപ്പെടുന്നതോടെ വലിയതോതിലുള്ള മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിൽ സർക്കാരിലുണ്ടാകുന്ന സാമ്പത്തികവും പാരിസ്ഥിതികവുമായ പ്രയാസങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാനാകും. ഈ പദ്ധതി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അത് ഉയർത്തുന്ന സാധ്യതകളും വെല്ലുവിളികളും ശരിയായി പരിശോധിക്കുന്നതിനായി ആഴത്തിലുള്ള പഠനം നടത്തേണ്ടതുണ്ട്.

വേണ്ടത് സംയോജിത സമീപനം

മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് മാതൃകാപരമായ ഒരു സംവിധാനം നമ്മുടെ മുന്നിലില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, ഓരോന്നും അതത് സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് വ്യത്യസ്തവുമായിരിക്കും. വികേന്ദ്രീകരണത്തിന് അതിന്റേതായ മേന്മയുണ്ടെങ്കിലും അടിത്തട്ടിൽ അതിനുവേണ്ടി വാദിക്കാനും നടപ്പാക്കാനും ആളുണ്ടാകണം.

പരിപൂർണമായും വികേന്ദ്രീകൃതമായ മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രക്രിയ ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ നടപ്പാക്കാൻ സാധിച്ചേക്കാം. പക്ഷേ, അതിവേഗം വളരുന്ന കൊച്ചിപോലൊരു നഗരത്തിൽ വികേന്ദ്രീകരണം കൊണ്ട് മാലിന്യ ശേഖരണവും അതിന്റെ നടത്തിപ്പും മാത്രമേ ഉറപ്പുവരുത്താൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. ശരിയായ സാമൂഹിക ഇടപെടലിന്റെ അഭാവവും (വിവിധ സമൂഹങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള പരസ്പര ഇടപെടലിന്റെ കുറവ്) മാലിന്യ സംസ്കരണം വിജയകരമാകുന്നതിന് തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്ന ഘടകമാണ്. ഇവിടെയാണ് ഉറവിട മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം. ഉറവിടത്തിൽ വെച്ചുതന്നെ മാലിന്യങ്ങൾ ശരിയായരീതിയിൽ വേർതിരിക്കുകയും ശേഖരിക്കുകയും കൊണ്ടുപോവുകയും ചെയ്യുന്ന വികേന്ദ്രീകൃത പ്രക്രിയയും പിന്നാലെയുള്ള വലിയതോതിൽ മാലിന്യം സംസ്കരിക്കുക എന്ന കേന്ദ്രീകൃത പ്രക്രിയയും ചേർന്ന സംയോജിത സമീപനമാണ് മുന്നോട്ടുള്ള വഴി.

ചെയ്യേണ്ട ചില കാര്യങ്ങൾ

1. മാലിന്യനീക്കവും ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യത്തിന്റെ അളവും അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിന് നഗരകാര്യാലയത്തിൽ ഒരു ജിയോസ്പേഷ്യൽ പ്ലാറ്റ്ഫോം സ്ഥാപിക്കണം. സർവ്വകലാശാലകളുമായി ചേർന്നുള്ള സംയുക്ത സംരംഭത്തിലൂടെ വിശദമായ അപഗ്രഥനം നടത്താം.

2. മാലിന്യം കൊണ്ടുപോകുമ്പോഴുള്ള ചോർച്ച തടയുന്നതിന് തുറന്ന ട്രക്കുകൾ ഒഴിവാക്കി കൂടുതൽ അടച്ചുറപ്പുള്ള കണ്ടെയ്നർ ട്രക്കുകളിൽ മാലിന്യമെത്തിക്കുന്ന രീതി അവലംബിച്ച് ഗതാഗത സംവിധാനം കുറ്റമറ്റതാക്കണം.

3. അടിസ്ഥാനമായി പാരിസ്ഥിതിക വിദ്യാഭ്യാസം പ്രത്യേകിച്ച് മാലിന്യ സംസ്കരണം എന്ന വിഷയത്തിൽ നഴ്സറി മുതൽ സ്കൂൾ പാഠ്യപദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കണം.

മാതൃകകൾ സ്വീകരിക്കാം

നഗരഭരണ സംവിധാനങ്ങളെ മാലിന്യപ്രശ്നത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതിന് സഹായിക്കാൻ അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തിൽ ഒട്ടേറെ സാമ്പത്തിക സഹായ പദ്ധതികൾ നിലവിലുണ്ട്.

ജപ്പാനിൽ പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം നടപ്പാക്കുന്ന നഗര-നഗര സഹകരണം (സിറ്റി ടു സിറ്റി കോർപ്പറേഷൻ) അത്തരത്തിൽ ഒന്നാണ്. ഹരിതകാലാവസ്ഥാഫണ്ട് (ഗ്രീൻ ക്ലൈമറ്റ് ഫണ്ട്) എന്നത് വൻകിട മാലിന്യസംസ്കരണത്തെ സഹായിക്കുന്ന മറ്റൊരു പദ്ധതിയാണ്. 1970കളിൽ ടോക്യോ ഉൾക്കടൽ തീരങ്ങൾ ലോകത്തെ ഏറ്റവും മലിനമായ പ്രദേശങ്ങളിലൊന്നായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇന്നത് ലോകത്തെ ഏറ്റവും വൃത്തിയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലൊന്നാണ്. ഒളിമ്പിക്സിന് ആതിഥ്യമരുളാൻ പോലും യോഗ്യരായുള്ള സ്ഥലം. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ജനകീയ ഐക്യം രൂപപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ കൊച്ചിയെ ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വൃത്തിയുള്ള നഗരമാക്കിമാറ്റാൻ സാധിക്കുമെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല.

മാതൃഭൂമി,
14 ഏപ്രിൽ, 2023.

ωσωσωσ

It is a new assault on India's Liberty

Suhrith Parthasarathy

On April 6, 2023, the Union government introduced a new set of measures with a view to crushing fake news and misinformation on the Internet. These introductions came through an amendment made to the Information Technology , (Intermediary Guidelines and Digital Media Ethics Code) Rules, 2021, or IT Rules. The amendment grants to the Union Ministry of Electronics and Information Technology (MeitY) unbridled power to create a "fact check unit", which will identify false or misleading online coment that concerns the central government's business in any manner. Should social media intermediaries fail to prevent users from hosting or publishing information that have been flagged as false by the fact check unit. they stand to lose their "safe harbour" immunity. In other words, any protection that online platforms might have enjoyed against criminal prosecution will be withdrawn.

The consequence

The upshot of the new regulation is this: the Union government gets to decide for itself what information is bogus and gets to exercise wide-ranging powers of censorship by compelling intermediaries to take down posts deemed fake or false. In a democracy, where information is free, and where the right to freedom of speech is constitutionally guaranteed, the new law must strike us as deeply abhorrent.

The IT Rules derive their authority from the Information Technology Act, 2000, a law which, at its inception, was meant to provide "legal recognition" for electronic commerce. Through section 79, the Act provides a "safe harbour", by granting immunity to intermediaries, so long as these entities observe "due diligence" in discharging their duties under the law, and so long as they follow other guidelines prescribed by the state. An intermediary under the law refers to any person who receives, stores, or transmits electronic records-it would include Internet service providers, search engines, and social media platforms. For example, WhatsApp, Signal, Twitter, Facebook and Instagram are all what the law construes as intermediaries.

When the IT Rules were introduced in 2021, in supersession of a previous guideline, it was already riddled by controversy. Divided into two distinct parts, the rules sought to regulate intermediaries through MeitY and the

digital news media, including over-the-top (OTT) media services, such as Netflix and Amazon Prime, through the Union Ministry for Information and Broadcasting. Insofar as intermediaries are concerned, the IT Rules imposed a series of onerous obligations, a breach of which could result in a loss of safe harbour.

Among other things, the rules required social media platforms, in particular messaging services, to provide technological solutions that would enable them to identify the first originator of any information on their service, where demanded by government, under a set of given circumstances, or where mandated by an order of court. Given the implication of this on end-to-end encryption, and as a result on our right to privacy, the IT Rules has been subject to several sets of challenges, with petitions now pending consideration in the Supreme Court of India.

Restrictions through executive diktats

The amendments introduced this month bring with them a new assault on our liberty. To be sure, misinformation or fake news-whatever one might want to call it - is rampant on the Internet. Its effects are unquestionably deleterious. But what might the solutions to this problem be? There is the oft-cited passage from Justice Louis Brandeis's classic 1927 opinion in the United States Supreme Court case, Whitney vs California, where he wrote that "if there be time to expose through discussion, the falsehoods and fallacies, to avert the evil by the processes of education, the remedy to be applied is more speech, not enforced silence...". But given the structural inequalities in society, we know that a resolution of this kind is not always helpful, that speech by itself can be harmful, and when it is, it demands intervention from the law.

Equally, though, we must be cognisant that not all problems are capable of easy legislative solutions. Certainly, thoughtless censorship is never an answer. What is worse, in the case of the IT Rules, restrictions flow not through legislation, but through executive diktats. And these commands militate against substantive constitutional guarantees. Article 19(1)(a) grants to every citizen a right to freedom of speech and expression. That right can only be limited through reasonable restrictions made by law on one or the other of the grounds stipulated in Article 19(2), namely, in "the interests of the sovereignty and integrity of India, the security of the State, friendly relations with foreign States, public order, decency or morality or in relation to contempt of court, defamation or incitement to an offence"

As is plain to see, fake news and misinformation are not grounds on which speech can be limited. No doubt, if a piece of information is proven to be false and has a direct bearing on one of the grounds stipulated in Article 19(2), such speech can be limited through law. But the amendments made to the IT Rules do not caveat the restraints they place in any manner. Instead they confer on the Fact Check Unit limitless powers to decide what information is false and, in the process, compel social media intermediaries to act based on these findings.

Open-ended and undefined

In its landmark judgment in Shreya Singhal vs Union of India (2015), the Supreme Court, in striking down Section 66A of the IT Act, held that a law that limits speech can neither be vague nor over-broad. The amendment to the IT Rules suffers on both accounts. First, the notification fails to define fake news. Second, it allows the government's fact-check unit to make declarations on the veracity of any news "in respect of any business" that involves the state. The use of open-ended and undefined words, especially the use of the phrase "any business" in a nation such as India, where the state has wide-ranging reach-indicates that the government will have an effective carte blanche to decide what each of us can see, hear, and read on the internet.

Any workable and constitutionally committed campaign against fake news would have looked first towards a comprehensive parliamentary legislation on the matter. And a legislation emanating out of such a process would have tethered limitations on speech to the grounds stipulated in Article 19(2). It would have further ensured that the government cannot act as an arbiter of its own cause. In France, for example, where legislation exists to counter the spread of misinformation during elections, the declaration is made not by government but by an independent judge.

A proper, lawfully enacted statute would have also demanded a decision on whether a directive to remove misinformation is the only solution to fake news, or whether there are other, less restrictive alternatives available

for instance, in many cases, a government faced with what it believes is deceptive news always has the power to provide its own version of the facts, without calling for an erasure of other accounts.

The amendments to the IT Rules are not only a product of pure executive instruction but also eschew each one of these considerations. The consequences are chilling. Intermediaries faced with the threat of prosecution will naturally weed out information deemed false by the Fact Check Unit. It will only remain for the state to tell us what the truth is. The rights of the press, and indeed of the common person, to question authority, to speak truth to power, will be diminished, and our civil liberties obliterated.

(Subrith Parthasarathy is an advocate practising in the Madras High Court.)

The Hindu,
20th April, 2023.

Familiar Discourse

Zumbish

The world met to discuss the bourgeoning water crisis after nearly half a century; but commitments on action were largely a reiteration of ongoing work

The 1970s was arguably an epochal decade for the UN. The multilateral body held nine major global meetings during these years, each one focused on an emerging threat or opportunity that needed planetary response. It was as if the world was getting ready for a multi-front war on the crises. Nearly all countries participated in these conferences, marking them as global milestones.

The conference were on the environment (the stockholm Conference in 1971), on population and on food (both in 1974), on women (1975), on human settlement (1976), on water and on desertification (both in 1977), on science and technology for development (1979) and on new and renewable energy sources (1981). Over the next four decades, each of these conferences resulted in worldwide changes, often through landmark conventions and global treaties. Most of them were followed up by meetings that provided up dates on action taken and reiterated commitments from countries.

But the UN Conference on Water, held in Mar del Plata, Argentina on March 14-25, 1977, stood out as more of an anomaly than a landmark. Unlike other conferences, it was not initiated by any government and no country took ownership of it, even though 105 governments ultimately participated in the meet. UN records show that three senior officials from the body's now-defunct Centre for National Resources, Energy and Transport initiated the conference and pursued countries to propose it for approval by the UN General Assembly in 1975. Then, the world waited 46 years for a follow-up to this meet, which came as the UN's "water conference" held in New York on March 22-24 this year.

The latest conference was held during the International Decade of Action for Water for Sustainable Development (Water Action Decade). Its formal name, 2023 Conference for the Midterm Comprehensive Re- view of Implementation of the UN Decade for Action on Water and Sanitation (2018-2028, 'composed of voluntary

commitments from UN Member States and stakeholders') however, does not identify it as a world conference.

TOO LONG A PAUSE

The 1977 conference was touted as the first attempt to avoid a water crisis by the end of the 20th century. Notably, it declared that "all people have the right to have access to drinking water equal to their basic needs." Its outcome, known as the Mar del Plata Action Plan, mostly revolved around countries' efforts to better assess the state of water resources, development of mechanisms and technology to manage water for sustainable human and biodiversity use and international co-operation to tackle challenges.

But at the opening of the 2023 conference, UN Secretary-General António Guterres gave the world a scathing reality check: "Water is in deep trouble. We are draining humanity's lifeblood through vampiric overconsumption and unsustainable use and evaporating it through global heating. We've broken the water cycle, destroyed ecosystems and contaminated groundwater." In an appraisal of the human toll on water that has taken place during the long gap between the two water conferences, Guterres said, "Nearly three out of four natural disasters are linked to water. One in four people lives without safely managed water services or clean drinking water. And over 1.7 billion people lack basic sanitation. Half a billion practice open defecation. And millions of women and girls spend hours every day fetching water." Argentina, the host of the 1977 conference, is seeing record-breaking rainfall deficit for the third consecutive year. Its soybean production has dipped by 44 percent and wheat production by 31 per cent.

On the first day, delegate after delegate acknowledged that global stocktaking on water has had too long a pause. The World Health Organization (WHO) added urgency with a new set of data: globally, more than 700 children under the age of five die every day from diarrhoea linked to lack of access to safe water and sanitation. "On average, a four- fold increase in current rates of progress would be required to achieve universal coverage by 2030. Achieving these targets would help save 829,000 lives annually, which is currently the number of people that die from diseases directly related to unsafe water, inadequate sanitation and poor hygiene practices," it said.

For 40 hours in New York, some 10,000 participants debated and discussed the future of water and the global response to the crisis that is

already wreaking havoc. Reiterating a statement that was made in 1977 (and is now a widely-accepted principle), they declared that water should be treated as a global common good. In effect, the only difference from 1977 is that the recent conference included climate change and the food production system in the global water discourse.

On the last day, some 700 voluntary commitments were made by countries, private corporations and multilateral agencies. These were bundled into a "Water Action Agenda". "The commit ments at this conference will propel humanity towards the water-secure future every person on the planet needs," said Guterres.

PLEDGES CONTINUUM

The Water Action Agenda falls short of outcomes expected from the conference. Before it commenced, there was hope for a formal agreement on water, similar to those on climate change (UN Framework Convention on Climate Change) and on biodiversity (UN Convention on Biological Diversity). "This conference did not give us a mandate for this, but we brought the world together to ensure there is a follow-up," Henk Ovink, special envoy for water for the Netherlands, which co-hosted the conference with Tajikistan, said at a media briefing. "We have fragmented water governance across the world fragmented finance and not enough science and data in place," he said. UN General Assembly President Csaba Korosi said in total, more than US $300 billion was pledged. "The outcome of this conference is not a legally binding document, but it still turns the page of history," he said in his closing remarks.

The 700 commitments are mostly based on countries' and agencies' ongoing investments in the water sector or on national programmes being implemented for decades to deal with local water and sanitation challenges. For instance, the US announced a commitment of up to $49 billion in investments to support climate-resilient water and sanitation infrastructure and services. These investments are already a part of the country's climate and water sector programmes. Japan announced that it will "proactively"- contribute to solutions for water related social issues faced by the Asia-Pacific region, by developing "quality infrastructure and providing financial assistance worth approximately 500 billion yen ($3.65 billion) over the next five years. Japan has been a prolific funder of such infrastructure programmes through Japan International Co-operation Agency (JICA), which aids socio-

economic growth of developing nations. Vietnam pledged to develop policies by 2025 for management of major river basins and to ensure that all households have access to clean running water by 2030—these have been a part of its national development goals since the 1990s.

Union Minister of Jal Shakti Gajendra Singh Shekhawat, who represented India at the conference, said the country's commitment to the Water Action Decade was unwavering and cited ongoing water related programmes. "India has committed investments of over $240 billion in the water sector and is implementing the largest dam rehabilitation programme in the world as well as efforts to restore groundwater level," he said at the plenary.

Heads of state from Africa, which suffers the most from water and sanitation-related diseases and economic burdens, announced presidential compacts reiterating top political commitments to the water sector. The African Union Commission and the Continental Africa Investment Programme, which focuses on climate-resilient water and sanitation investments, made a declaration on closing the region's water investments gap by mobilising at least $30 billion per year by 2030 through a range of initiatives.

Most African countries reiterated national plans to meet Sustainable Development Goal (SDG) 6 for safe water and sanitation. The Mozambique government committed to taking "all necessary steps" to accelerate achievement of SDG 6 by 2030, with investments of $9.5 billion. The Niger Basin Authority (NBA), an inter governmental body comprising nine African countries, and the German environment ministry made a joint commitment of $21.2 million in funding for a project to strengthen integrated water resource management in NBA member countries. This project is already underway.

The EU announced a pledge to support access to 70 million individuals to an improved drinking water source and/or sanitation facility by 2030, as well as a commitment to provide member-states with •20 million ($21.8 million) in funding to accelerate deployment of wastewater surveillance for COVID-19. Switzerland, a non-EU nation, submitted five commitments to contribute to the UN's work, including for the Water Convention, set up by the UN Economic Commission for Europe to ensure sustainable use of trans- boundary water resources.

LACK OF AMBITION

On March 24, after the Water Action Agenda was adopted, 114 experts from institutions and civil society groups from worldwide wrote to Guterres, stating "grave concern" over a lack of decisive action for water. "We urge you to demonstrate bold leadership to dramatically raise the level of accountability, rigor and ambition within the Conference outcomes to reflect the gravity and urgency of our global water challenges," they said. On the 700 commitments, they said, "We fear that their disparate and uncoordinated nature will further fracture an already fragmented sector and occupy political space on water with- out unlocking substantive progress. As voluntary commitments, they are likely to suffer from woefully low levels of accountability which will conspire against effective delivery."

"Trying to solve one of the greatest challenges facing humanity with voluntary commitments and solutions based on half-baked evidence is like taking a knife to a gunfight- it simply is not good enough and represents a betrayal of the world's Spoor who bear the brunt of the water crisis," said Nick Hepworth, executive director of Scotland-based non-profit Water Witness International and a signatory of the letter, at a side event during the conference.

The World Resources Institute, a research non-profit, in an analysis of the commitments, says, "More than 290 commitments submitted to the Water Action Agenda-74 per cent of the total, as of March 18-lacked clear funding targets. Commitments are meaningless without the finance to put them into action." Charles Ice- land, global director for water at the institute, says only about a third of the pledges were "game changers" that would substantially improve the crisis. "I think the voluntary commitments are a good start... Each voluntary commitment has a place where you talk about how much money is available, most of them left that blank".

Down to Earth,
16-30 April, 2023.

മാധ്യമ സ്വാതന്ത്ര്യവും പൊതുസമൂഹവും

ഡോ. ജെ. പ്രഭാഷ്

നമ്മുടെ രാഷ്ട്രീയക്കാർക്കുമുന്നിൽ രാഷ്ട്രീയ ശരികൾ മാത്രമേയുള്ളൂ. അതോടെ അവർ നിയമങ്ങളെ നിയമവാഴ്ചയായി തെറ്റിദ്ധരിക്കുന്നു. അപ്പം ചുടും പോലെ നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നു. അവ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നു.

പൗരാവകാശ സംരക്ഷണത്തിന്റെ മാതൃകയെന്ന് കരുതുന്ന ജനാധിപത്യത്തിൽ പോലും അവകാശലംഘനങ്ങൾ വർധിച്ചു വരുന്നു എന്നതാണ് വർത്തമാനകാല ലോകം നേരിടുന്ന ഏറ്റവും വലിയ വെല്ലുവിളി. സാമുവൽ ബെക്കറ്റിന്റെ നാടകത്തിലെ (Waiting for the Godot) കഥാപാത്രമായ ഗോദോയെപ്പോലെ അതിനായി ആരും കാത്തിരുന്ന് മുഷിയേണ്ടതില്ല. നിനച്ചിരിക്കാതെ അത് വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു, വീണ്ടും വീണ്ടും.

ഭരണകൂട വിമർശനത്തിന്റെയോ അവകാശ പ്പോരാട്ടങ്ങളിൽ പങ്കെടുത്തതിന്റെയോ, രാഷ്ട്രീയ വൈരത്തിന്റെയോ അതുമല്ലെങ്കിൽ , നാവുപിഴയുടെയോ പേരിലാവാം ഇങ്ങനെ സംവിക്കുന്നത്. സർക്കാരിന് ഉപയോഗിക്കാൻ പാകത്തിൽ അനേകം നിയമങ്ങളുണ്ട്. സ്വാഭാവികമായും പൗരാവകാശങ്ങൾ ഇത്തരം നിയമങ്ങളുടെ കരങ്ങളിൽ തൂങ്ങിയാടുന്നു. ഇന്ത്യയും ഇതിനൊരു അപവാദമാകുന്നില്ല.

മാധ്യമസ്വാതന്ത്ര്യം താഴോട്ട്

മാധ്യമ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ കഴിഞ്ഞവർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് ഇന്ത്യ 11 സ്ഥാനം പിറകോട്ടുപോയി. 150-ൽ നിന്ന് 161 ലേക്ക്. നേപ്പാളും (95) ശ്രീലങ്കയും (135) പാകിസ്ഥാനും (150) അഫ്ഗാനിസ്ഥാനു മൊക്കെ (152) നമുക്കുമുകളിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചിരിക്കുന്നു!. മാധ്യമ പ്രവർത്തകർക്കു നേരെയുള്ള ആക്രമണം, രാഷ്ട്രീയ പക്ഷ പാതിത്വമുള്ള മാധ്യമങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യം, മാധ്യമ ഉടമസ്ഥതയുടെ കേന്ദ്രീകരണം തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങളാണ് ഇന്ത്യയെ പിന്നോട്ടുതള്ളിയത്.

ഒരുപതിറ്റാണ്ടായി മാധ്യമ സ്വാതന്ത്ര്യ ത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ നാം നിരന്തരം താഴോട്ട് പൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നത് സുവിദിത മാണ്. 2016-18-ൽ 140-ൽ താഴെയായിരുന്നു നമ്മുടെ സ്ഥാനമെങ്കിൽ തൊട്ടടുത്ത വർഷങ്ങളിൽ (2019-21) അത് 140-142-ലെത്തി. വീണ്ടും വലിയ തകർച്ചയോടെ 150-ലേക്കും (2022) ഈ വർഷം 161-ലേക്കും കൂപ്പുകുത്തി. മാത്രമല്ല, മറ്റു പല കാര്യങ്ങളിലും ജനാധിപത്യത്തിന്റെയും വിശപ്പിന്റെയും ആളോഹരി ആനന്ദത്തിന്റെയുമൊക്കെ പട്ടികയിൽ ഇന്ത്യ ഇക്കാലയളവിൽ താഴോട്ടു പോയി എന്നതും ഗൗരവമായി കാണേണ്ടതാണ്.

അറ്റ്ലസ് ഓഫ് ഇംപ്യൂണിറ്റി

ഫെബ്രുവരിയിൽ അധികമാരും ശ്രദ്ധിക്കാതെപോയ മറ്റൊരു കണ്ടെത്തലും പുറത്തുവന്നിരുന്നു. ബ്രിട്ടീഷ് മുൻവിദേശകാര്യ സെക്രട്ടറി ഡേവിഡ് മിലിബാൻഡിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ തയ്യാറാക്കിയ അറ്റ്ലസ്

ഓഫ് ഇംപ്യൂണിറ്റിയെക്കുറിച്ചാണ് പറഞ്ഞുവരുന്നത്. ഉത്തരവാദിത്വമില്ലാത്ത അധികാര പ്രയോഗത്തിന്റെയും സമൂഹത്തിലെ ഉന്നതർ നിയമത്തിന് അതീതരായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെയുമാണ് ഇംപ്യൂണിറ്റി എന്നതുകൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്.

പ്രധാനമായും ചില മാനദണ്ഡങ്ങളാണ് ഇക്കാര്യത്തിൽ കണക്കിലെടുത്തത്. നിരുത്തരവാദപരമായ ഭരണം, സാമൂഹിക സംഘർഷങ്ങളും അക്രമങ്ങളും, മനുഷ്യാവകാശ ലംഘനം, സാമ്പത്തിക ചൂഷണം, പാരിസ്ഥിതിക പ്രതിസന്ധി. റാങ്ക് കൂടുന്നതനുസരിച്ച് രാജ്യങ്ങളുടെ സ്ഥാനം മുകളിലോട്ടും അത് കുറയുന്നതനുസരിച്ച് താഴോട്ടും പോകുന്നു. ഒന്നാമതെത്തിയ ഫിൻലൻഡിന്റെ സ്ഥാനം 163 ആയപ്പോൾ ഇന്ത്യയുടേത് വെറും 46-ൽ ഒതുങ്ങി. ഭരണകൂടവീഴ്ചകൾ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാനാവാത്ത രാജ്യങ്ങളുടെ പട്ടികയിലാണ് നമ്മുടെ രാജ്യത്തെപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. സ്കോർ ഇത്രയും താഴെപ്പോകാനുള്ള സുപ്രധാന കാരണം അടിക്കടി വർധിച്ചുവരുന്ന സാമൂഹിക സംഘർഷങ്ങളും മനുഷ്യാവകാശ ലംഘനങ്ങളുമാണെന്ന് അറ്റ്ലസിന്റെ സംഘാടകർ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

1. അപകടമുനമ്പിൽ

അപകടമുനമ്പിലാണ് നാം കഴിയുന്നതെന്ന സൂചനയാണ് ഇതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. ഇംഗ്ലണ്ട് ആസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇക്കണോമിക് ഇന്റലിജൻസ് യൂണിറ്റ് ഇന്ത്യയെ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതുതന്നെ അപര്യാപ്ത ജനാധിപത്യ രാജ്യങ്ങളുടെ പട്ടികയിലാണ്. നരേന്ദ്ര മോദി അധികാരത്തിൽ എത്തുന്നതിന് വളരെ മുമ്പുതന്നെ (2006) നാം ഇതിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നുകൂടി ഓർക്കുക. 2022-ലെ കണക്കനുസരിച്ച് ലോക ജനസംഖ്യയിൽ വെറും എട്ടു ശതമാനം മാത്രമാണ് പൂർണ ജനാധിപത്യത്തിനു കീഴിൽ ജീവിക്കുന്നത്. നിർഭാഗ്യവശാൽ ലോകത്തെ ഏറ്റവും വലിയ ജനാധിപത്യ രാജ്യത്തെ അന്തേവാസികൾ എന്ന് ഊറ്റംകൊള്ളുന്ന നാം ഇതിൽപ്പെടുന്നില്ല .

അമേരിക്കയിൽ നിന്ന് താൻ പഠിച്ച ഏറ്റവും വലിയ പാഠം ഭരണകൂടം സ്വതന്ത്രമായിരിക്കുമ്പോഴും ജനങ്ങൾ സ്വതന്ത്രരാവുന്നില്ല എന്നതാണെന്ന് കാൾമാർക്സ് ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞത് ഏതാണ്ട് അറംപറ്റിയതുപോലെ ആയിരിക്കുന്നു. ഇന്നിപ്പോൾ ഭരണകൂടങ്ങൾ ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രഖ്യാപിച്ചു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

ആരാണ് പ്രതി

പ്രശ്നം നമ്മുടെ ഭരണഘടനയുടെയോ ജനാധിപത്യ സംവിധാനത്തിന്റെയോ അല്ല. ഭരണകൂടത്തോടൊപ്പം പൊതുസമൂഹവും ഇവിടെ പ്രതിപ്പട്ടികയിൽ നിൽക്കുന്നു. ചിന്തിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ആത്മാഭിമാനത്തോടെ ജീവിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പൗരസമൂഹത്തെയാണല്ലോ ഭരണഘടന വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്. അത് (ഭരണഘടന) ഉറപ്പാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ജനാധിപത്യ

ത്തിന്റെയോ ദേശീയതയുടെയോ അടിസ്ഥാനം ഭരണകൂടവിധേയത്വമോ മൗനത്തിന്റെ ദേവഭാഷയോ അല്ലതാനും. അത് സൃഷ്ടിപരമായ വിയോജിപ്പുകളിലും നിർഭയമായ അഭിപ്രായപ്രകടനത്തിലുമാണ് കുടികൊള്ളുന്നത്. പ്രശസ്ത എഴുത്തുകാരി മാർഗരറ്റ് അറ്റ്വുഡ് പറഞ്ഞതുപോലെ ജനാധിപത്യത്തിന്റെ സാരാംശം സംവാദമാണ്. വാക്കുകൾ, വീണ്ടും വാക്കുകൾ, വീണ്ടും വാക്കുകൾ. ഇതാണ് നമ്മുടെ ഭരണഘടനയുടെ അന്തഃസ്സത്ത. ഉത്തരം ഇല്ലെങ്കിൽപ്പോലും ഭയരഹിതമായി ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കാൻ അത് നമ്മെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു.

പക്ഷേ, നമ്മുടെ രാഷ്ട്രീയക്കാരുടെ പ്രശ്നം, അവർ അധികാരത്തിൽ എത്തുമ്പോൾ ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ വിസ്മരിക്കുന്നു എന്നതാണ്. അവർക്കു മുന്നിൽ രാഷ്ട്രീയശരികൾ മാത്രമേയുള്ളു. ഇതോടെ അവർ നിയമങ്ങളെ നിയമവാഴ്ചയായി തെറ്റിദ്ധരിക്കുന്നു. അപ്പം ചുടും പോലെ നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നു. അവ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നു, പൊതുസമൂഹത്തെയും മാധ്യമങ്ങളെയും ഭയപ്പെടുത്തി മൗനികളാക്കാൻ ഭയമാണ് രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനഭാവമെന്ന് നെപ്പോളിയൻ പറഞ്ഞത് വെറുതേയല്ല.

ഇതിനു സമൂഹം വഴങ്ങുംതോറും രണകൂടം ശക്തിപ്പെടുന്നു. ജനാധിപത്യത്തിന്റെ പ്രശ്നം ഭരിക്കുന്നവരുടെ അധികാരമോഹത്തെക്കാൾ ഭരിക്കപ്പെടുന്നവർക്ക് സ്വന്തം ശക്തിയെക്കുറിച്ച് ബോധ്യമില്ലാത്തതും അവരുടെ ജാഗ്രതക്കുറവുമാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മാധ്യമ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ നിർണായകമായ ഇടപെടൽ പൊതു സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് വരേണ്ടതുണ്ട്.

(ഡോ. ജെ. പ്രാഷ് രാഷ്ട്രീയ നിരീക്ഷകനാണ്)

മാതൃഭൂമി,
10 മേയ്, 2023.

ഀഀഀഀ

Long Covid: A Lingering Problem Requiring Greater Attention

Rajeev Jayadevan

For long Covid the onset is more insidious and diagnosis is less certain there are no diagnostic tests to confirm long covid and there fore a sizable number of patients go undetected

"Sometimes, I forget what I was doing, and have to pause and think."

"After having COVID-19. I have not been able to go to work due to breathing difficulty"

"I feel so tired, with aches and pains in my muscles and joints."

These are complaints voiced by some people long after recovering from COVID-19. While it is not unusual for a viral fever to leave a person feeling tired for a few days, people with long COVID experience symptoms for several months or even longer.

Several symptoms

The World Health Organization (WHO) defines long COVID as the continuation or development of new symptoms (beyond three months after the initial infection). Lasting for over two months with no alternative explanation. Studies have attempted to determine how commonly it occurs. However, since there are several symptoms reported by those who suffer from long COVID, classification has become difficult. For instance, a study that uses tiredness as a criterion could overestimate the prevalence, as that symptom is already common among the general population.

A study of long COVID from AIIMS, Delhi during the first wave reported its incidence to be as high as 10%. More recent studies estimate the true incidence to be around 5%, which implies that one out of 20 patients with COVID-19 go on to develop long COVID While gradual recovery has occurred in some cases, this has not been the case for others. For instance, a paper from Kerala reports that 62% of long COVID patients who became unemployed following their

initial illness remained so even at 10 months post-infection.

Across the world, millions continue to suffer from long COVID, and study last year by the Atlanta-based CDC found that nearly one-fifth of people in the U.S. who had the disease in the last two years continued to suffer from long COVID.

The impact of any disease is assessed based on certain outcomes. For COVID-19, death is a frequently discussed hard outcome measure. However, long COVID is a relatively soft outcome because its onset is more insidious and its diagnosis is less certain. Many people experiencing long COVID do not rush to the doctor, and among those who do, a diagnosis is seldom made.

Frequently, such people are ignored as 'psychological' or 'anxiety-related'. Unfortunately, there are no diagnostic tests such as X-rays, CT scans, or blood tests to confirm long COVID. Therefore, a sizeable number of patients with long COVID go undetected.

Research is ongoing to determine why only some individuals develop long COVID. Some studies have found that it is more common in women, but it has not been linked to any specific age group or the severity of the initial infection. Initially, long COVID was thought to be an auto immune phenomenon, and some believe it is due to persistence of the virus in remote parts of the body, such as the gut. Reactivation of other viruses in the body is also implicated. There is evidence of an abnormal immune response in long COVID, but it is not clear what drives this response or what can be done to alleviate it.

At present, there are no approved drugs for treating long COVID, and multiple clinical trials are currently under way. The WHO said the best way to prevent long COVID is to avoid getting infected with SARS-CoV-2 virus.

Preventing COVID-19 on a forward timeline is challenging for many reasons. Firstly, many infections occur without symptoms. Second, the virus is constantly evolving to escape human immune responses arising from vaccination and/or prior infection. This

means that repeated bouts of COVID-19 can be expected, especially when precautions are not followed during a regional surge. A recent study published by the CDC found that 15% of re infections or occurred as early as two months after initial infection. Every (re)infection has a possibility of causing long COVID.

Pandemic fatigue

The recent declaration by the WHO ending the COVID-19 public health emergency of international concern is misunderstood as the end of the pandemic itself. Blame it on pandemic fatigue, despite the WHO's assertion that COVID-19 continues to be an "established and ongoing health issue", people end up taking home a different message. For them, the declaration of the end of the public health emergency is tantamount to the pandemic coming to an end. This could worsen the spread of the virus.

Recognising the existence of long COVID and continuing to implement regionally appropriate mitigation measures when the situation so demands will help in reducing the negative impact of the pandemic on global health and productivity.

(Rajeev Jayadevan is co-Chairman, National IMA COVID Task Force)

The Hindu,
14th May, 2023.

അതിരുവിടുന്ന നിർമ്മിത ബുദ്ധി

ബി.എസ്. ബിമിനിത്

നിർമ്മിതബുദ്ധിയെ എത്രത്തോളം സ്വതന്ത്രമാക്കാമെന്ന ചർച്ച ചൂടുപിടിക്കുകയാണ്. എ.ഐയുടെ തലതൊട്ടപ്പൻ ജഫ്രി ഹിന്റൺ ഗൂഗിളിൽ നിന്ന് രാജിവെച്ച് അതിനെതിരെ രംഗത്തിറങ്ങിയപ്പോൾ ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.യുടെ സൃഷ്ടാക്കളിൽ പ്രധാനി സാം ആൾട്ട്മാൻ തന്നെ പറയുന്നത് നിർമ്മിത ബുദ്ധി വഴിതെറ്റിപ്പോകാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്നും നിയന്ത്രണങ്ങൾ കൊണ്ടുവരണമെന്നുമാണ് ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. തരംഗം സെർച്ചിലും ബ്രൗസറുകളിലും ചേക്കേറി സമൂഹത്തിലേക്കിറങ്ങുമ്പോൾ നിർമ്മിതബുദ്ധി ഉയർത്തുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഗൗരവമേറുകയാണ്.

മനുഷ്യന്റെ ബൗദ്ധികമണ്ഡലവും നിർമ്മിതബുദ്ധിയും (Artificial Intelligence) തമ്മിലുളള അകലം കുറഞ്ഞുവെന്ന് തോന്നിത്തുടങ്ങിയത്, നമ്മളോട് നമ്മളെപ്പോലെ നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ സംസാരിക്കാൻ ശേഷിയുള്ള ഈ ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. -യുടെ വരവോടെയാണ്. ഒരു പടികൂടി കടന്ന്, ചിത്രങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ ഒരു കഴിവുനേടിയ പുതിയ ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. മനുഷ്യനെപ്പോലെ ചിന്താശേഷിയുള്ള ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ജനറൽ ഇന്റലിജൻസ് (AGI) എന്ന ഫാന്റസി യാഥാർഥ്യമാക്കിയേക്കുമെന്ന വിമർശനവും മറുഭാഗത്ത് ഉയരുന്നുണ്ട്. പുതിയ സാഹചര്യത്തിൽ മനുഷ്യബുദ്ധിക്കുമേൽ നിർമ്മിതബുദ്ധി ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കുമെന്ന ഭീതിയാണ് ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇന്റലിജൻസിന്റെ തലതൊട്ടപ്പൻ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ജഫ്രി ഹിന്റ്-നെ ഗൂഗിളിൽനിന്ന് രാജിവെക്കാനും എ.ഐ.ക്കെതിരേ പൊരുതാനിറങ്ങാനും പ്രേരിപ്പിച്ചത്.

ആശങ്കയുണർത്തുന്ന കിടമത്സരം

ജിപിടി 4 എന്ന ലാർജ് ലാംഗ്വേജ് മോഡൽ അടിസ്ഥാനമാക്കിയ പുതിയ ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. മെഡിക്കൽ പരീക്ഷയിലും പ്രതിഭ ആവശ്യമായ ജോലികളിലും മികവ് പുലർത്തിയെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്ന വാർത്തകൾ ഈ ചിന്തകളെയെല്ലാം സാധൂകരിക്കുന്നു. ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ പിന്തുണയോടെ വെബ്സെർച്ചുമായി കൂട്ടിയിണക്കി കൂടുതൽ കരുത്തുള്ള ചാറ്റ് ബോട്ട് സൈബർ ലോകത്തേക്കിറക്കി വിട്ടത് കംപ്യൂട്ടർ സാങ്കേതികമേഖലയെ കൈപ്പിടിയിലൊതുക്കിയ മൈക്രോസോഫ്റ്റാണ്. അതേ ജനുസിൽപ്പെട്ട 'ബാർഡു' മായി (BARD) ഐ.ടി. ഭീമനായ ഗൂഗിളും (ആൽഫബെറ്റ്) രംഗത്തുവന്നതോടെ വിപണി പിടിക്കാനുള്ള മത്സരം ഒരു ടെക് യുദ്ധത്തോളം (Technology war) വളർന്നുകഴിഞ്ഞു. ആ കിടമത്സരം സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ചെറിയ ആശങ്കയൊന്നുമല്ല.

ചിന്താശേഷിയുടെ കടയ്ക്കൽ കത്തി

വിവരങ്ങളൊന്നും ഓർത്തുവെക്കുന്നതിൽ വലിയ കാര്യമില്ലെന്ന ധാരണ വളർത്തിയത് സ്മാർട്ട്ഫോൺ വഴി നമ്മുടെ പോക്കറ്റിൽ വരെ സദാസമയവും കൂടെയുണ്ടാകുന്ന ഗൂഗിളാണ്. ആവശ്യം അറിയിച്ചാൽ വേണ്ടത് എന്തും തരുന്ന

സെർച്ച് സംവിധാനങ്ങൾ പരന്ന വായന ശീലവും അതിലൂടെ ആർജിച്ചെടുക്കാവുന്ന വിശാലമായ അറിവും ഇല്ലാതാക്കുന്നു എന്നതായിരുന്നു പ്രധാന ആക്ഷേപം. ചാറ്റ് ജി.പി. ടി. സെർച്ച് രംഗത്തെത്തുമ്പോൾ സംഭവിക്കുന്നത് അതിലും വലിയ പ്രത്യാഘാതങ്ങളാണ്. മനുഷ്യ മസ്തിഷ്ക ത്തിലെ പ്രവർത്തനങ്ങളെയും അവന്റെ ചിന്താമണ്ഡലങ്ങളെയും അനുകരിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ ന്യൂറൽ ലാംഗ്വേജ് മോഡലുകളുടെ പിൻബലത്തിലാണ് ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.-യും (GPT) ഗൂഗിളിന്റെ ബാർഡും (LAMDA) പ്രവർത്തിക്കുന്നത് മാനസികമായി അടുപ്പം തോന്നുന്ന തരത്തിൽ ലളിതമായ ഭാഷയിൽ മനുഷ്യനെപ്പോലെ സംസാരിക്കാൻ കഴിവുള്ള ചാറ്റ് ജിപി.ടി.യും ബാർഡും സെർച്ച് സംവിധാനങ്ങളിലേക്ക് എത്തുമ്പോൾ വിവരാന്വേഷണവും വായനയും കൂടുതൽ യാന്ത്രികമാകും.

സാധാരണ സെർച്ച് സംവിധാനങ്ങൾ വെബ്പേജുകളിലേക്കുള്ള ലിങ്കുകൾ ലിസ്റ്റ് ചെയ്ത് തരുകയാണെങ്കിൽ ഒരു പടികൂടി കടന്ന് ആ ലിങ്കുകളിലെ വിവരങ്ങൾ പഠിച്ച് ലളിതമായ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞുതരുകയാണ് ചാറ്റ് ജി.പി. ടി.യും കൂട്ടരും ചെയ്യുന്നത്. മനുഷ്യൻ ചെയ്യേണ്ട ജോലികൂടി ഏറ്റെടുത്ത് ചെയ്യുന്നതു കൊണ്ടുതന്നെയാണ് അത് ഒരു മഹാവിപ്ലവമായി കണക്കാക്കുന്നത്.

സെർച്ചിലെ എ.ഐ.

പുതിയ വിങ്സെർച്ച് എൻജിനിലെ (Bring New) ചാറ്റ്ബോട്ട് നമ്മൾ ചോദിക്കുന്ന ചോദ്യത്തിന് ഇന്റർ നെറ്റിൽനിന്ന് വിവരങ്ങൾ സ്വയം പരതി യെടുത്ത് ഉത്തരം നൽകും. കൂടുതൽ അറിയേണ്ടവർക്ക് ആ വിവരം ലഭിച്ച പേജിലേക്ക് ലിങ്കും തരും. ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റ് വിഷയങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യണോ എന്ന മറുചോദ്യവും ചാറ്റ് ബോട്ടിൽനിന്ന് ലഭിക്കും. സംഭാഷണങ്ങൾ അടിസ്ഥാന മായ പുതിയ തലത്തിലേക്ക് ഒരു രംഗം മാറുമോ എന്ന ആശങ്കയാണ് തിരക്കു പിടിച്ച് ബാർഡിനെ രംഗത്തിറക്കാൻ ഗൂഗിളിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചത്. ജി.പി.ടി. 3.5 എന്ന ലാംഗ്വേജ് മോഡലിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഓപ്പൺ എ.ഐ യുടെ സൗജന്യ ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. അതിനെ പറഞ്ഞു പഠിപ്പിച്ച 20 കോടി വാക്കുകൾ (2021 വരെയുള്ള) അടിസ്ഥാനമാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്ന താണെങ്കിൽ അതിനേക്കാൾ ബുദ്ധിയുള്ള വയാണ് ജി.പി.ടി.4-ൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ചാറ്റ് പി.പി.ടി. എസ്. പുതിയ ബിങ് സെർച്ചിൽ ലഭിക്കുന്നതും ഈ പുതിയ പതിപ്പാണ്.

ഫ്രിഡ്ജിൽ സൂക്ഷിച്ച സാധനങ്ങളുടെ ചിത്രം അപ്‌ലോഡ് ചെയ്ത ശേഷം അതുകൊണ്ടുണ്ടാക്കാവുന്ന വിഭവങ്ങൾ പറഞ്ഞുതരാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ കൃത്യമായി ഉത്തരം നൽകാൻ പുതിയ ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.ക്കാകും. ഡോക്ടർമാർക്ക് വൈദ്യശാസ്ത്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉപദേശം നൽകിയ പുതിയ ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.യെ വാഴ്ത്തുന്ന വാർത്തകൾ ഒട്ടേറെയാണ്. (അതേസമയം മുൻപതി പ്പിനുമുന്നിൽ തോറ്റുപോയ സന്ദർഭങ്ങളും റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്). ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. എഴുത്തുഭാഷയോട് കൂടുതൽ അടുത്തു നിൽക്കുന്നുവെങ്കിൽ ബാർഡ് സംസാര ഭാഷയോടാണ് കൂടുതൽ ആഭിമുഖ്യം

പുലർത്തുന്നത്. തമാശ പറഞ്ഞും അനുകമ്പ പ്രകടിപ്പിച്ചുമൊക്കെ ആളെ കൈയിലെടുക്കാനുള്ള തന്ത്രങ്ങളൊക്കെ ബാർഡിന്റെ കൈവശമുണ്ട് എന്നാണ് റിപ്പോർട്ടുകൾ. തമാശയടക്കം വൈകാരികമായ തലത്തിൽനിന്ന് സംസാരിക്കാൻ പുതിയ ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.-ക്കും കഴിവുണ്ട്.

വിവരസാങ്കേതികവിദ്യ ആദ്യം നമ്മുടെ ശീലങ്ങളിൽ മാറ്റംവരുത്തു മെന്നും പിന്നെ അവ വിപണി സമവാക്യങ്ങളെ വരെ സ്വാധീനിക്കുമെന്നും സ്ഥാപിക്കാൻ നമുക്കുമുന്നിൽ ഒട്ടനവധി ഉദാഹരണങ്ങളുണ്ട്. ഗൂഗിളിന്റെ വളർച്ചതന്നെയാണ് അതിൽ പ്രധാനം.

ഗൂഗിൾ കുത്തക

പരസ്പരം സംസാരിക്കാവുന്ന സെർച്ച് എൻജിൻ പുതിയ ചിന്തയൊന്നുമായിരുന്നില്ല. 1996-ൽ രംഗത്തുവന്ന ആസ്ക് ജീവസ് (ask.com) ചാറ്റ് സ്വഭാവമുള്ള സെർച്ച് എഞ്ചിനായിരുന്നു. ഇന്റർനെറ്റ് വികാസത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ വളരെ നേരത്തേ വന്ന് ഗൂഗിളിന്റെ പ്രഭാവത്തിൽ തളർന്നുപോയവരിൽ പ്രധാനിയാണ് അത്. സെർച്ച് എന്നാൽ, യാഹുവും (yahoo.com) അൾട്ടാവിസ്റ്റ(Altavista.com) ആയിരുന്ന കാലത്ത്, 1998-ൽ രംഗത്തെത്തിയ ഗൂഗിൾ സവിശേഷ അൽഗോരിതത്തിന്റെ പിൻബലത്തിൽ ആ മേഖലയിലെ കുത്തകയായി മാറുകയായിരുന്നു. സെർച്ച് ചെയ്യുന്ന ആളുകളുടെ സ്വഭാവവും വെബ്സൈറ്റിന്റെ വായനക്കാരുടെ എണ്ണവും സ്ഥലകാലങ്ങളുമെല്ലാം അടിസ്ഥാനമാക്കി സെർച്ച് റിസൾട്ട് അടുക്കി വെച്ചുകൊടുക്കാൻ കഴിവുള്ള പേജ് റാങ്കിംഗ് സംവിധാനം വന്നതോടെയാണ് ഗൂഗിളിന് എതിരാളികളില്ലാതായത്.

2011 മുതൽ വർഷാവർഷം ശരാശരി 20 ശതമാനമായിരുന്നു ഗൂഗിളിന്റെ വളർച്ച. സേവനങ്ങൾ സൗജന്യമായി നൽകി ഉപയോക്താക്കളെ കൈയിലെടുത്ത ഗൂഗിൾ, വിപണിക്കും ഉപയോക്താക്കൾക്കുമിടയിലുള്ള (ഗൂഗിൾ ആഡ്സെൻസ് etc.) ഇടനിലക്കാരനായി. ഫലങ്ങൾ സത്യമാണോ, ആഴമേറിയതാണോ എന്നതിനേക്കാൾ ഗൂഗിളിന്റെ പേജ് റാങ്കിംഗ് സമവാക്യങ്ങൾക്ക് അനുയോജ്യമാണോ എന്നതായി വലിയ യോഗ്യത. ആ യോഗ്യതയ്ക്കനുസരിച്ച് ഉള്ളടക്കം നിർമ്മിക്കാൻ വെബ്സൈറ്റുകൾ ശ്രമം തുടങ്ങി. നാനാ മേഖലയിലും ആധിപത്യം പുലർത്തിയ ഗൂഗിൾ മനുഷ്യത്വത്തിലേക്ക് കടന്നുകയറ്റം തുടങ്ങിയതോടെ ഇന്ത്യയും അമേരിക്കയും യൂറോപ്യൻ യൂണിയനുമടങ്ങുന്ന ഒട്ടേറെയിടങ്ങളിൽ അവർക്ക് കോടതി കയറേണ്ടിവന്നു. നമ്മളറിയാതെ നമ്മുടെ മനസ്സിലേക്ക് ഒളിഞ്ഞുനോക്കി പരസ്യങ്ങളെറിഞ്ഞ് ലാഭമുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഗുഗിളിന് ആദ്യമായീ ലക്ഷണമൊത്ത

ഒരു പ്രതിയോഗിയെത്തിയത് ഇപ്പോഴാണ്. ചാറ്റ് ജി.പി.ടി ഗൂഗിളിന്റെ 'തായ് വേരിന്' ഏൽപ്പിച്ചത് ചില്ലറ ആഘാതമൊന്നുമല്ല.

സ്രഷ്ടാവ് എതിരാകുമ്പോൾ

മനുഷ്യ ബുദ്ധിയുപയോഗിച്ച് ചെയ്യാവുന്ന എന്തുകാര്യവും അതുപോലെ ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യ എന്ന സങ്കല്പമാണ് ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ജനറൽ ഇന്റലിജൻസ് (AGI). സയൻസ് ഫിക്ഷനുകളിലെ ആ സാങ്കല്പിക ലോകത്തേക്കുള്ള ദൂരം കുറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്ന ചിന്തയാണ് നിർമ്മിതബുദ്ധിയുടെ ഗോഡ്ഫാദർ ജഫ്രി ഹിന്റനെപ്പോലും മാറ്റിച്ചിന്തിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചത്. ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ന്യൂറൽ നെറ്റ്‌വർക്കുകളുടെ ലോകത്തേക്ക് സാങ്കേതിക ലോകത്തെ കൈപിടിച്ചുയർത്തിയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേവനം ഇനിമുതൽ നിർമ്മിത ബുദ്ധിക്കെതിരേയുള്ള പോരാട്ട രംഗത്തായിരിക്കും.

മാതൃഭൂമി,
23 മേയ്, 2023.

വേണം കരുത്തുള്ള കടിഞ്ഞാൺ

ബി.എസ്. ബിമിനിത്

ഇ-മെയിൽ മുതൽ സ്മാർട്ട് ഫോൺവരെ വിവിധ ഉത്പന്നങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നവരുടെ സ്വകാര്യ വിവരങ്ങളും അഭിരുചിയുമെല്ലാം അറിഞ്ഞാണ് ഗൂഗിൾ അവരുടെ ബിസിനസ് മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകുന്നത്. സ്വന്തമായി രൂപപ്പെടുത്തിയ അൽഗോരിതം അവരെ കരുത്തരാക്കിയെങ്കിൽ ഏതാണ്ട് അതുപോലൊരു ആയുധമാണ്മൈക്രോസോഫ്റ്റിന്റെ കൈയിൽ ഇപ്പോൾ ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. ഓൺലൈനിലും ഓഫ്ലൈനിലും ഒരേപോലെ ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ഇന്റലിജന്റ് വെപ്പൺ.

ഗൂഗിൾ ഉപയോഗിക്കുന്നവരാണ്. സെർച്ച് ഉപയോക്താക്കളിൽ 93 ശതമാനവും. ആ ഗൂഗിളിന് വെറും മൂന്നുശതമാനം പേർ മാത്രം ഉപയോഗിക്കുന്ന മൈക്രോസോഫ്റ്റ് ബിങ് സെർച്ച് വെച്ച വലിയ ചെക്കായിരുന്നു ചാറ്റ് ജി.പി. ടി. സാങ്കേതികവിദ്യയോടുകൂടിയ പുതിയ ബിങ് ചാറ്റ് സംവിധാനം. അവിടെ ഗൂഗിൾ പതറിപ്പോയത് ആദ്യം അമേരിക്കൻ ഓഹരി വിപണിയിലും പിന്നെ സൈബർ സ്പെയ്സിലും പ്രതിഫലിച്ചു. അന്ന് ആൽഫബെറ്റിന്റെ ഓഹരി 12 ശതമാനം വരെയാണ് ഇടിഞ്ഞത്. പിന്നാലെ ഗൂഗിൾ ബാർഡ് തിടുക്കപ്പെട്ട് അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനിടെ കടന്നു കൂടിയ വലിയ തെറ്റ് അവർക്ക് വീണ്ടും തിരിച്ചടിയാകുകയും ചെയ്തു.

സിമിലർവെബ് പുറത്തുവിട്ട കണക്കുപ്രകാരം ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. വിപ്ലവത്തിനുശേഷം ബിൻ സെർച്ച് ഉപയോഗിക്കുന്നവരുടെ എണ്ണത്തിൽ (പേജ് വിസിറ്റ്) 15.8 ശതമാനം വർധനയാണുണ്ടായത്. ഗൂഗിൾ ഉപയോഗിക്കുന്നവരുടെ എണ്ണത്തിൽ ഒരു ശതമാനം പേരുടെ കുറവുണ്ടാകുകയും ചെയ്തു. ബിങ് ആപ്പ് ഡൗൺലോഡ് ചെയ്ത് ഉപയോഗിക്കുന്നവരുടെ എണ്ണത്തിൽ എട്ടിരട്ടി വർധനയുണ്ടായപ്പോൾ ഗൂഗിൾ സെർച്ച് ആപ്പിന് രണ്ടുശതമാനം ഇടിവ് സംഭവിച്ചു. 500 ബില്യൺ ഡോളറിനപ്പുറം വരുന്ന ലോകത്താകമാനമുള്ള ഡിജിറ്റൽ മാർക്കറ്റിന്റെ 40 ശതമാനവും സെർച്ച് സംവിധാനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരസ്യവരുമാനമാണ്. കഴിഞ്ഞ വർഷത്തെ കണക്കനുസരിച്ച് 200 ബില്യൺ കോടിയോളം വരുന്ന സെർച്ച് അഡ്വർട്ടൈസിങ് വരുമാനത്തിൽ 163 ബില്യൺ ഡോളറും ലഭിച്ചത് ഗൂഗിളിന് മാത്രമാണ്. ഗൂഗിളിന്റെ മാതൃസ്ഥാപനമായ ആൽഫബെറ്റിന്റെ ആകെ വരുമാനത്തിന്റെ 60 ശതമാനവും ഇങ്ങനെ സെർച്ച് മേഖലയിലെ പരസ്യവരുമാനമാണ്.

അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഗൂഗിൾ സെർച്ച് എൻഞ്ചിന് നേരിടുന്ന ഒരു ചെറിയ തിരിച്ചടിപോലും ദൂരവ്യാപകമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളാണുണ്ടാക്കുക.

മായികലോകത്തെ പുതിയ തന്ത്രങ്ങൾ

സ്വന്തമായി ഉള്ളടക്കം നിർമിക്കുന്ന ജനറേറ്റീവ് എ.ഐ. (Generative AI) ചാറ്റ്ബോട്ടുകൾക്ക് കൂടുതൽ കംപ്യൂട്ടർ കരുത്തും അനുബന്ധ സംവിധാനങ്ങളും ആവശ്യമാണ് എന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ ചെലവും കൂടുതലാണ് ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. ആവിഷ്കരിച്ചപ്പോൾ അത് വലിയ ചർച്ചയാകുകയും പുതിയ ഡേറ്റ ഉപയോഗിച്ചുള്ള ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. പ്ലസിന് ഓപ്പൺ എ.ഐ. പ്രതിമാസം 20 ഡോളർ ഫീസ് ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തത് അതുകൊണ്ടാണ്. അതേ സംവിധാനമാണ് ബിങ്ങും ഗൂഗിളും സൗജന്യമായി നൽകുന്നത് എന്നോർക്കണം. ഗൂഗിൾ നിലവിലെ സെർച്ചിൽ നിന്നും നാച്ചറൽ ലാംഗ്വേജ് ഉപയോഗിക്കുന്ന പുതിയ തലത്തിലേക്ക് മാറുമ്പോൾ അഞ്ചിരട്ടി ചെലവു വർധനയുണ്ടാകുമെന്നാണ് കണക്കാക്കുന്നത്. അതനുസരിച്ച് നിലവിലുള്ള പത്തുശതമാനം പേർ പുതിയ രീതി തിരഞ്ഞെടുത്താൽ അധികച്ചെലവ് 1.2 ബില്യൺ ഡോളറും പകുതിപ്പേരാകുമ്പോൾ അത് ആറ് ബില്യൺ ഡോളറും വരുമെന്നാണ് മോർഗൻ സ്റ്റാൻലി അനലിസ്റ്റുകൾ നടത്തിയ പഠനം വെളിപ്പെടുത്തുന്നത്.

ഉപയോക്താക്കൾ ചാറ്റിന് പിന്നാലെ പോകുമ്പോൾ വെബ്പേജുകളിൽ ഉപയോക്താക്കൾ നേരിട്ട് പോകുന്നത് കുറയുന്നതോടെ പരസ്യ വരുമാനത്തിലും ഇടിവുണ്ടാകും. ചെലവു കൂടുന്നതും വരുമാനത്തിൽ നഷ്ടം സംഭവിക്കുന്നതും ആൽഫബെറ്റിനെ പുതിയ തന്ത്രങ്ങൾ മെനയാൻ നിർബന്ധിതരാക്കും.

മേൽക്കൈ മൈക്രോസോഫ്റ്റിന്

ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.യുടെ നിർമാതാക്കളായ ഓപ്പൺ എ.ഐ. സ്റ്റാർട്ടപ്പിന് വളരാൻ ആദ്യം 100 കോടി ഡോളറും വളർന്നു എന്നുറപ്പായപ്പോൾ 1000 കോടി ഡോളറും നൽകിയ മൈക്രോസോഫ്റ്റിന്റെ കൈപ്പിടിയിലാണ് ഇന്ന് ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. ബഹുദൂരം മുന്നേറുമ്പോൾ ഗൂഗിൾ ബാർഡ് ഇപ്പോഴും പരീക്ഷണ ഘട്ടം പിന്നിട്ട് പൂർണമായും രംഗത്തിറങ്ങിയിട്ടില്ല. അതു കൊണ്ടുതന്നെ വിപണിയിൽ ആദ്യത്തേതെന്ന ഗുണം മൈക്രോസോഫ്റ്റിന്റെ ബിങ്ങിന്റെ ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. പതിപ്പിനുണ്ട്. ലോകത്തെ പേഴ്സണൽ കംപ്യൂട്ടർ ഉപയോക്താക്കളിൽ ബഹു ഭൂരിപക്ഷവും ഉപയോഗിക്കുന്ന മൈക്രോസോഫ്റ്റ് വിൻഡോസിന്റെ ഭാഗമായ എഡ്ജ് (EDGE) ബ്രൗസറിലും പുതിയ പതിപ്പിൽ ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. (Discover) ചാറ്റ്ബോട്ട് ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് എന്നതും അവർക്ക് വലിയ മുൻതൂക്കം നൽകുന്നു. വലിയ കംപ്യൂട്ടിങ് പവറും സ്റ്റോറേജ് സിസ്റ്റങ്ങളും വെബ്ക്രോളിങ്

പോലെ ഇന്റർനെറ്റ് ടെക്നോളജിയും അടക്കമുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ കൈമുതലായുള്ള മൈക്രോസോഫ്റ്റിന് ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.യുടെ ശക്തികൂടി കൈയിൽ ലഭിക്കുമ്പോൾ കരുത്തു കൂടുന്നത് സ്വാഭാവികം. പേഴ്സണൽ കംപ്യൂട്ടറും ഇന്റർനെറ്റും പോലെ ലോകത്തെ സുപ്രധാനമായ കണ്ടുപിടിത്തങ്ങളിലൊന്നാണ് ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. എന്നു പറഞ്ഞത് മൈക്രോ സോഫ്റ്റ് സ്ഥാപകൻ ബിൽഗേറ്റ്സാണ്. എല്ലാ സോഫ്റ്റ്വെയർ മേഖലയെയും ചാറ്റ് ജി.പി.ടി. അടിമുടി മാറ്റിക്കളയുമെന്ന് അതേ മൈക്രോ സോഫ്റ്റിന്റെ സി.ഇ.ഒ. സത്യ നാദല്ലെയും പറഞ്ഞതും ഇവിടെ ചേർത്തുവായിക്കണം.

അസത്യപ്രചാരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ

ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.യും ബാർഡുമെല്ലാം വ്യാജവാർത്താ നിർമാതാക്കളായി പരിണമിക്കുമെന്നും അമേരിക്ക നയിക്കുന്ന ആഗോള കുത്തകകളുടെ ആശയ പ്രചാരണ വേദിയായി തീരുമെന്നും വാദിക്കുന്ന ഒട്ടേറെ രാജ്യങ്ങളുണ്ട്. (ഡീപ്പ് ഫെയ്ക്ക് എന്ന എ.ഐ. പ്രോഗ്രാം അമേരിക്കൻ പ്രസിഡന്റ് ജോ ബൈഡന്റെ വ്യാജ വീഡിയോവരെ സൃഷ്ടിച്ച് വിവാദപ്രസ്താവന നടത്തിയ സംഭവം ഇവിടെ ഓർക്കണം). ഈ കാരണം പറഞ്ഞ് ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.-ക്ക് നിരോധനം ഏർപ്പെടുത്തിയ ചൈന സ്വന്തം സെർച്ച് എൻജിനായ ബൈഡുവിൽ പുതിയ എ.ഐ. ചാറ്റ് സംവിധാനം കൊണ്ടുവരാനുള്ള ഒരുക്കത്തിലാണ്. റഷ്യയും ഉത്തര കൊറിയയും അതേ ആക്ഷേപം ഉന്നയിച്ച് ചാറ്റ് ജി.ടി.പി. നിരോധിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഇന്റർനെറ്റ് സെൻസർഷിപ്പ് ശക്തമായ ഇറാനും ക്യൂബയും സിറിയയുമാണ് ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.ക്കെതിരേ വന്ന മറ്റ് പ്രധാന രാജ്യങ്ങൾ.

മനുഷ്യൻ സ്വന്തം ബുദ്ധിശക്തിയും യുക്തിയും അനുഭവജ്ഞാനവും ഉപയോഗിച്ച് നേരിട്ട് പരിശോധിച്ച് ഉറപ്പു വരുത്തുന്ന വിവരങ്ങളുടെ വിശ്വാസ്യത നിർമ്മിതബുദ്ധി കേന്ദ്രങ്ങൾ തരുന്ന ഉള്ളടക്കത്തിന് ഉണ്ടാവണമെന്ന് നമുക്ക് വാശി പിടിക്കാനാവില്ല. ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.ക്ക് സത്യാവസ്ഥയോട് ഒരു പ്രതിബദ്ധതയുമുണ്ടാവേണ്ട കാര്യവുമില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് ഇത്തരം ചാറ്റ്ബോട്ടുകൾ അസത്യങ്ങളുടെയും അർധസത്യങ്ങളുടെയും പ്രചാരണത്തിന്റെ സ്രോതസ്സായി തീരുമെന്ന് പറയുന്നത്. 2016-ൽ ഏതാണ്ട് ഇതേ വഴി സഞ്ചരിച്ച മൈക്രോസോഫ്റ്റിന്റെ തന്നെ ടേയ് (tay) എന്ന നിർമിതബുദ്ധി സേവനംതന്നെ അതിന് വലിയ ഉദാഹരണമാണ്. ഹിറ്റ്ലറാണ് ശരിയെന്നും ജൂതന്മാരാണ് സെപ്റ്റംബർ 11 ഭീകരാക്രമണം നടത്തിയതെന്നും മറ്റും ട്വീറ്റ് ചെയ്തതോടെ മണിക്കൂറുകൾക്കുള്ളിലാണ് പിൻവലിക്കേണ്ടിവന്നത്. മെറ്റയുടെ എ.ഐ. ചാറ്റ്ബോട്ടായ ബ്ലണ്ടർബോട്ട് -3-ക്കും ഇതേ ഗതി വന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടൊക്കെയാവണം

ചാറ്റ് ജി.പി.ടി.യും ബാർഡും പുറത്തിറക്കിയപ്പോൾ ഇരുവരും ഉള്ളടക്കത്തെക്കുറിച്ച് മുന്നറിയിപ്പ് നൽകിയത്.

ചെറുതല്ല ഭീഷണികൾ

മനുഷ്യന് ബുദ്ധിയുപയോഗിച്ച് ചെയ്യാവുന്ന എന്തുകാര്യവും അതുപോലെ ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന സാങ്കേതികവിദ്യ എന്ന സങ്കല്പമാണ് ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ജനറൽ ഇന്റലിജൻസ് (അഏക) എന്നറിയപ്പെടുന്നത്. ജി.പി.ടി.-4 പതിപ്പുകൂടി പുറത്തുവന്നതോടെ മനുഷ്യവംശത്തിന് തന്നെ ഭീഷണിയാകുന്ന തരത്തിലേക്കാണ് ഗവേഷണങ്ങൾ പോകുന്നത് എന്ന ചിന്ത വ്യാപകമാണ്. ഈ ആശയം മുൻനിർത്തിയാണ് ഇത്തരം ഗവേഷണവും വികസനവും സമൂഹത്തിനും മനുഷ്യത്വത്തിനും എതിരാണെന്നുകാണിച്ച് ശതകോടീശ്വരൻ ഇലോൺ മസ്കും സ്റ്റബിലിറ്റി എ.ഐ. സി.ഇ.ഒ. എമാദ് മോസ്താഖും ആപ്പിൾ കോ-ഫൗണ്ടർ, സ്റ്റീവ് വോസ്നിക്കും അടക്കം ആയിരത്തിലധികംപേർ പൊതുഹർജിയുമായി രംഗത്തുവന്നത്. മനുഷ്യന്റെ നൈസർഗികമായ കഴിവിനുമേൽ സാങ്കേതികവിദ്യ ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള മേഖലയായതുകൊണ്ടു തന്നെ ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ പുതിയ ഗവേഷണങ്ങളും വലിയ ചർച്ചകൾക്കു ശേഷം മാത്രമേ നിർവഹിക്കാവൂ എന്നാണ് അവരുടെ വാദം. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെക്കാൾ വലുതാണ് നിർമ്മിത ബുദ്ധി സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഭീഷണി എന്ന എ.ഐ. ഗോഡ്ഫാദർ ജഫ്രി ഹിന്റണിന്റെ അഭിപ്രായം ഇതോട് ചേർത്തുവായിക്കണം.

മാതൃഭൂമി,
24 മേയ്, 2023.

Kudumbashree Is At a Crossroads

S. Anandan

Twenty-five years since its inception, the mission faces some challenges

It was the people's planning movement in Kerala that laid the ground for the idea of fostering self-supporting women's groups as a means to eradicate poverty. In 1998, under the E.K. Nayanar led government, the State Poverty Eradication Mission was launched with the aim of empowering poor women financially and socially. A year later, it was renamed Kudumbashree Mission and began to function under the local self-government department.

But the mission was more than the scaling up of an experiment with thrift and credit societies - small community based self-help groups of women in Alappuzha and Malappuram districts. The informal banking system with microfinancing at its core got a fillip with NABARD chipping in with support, paving the way for other financial institutions to follow suit. The three tier structure with neighbourhood groups called Ayalkoottams having 10 to 20 women from as many families forming the lowest rung and the local body-level community development societies as its top layer gave Kudumbashree some autonomy even as it worked with local bodies.

From a mere credit programme, Kudumbashree became a multifaceted entity with footprints in all spheres of society. It promoted self-employment. entrepreneurship, skilling mainly for the service industry, extended critical gender support and helped mainstream the differently abled and marginalised sections. At least 20 States roped in kudumbashree to replicate the model of linking community organisations with their local governments.

In Kerala, Kudumbashree has touched people's lives through community restaurants, branded products in stores and on e-commerce platforms, micro and small scale industries, Haritha Karma Sena volunteers who collect non-biodegradable waste from households for disposal, Snehitha gender helpdesk and gender resource centres, e- service centres, all-women construction sites, and the workforce for the animal birth control programme for regulating the population of community dogs. It's the nodal agency for a slew of Central, State schemes. The successes came along with setbacks in traditionally male-dominated areas such as operating bus services, 'She Taxis' and the Mahila Mall in Kozhikode. As the implementing agency for the Deen

Dayal Upadhyaya Grameen Kaushalya Yojana, Kudumbashree gave vocational training to some 62,000 people and placement for over 44,000.

If the flourishing of the Panchayati Raj Institutions as instruments of decentralised planning spawned an ecosystem that allowed Kudumbashree to push the envelope, equal representation for women in local bodies lent them political visibility. Women constitute 54% of Kerala's 21900 local body members, about 70% of these women are from Kudumbashree. The programme has over 46 lakh members, with another five lakh forming part of the auxiliary groups launched two years ago. The overall thrift deposit of the members stands above ₹ 8,000 crore. If just one woman from a family is allowed to be a neighbourhood group member, auxiliary groups are meant to bring on board the new generation of women aged between 18 and 40 years who are far more skilled, educated and employable than their forebears.

At 25, Kudumbashree is at a crossroads, as it now has to address the aspirations of the new generation in a tech-driven world. Thanks to allround efforts, only 0.64% of the population in Kerala is categorised under extreme poverty and mitigation measures to help them out of it are already underway. It's against this backdrop that Kudumbashree is focusing on skilling educated members of the auxiliary groups so that they take up employment or start enterprises. While it has launched over 26,000 enterprises under the Start-up Village Entrepreneurship Programme, a sub component of the National Rural Livelihood Mission, just a few are noteworthy.

Also, criticism is rife that a majority of the 1.08 lakh micro enterprises facilitated by Kudumbashree stick to the gendered vocations of women. For the auxiliary groups to be productive, women should have more time for themselves. For that, a prerequisite would be setting up ward-level day care centres and day homes for the elderly. A deeper social change would be required to progress from mere victim protection in cases of gender violence to an uncompromising assertion of rights.

The Hindu,
29th May, 2023.

വിയർക്കുന്ന ഭൂമി

ഡോ. സി.പി. രാജേന്ദ്രൻ

43 ശതമാനം ഹരിതവാതകഉദ്വമനം അടുത്ത അഞ്ചു വർഷത്തിനുള്ളിൽ കുറയ്ക്കാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ നമ്മെയൊക്കെ കാത്തിരിക്കുന്നത് കൊടുംചൂടിന്റെ നാളുകളാണ്.

ഇപ്പോൾ പുറത്തുവരുന്ന കാലാവസ്ഥാ വാർത്തകളിൽ അന്താരാഷ്ട്രതലത്തിൽത്തന്നെ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന രണ്ടു താരങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഒരുതാരം എൽ നിനൊ (El nino) രണ്ടാമത്തേത് അറിയപ്പെടുന്നത് ലാ നിന (Lun Ninn) എന്ന പേരിലാണ്. ആദ്യം സൂചിപ്പിച്ച പേര് ആൺകുട്ടിയെന്നോ ഉണ്ണിയേശുവെന്നോ ആണ് സ്പാനിഷ് ഭാഷയിൽ അർഥമാക്കുന്നത്. രണ്ടാമത്തേത് ചെറിയ പെൺകുട്ടി എന്നും അർത്ഥമാക്കുന്നു. അതിലേക്കു വിശദമായി കടക്കുന്നതിനുമുൻപ് അതിനോടനുബന്ധിച്ച പശ്ചാത്തലം കൂടി അറിയേണ്ടതുണ്ട്.

കാറ്റുകൾ വിതയ്ക്കുന്നത്

വ്യാപാരക്കാറ്റുകൾ (Trade winds) എന്നറിയപ്പെടുന്ന കടൽ വാതങ്ങൾ ഭൂമധ്യരേഖയ്ക്കു സമാന്തരമായി തെക്കേ അമേരിക്കയുടെ ഭാഗത്തുള്ള പസഫിക് സമുദ്രത്തിൽനിന്ന് ഏഷ്യൻ ഭാഗത്തേക്ക് സാധാരണ സമയങ്ങളിൽ ഉഷ്ണ ജലത്തെയും വലിച്ചുകൊണ്ടു വീശിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. തെക്കേ അമേരിക്കയുടെ ഭാഗത്തുനിന്ന് വരുന്ന ഈ വാണിജ്യവാതം ഏഷ്യയുടെ ഭാഗത്തെത്തുമ്പോൾ അവിടത്തെ കടലിന്റെ ഉപരിഭാഗത്തുള്ള ജലത്തെ തള്ളിമാറ്റുകയും അടിഭാഗത്തുള്ള പുഷ്ടിപ്രദവും സാന്ദ്രത കൂടുതലുള്ളതുമായ തണുത്ത ജലത്തെ മുകളിലേക്കുയർന്നുവരാൻ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 'അപ്‌വെല്ലിങ്' (upwelling) എന്ന ഈ പ്രക്രിയ കടലിലെ ജീവജാലങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതിജീവനത്തിനുള്ള പ്രധാന ഉപാധിയാണ്.

സമുദ്രമേഖലയിലെ ഇത്തരം സ്വാഭാവിക പ്രക്രിയകൾക്കു ഭംഗം വരുത്തുന്ന എതിർ പ്രവർത്തനങ്ങളും പ്രകൃതിയിൽ സംഭവിക്കാറുണ്ട്. ചില പ്രത്യേക കാലങ്ങളിൽ അന്തരീക്ഷത്തിലെ ഊഷ്മാവിൽ വരുന്ന പ്രകടമായ മാറ്റങ്ങളുടെ ഭാഗമായി തെക്കേ അമേരിക്കയുടെ ഭാഗത്തുള്ള പസഫിക് സമുദ്രത്തിൽ ജലം അമിതമായി ചൂടു പിടിക്കുകയോ, തണുക്കുകയോ ചെയ്യാറുണ്ട്. ശാസ്ത്രഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ തെക്കേ ആന്ദോളനത്തിന്റെ (southern oscillation) ഭാഗമായിട്ടാണ് പസഫിക് സമുദ്രത്തിലെ ജലം അമിതമായി ചൂടുപിടിക്കുകയോ, തണുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത്. അതിന്റെ ഫലമായി ഉഷ്ണജല പ്രവാഹമുണ്ടാകുകയാണെങ്കിൽ അതിനെ എൽ നിനോ എന്നും തണുത്ത ജലപ്രവാഹം എന്ന പ്രതിഭാസമാണുണ്ടാകുകയെങ്കിൽ അതിന് ലാ നിന എന്നുമുള്ള പേരുകൾ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

എൽ നിനൊ, ലാ നിന എന്നീ പ്രതിഭാസങ്ങൾ എപ്പോഴും സംഭവിക്കുന്നതല്ല. ചില പ്രത്യേക കാലത്താണ് ഇവ പ്രത്യക്ഷമാകുന്നത്. എൽ നിനൊ പ്രതിഭാസം ഒരു

പസഫിക് ജെറ്റ് തരംഗം ഉണ്ടാക്കുകയും ആ ജലപ്രവാഹത്തെ ലോകത്തിന്റെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറ് ഭാഗത്തേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ പ്രവാഹത്തിന് അതതു പ്രദേശങ്ങളിലെ ഭൗമ പ്രത്യേകതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വരൾച്ചയോ, വർഷപാതരൂക്ഷതയോ ഉണ്ടാക്കാൻ പ്രാപ്തിയുണ്ട്. എന്നാൽ, ലാ നിന പ്രതിഭാസം ഉണ്ടാകുന്ന കാലഘട്ടങ്ങളിൽ കാര്യങ്ങൾ നേരെ തകിടം മറിയുന്നു. ആ കാലത്ത് പസഫിക് സമുദ്രത്തിൽ തണുത്ത ജലതരംഗങ്ങൾ ഉത്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ലോകത്തിന്റെ പലഭാഗത്തും പ്രാദേശിക പ്രത്യേകതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അഭൂത പൂർവമായ വരൾച്ചയ്ക്കോ, വെള്ളപ്പൊക്കത്തിനോ ഈ പ്രവാഹം കാരണമാകുന്നു.

കാലാവസ്ഥാ ശാസ്ത്രജ്ഞരുടെ പ്രവചനമനുസരിച്ച് ഇപ്പോൾ മധ്യ പസഫിക് സമുദ്രം ചൂടുപിടിക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഈ പ്രവണത തുടരുകയും ശരാശരിയിൽനിന്ന് 0.5 ഡിഗ്രി സെൽഷ്യസ് വർധനയുണ്ടാകുകയും ചെയ്താൽ അത് എൽ നിനൊ പ്രതിഭാസമായി മാറും. ലോകത്തിന്റെ പലഭാഗത്തും ഈ പ്രതിഭാസത്തിന്റെ ഫലമായി കാലാവസ്ഥയിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങൾക്ക് തീവ്രത അനുഭവപ്പെടും. അത് വരൾച്ചയ്ക്കോ അതിവൃഷ്ടിക്കോ കാരണമാകും. ഇന്ത്യയിലെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറൻ മൺസൂൺ വൃഷ്ടി തുടങ്ങുന്ന കാലത്തുതന്നെയാവും എൽ നിനോ പ്രതിഭാസത്തിന്റെ സ്വാധീനവും ആരംഭിക്കുന്നതെന്ന് കരുതപ്പെടുന്നു.

എൽ നിനൊ സ്വാധീനം

ഇന്ത്യയുൾപ്പെടെ തെക്കനേഷ്യയിൽ പൊതുവേ സാധാരണയിൽനിന്നു താഴെയായിരിക്കും മഴയുടെ തോതെന്നും കാലാവസ്ഥാ ശാസ്ത്രജ്ഞർ അനുമാനിക്കുന്നു. മുൻകാലങ്ങളിൽ പലപ്പോഴും എൽ നിനൊ ഉണ്ടായപ്പോഴെല്ലാം ഇന്ത്യയുടെ പലഭാഗത്തും വരൾച്ചയോ അതിവൃഷ്ടിയോ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നതും വസ്തുതാപരമായി ശരിയാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് കേരളത്തിൽ 2018-ലെ അതിവൃഷ്ടിയും വെള്ളപ്പൊക്കവും അന്നുണ്ടായിരുന്ന എൽ നിനൊ പ്രതിഭാസത്തിന്റ ഭാഗമായി സംഭവിച്ചതാണ്. എന്നാൽ, എപ്പോഴും ഇത് അതിവൃഷ്ടിക്ക് കാരണമാകണമെന്നില്ല. ഇന്ത്യയുടെ പലഭാഗങ്ങളിലും ഈ കാലഘട്ടങ്ങളിൽ രൂക്ഷമായ വരൾച്ചയും അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ തെക്കേഅമേരിക്കയുടെ തെക്കുഭാഗങ്ങളിലും ആഫ്രിക്കയുടെ വടക്കും മധ്യേഷ്യയിലും എൻ നിനൊ കാലഘട്ടങ്ങളിൽ അതിവൃഷ്ടിയും വെള്ളപ്പൊക്കവുമാണ് അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഇന്ത്യൻ കാലാവസ്ഥാവകുപ്പിന്റെ അഭിപ്രായമനുസരിച്ച് ഇത്തവണ ഇന്ത്യയുടെ പലഭാഗങ്ങളിലും സാധാരണയിൽ കവിഞ്ഞുള്ള മഴയ്ക്കുള്ള സാധ്യതയാണ് കാണുന്നത്. മധ്യ ഇന്ത്യയിലും വടക്കേ ഇന്ത്യയിലും മഴയുടെ തോത് കുറയാനും സാധ്യതയുണ്ട്. എന്തായാലും ഈ പ്രവചനങ്ങളെല്ലാം ശരിയായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. നമ്മുടെ കടലുകളിലുള്ള ജലത്തിന്റെ പ്രവാഹങ്ങളുടെ പ്രത്യേകതകളും താപനിലയും ഇത്തരം അനുമാനങ്ങളെ എത്ര മാത്രം സ്വാധീനിക്കുന്നു എന്ന് വ്യക്തമല്ല.

പ്രവചനങ്ങൾ സൂക്ഷ്മമോ

എൽ നിനൊ എന്നു പറയുന്ന ആഗോള പ്രതിഭാസം പ്രാദേശിക കാലാവസ്ഥാ ഘടകങ്ങളുമായുള്ള കൂടിച്ചേരലുകളിൽ എന്തൊക്കെ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുന്നു എന്ന കാര്യത്തിൽ ഒരു സമവായം ഇപ്പോൾ സാധ്യമല്ല. കലാവസ്ഥാ പ്രവചനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്ന കംപ്യൂട്ടർ മോഡലുകളിൽനിന്ന് പുറത്തുവരുന്ന ഉത്തരങ്ങൾ നാം കൊടുക്കുന്ന നിർദിഷ്ടഗണിത വാക്യങ്ങൾ അനുസരിച്ചു മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ഫലമെന്തായിരുന്നാലും തങ്ങളുടെ പ്രവചനങ്ങളിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കുന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞരുമുണ്ട്. വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ഞാനൊരു ശാസ്ത്രസമ്മേളനത്തിൽ പങ്കെടുത്തപ്പോൾ ഒരു പ്രബന്ധാവതരണത്തിനുശേഷമുള്ള ചോദ്യോത്തര വേളയിൽ നടന്ന സംഭാഷണം ഇവിടെ പ്രസക്തമാണ്. എന്തുകൊണ്ടാണ് മഴയുണ്ടാകുമെന്ന മോഡലിനെ ആശ്രയിച്ചുള്ള പ്രവചനം തെറ്റിയതെന്ന ചോദ്യത്തിന് ശാസ്ത്രജ്ഞൻ മറുപടി പറഞ്ഞതിങ്ങനെയാണ്: പ്രവചനമല്ല, പരാജയപ്പെട്ടത്, മൺസൂൺ ആണ് (model did not fail, but monsoon did).

എന്തായാലും എൽ നിനൊയുടെ സ്വാധീനം ഇന്ത്യൻ മഹാസമുദ്രത്തിൽ എത്രത്തോളമാകുമെന്നതിന് ജൂൺ കഴിഞ്ഞുള്ള മാസങ്ങളിൽ മാത്രമേ വ്യക്തത കൈവരുകയുള്ളൂ. എൽ നിനൊ പ്രതിഭാസത്തിന്റെ ആദ്യലക്ഷണങ്ങൾ പസഫിക് സമുദ്രം കാണിച്ചുതുടങ്ങി എന്നുതന്നെയാണ് സെന്റിനൽ ഉപഗ്രഹം വഴിയുള്ള നിരീക്ഷണങ്ങൾ വെളിവാക്കുന്നത്. ലോക കാലാവസ്ഥ സംഘടനയുടെ ചില അഭിപ്രായങ്ങളും ഇവിടെ പ്രസക്തമാണ്. വർഷങ്ങളോളം നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന ഒരു പ്രകൃതിപ്രതിഭാസമായ എൽ നിനൊയെ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആഗോള താപനത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽക്കൂടി വേണം കാണാൻ എന്നാണ് അവർ പറയുന്നത്.

കാലാവസ്ഥയും മനുഷ്യനും

കഴിഞ്ഞ കുറെ വർഷങ്ങളായി ലോകം ലാ നിനയുടെ സ്വാധീനത്തിലായിരുന്നു. ശീതളമായ ആ സ്വാധീനം ഒരു പരിധിവരെ ആഗോളതാപനത്തിന്റെ ക്രമാതീതമായ വർധനയെ തടഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന് അനുമാനിക്കപ്പെടുന്നു. ലാ നിനയുടെ ഒടുക്കം എൽ നിനൊയുടെ തുടക്കമായി മാറുന്ന സാഹചര്യമാണ് ഇപ്പോൾ നാം നേരിടുന്നത്. അടുത്ത അഞ്ചുവർഷത്തിൽ ചിലപ്പോഴെങ്കിലും ലോകത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളും കൊടും ചൂടിനാൽ വീർപ്പുമുട്ടേണ്ടി വരുമെന്നാണ് കരുതേണ്ടത്. അതിപ്പോഴത്തെക്കാൾ 1.5 ഡിഗ്രി കൂടുതൽ ആകാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. അത്തരമൊരു സാഹചര്യം ഏതൊക്കെ തരത്തിൽ മനുഷ്യാരോഗ്യത്തെയും ഭക്ഷ്യസുരക്ഷിതത്വത്തെയും ജലലഭ്യതയെയും പരിസ്ഥിതിയെയും ബാധിക്കുമെന്ന് ഊഹിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ.

2015-ൽ പാരീസിൽ നടന്ന ലോക രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ സമ്മേളനത്തിൽ അന്തരീക്ഷ താപനത്തിലുള്ള 2.5 ഡിഗ്രി വർധന 2030 ആകുമ്പോഴേക്ക് താഴേക്ക് കൊണ്ടുവരാമെന്നു തീരുമാനമെടുത്തതാണ്. എന്നാൽ, ഈ ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് എത്തുമെന്ന് വിശ്വസിക്കാൻ ന്യായമായ കാര്യങ്ങളില്ല. ഇത്തരം സമ്മേളനങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന രാഷ്ട്രനേതാക്കളുടെ വാചാടോപത്തിനപ്പുറത്ത് ആത്മാർഥമായ ശ്രമങ്ങളൊന്നും തന്നെ ഹരിതവാതകങ്ങൾ ക്രമാതീതമായി

പുറന്തള്ളുന്ന പല രാജ്യങ്ങളും നടപ്പാക്കുന്നില്ല എന്നതാണ് വാസ്തവം. ആഗോളതാപനവർധനയുടെ ഭാഗമായി ആർട്ടിക്, അന്റാർട്ടിക് മേഖലകളിലുള്ള മഞ്ഞുപാളികൾ അതിവേഗം ഉരുകി ത്തകർന്ന് കടലിൽ ചേരുന്നതും അത് ഏതൊക്കെ രീതിയിൽ ജലപ്രവാഹത്തെ ബാധിക്കുമെന്നതിലുള്ള അനിശ്ചിതത്വവും ഉത്കണ്ഠയ്ക്കുള്ള മറ്റൊരു കാരണം കൂടിയാണ്. ദുബായിൽ വരുന്ന ഡിസംബറിൽ ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടക്കുന്ന ഉച്ചകോടിയിൽ ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ വീണ്ടും ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടും. ഏതാണ്ട് 43 ശതമാനം ഹരിതവാതക ഉദ്വമനം അടുത്ത അഞ്ചു വർഷത്തിനുള്ളിൽ കുറയ്ക്കാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ നമ്മെയൊക്കെ കാത്തിരിക്കുന്നത് കൊടുംചൂടിന്റെ നാളുകളാണ്.

(ഡോ. സി.പി. രാജേന്ദ്രൻ, ബെംഗളൂരു നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് സ്റ്റഡീസിൽ പ്രൊഫസറായ ലേഖകൻ അമേരിക്കയിലെ കണക്റ്റികട്ടിലുള്ള കൺസോർഷ്യം ഫോർ സസ്റ്റെയ്നബിൾ ഡെവലപ്മെന്റിന്റെ ഡയറക്ടറാണ്.)

മാതൃഭൂമി,
30 മേയ്, 2023.

ഛഛഛ

പ്ലാസ്റ്റിക് മാനവരാശിയുടെ പുതിയ മഹാമാരി

സി. സുശാന്ത്

ലോകത്തെ ഒരു വർഷത്തെ പ്ലാസ്റ്റിക് ഉല്പാദനം 400 മില്യൺ ടൺ എന്നാണ് കണക്ക്. അതിൽതന്നെ പകുതിയിലേറെ ഒറ്റ ഉപയോഗം കഴിഞ്ഞ് വലിച്ചെറിയുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് ഉല്പന്നങ്ങളാണ്. ജൈവ പദാർത്ഥങ്ങൾ മണ്ണോടു ചേരുമ്പോൾ അജൈവ പദാർത്ഥമായ പ്ലാസ്റ്റിക് നശിക്കാതെ വിഘടിച്ച് കൂടുതൽ വിനാശകരമായി തീരുന്നു. ഒരു വർഷം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് 19 ടൺ മുതൽ 23 ടൺ വരെ തടാകങ്ങളിലും ജലാശയങ്ങളിലും പുഴകളിലും സമുദ്രങ്ങളിലും വന്നടിയുന്നു എന്നാണ് ഏകദേശ കണക്ക്.

കടുത്ത കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനവും കുതിച്ചുയരുന്ന അന്തരീക്ഷ താപമാനവും കാലം തെറ്റി എത്തുന്ന പേമാരിയും പ്രളയവും ചക്രവാതച്ചുഴിയുമൊക്ക ജൈവമണ്ഡലത്തിനും ജൈവ വൈവിദ്ധ്യത്തിനും ഭീഷണി ഉയർത്തുന്ന ഒരു കാലഘട്ടമാണിത്. ഈ ഭീഷണികളെ എങ്ങനെ നേരിടണം എന്ന ആകുലതകളിലൂടെ കടന്നു പൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ്, മറ്റൊരു മഹാവിപത്തായി പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യക്കൂമ്പാരം ജൈവവൈവിധ്യത്തെ ശ്വാസം മുട്ടിക്കുന്നത്. നിത്യേന നാം ഉപയോഗിച്ച് വലിച്ചെറിയുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് പരിസ്ഥിതിക്കും ജൈവവൈവിധ്യത്തിനും ഏല്പിക്കുന്ന ക്ഷതം അത്ര നിസ്സാരമല്ല. പ്ലാസ്റ്റിക്കിനെ പിന്തുടർന്ന് തോൽപ്പിക്കുക എന്ന ഈ വർഷത്തെ പരിസ്ഥിതിദിന സന്ദേശം പ്ലാസ്റ്റിക് വിപത്തിനെതിരെയുള്ള ഒരു യുദ്ധപ്രഖ്യാപനമാണ്.

ഇതിനേക്കാൾ ആപത്കരമാണ് പ്ലാസ്റ്റിക്. ആ മാലിന്യങ്ങൾ കത്തിച്ച് അന്തരീക്ഷത്തെ മലിനമാക്കുന്നത്. സൂക്ഷ്മ പ്ലാസ്റ്റിക് (മൈക്രോ പ്ലാസ്റ്റിക്) കണികകൾ അന്തരീക്ഷത്തിൽ തങ്ങിനിന്ന് അത് ശ്വസിക്കുന്നവർക്ക് ശ്വാസകോശ ജന്യരോഗങ്ങളും കാൻസർ പോലുള്ള മാരകരോഗങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുന്നു. അടുത്തിടെ ബ്രഹ്മപുരം മാലിന്യ പ്ലാന്റ് കത്തിയപ്പോൾ ആ പുക ശ്വസിച്ചവർക്ക് ഉണ്ടായ അസ്വസ്ഥതകൾ നാം നേരിട്ടറിഞ്ഞതാണ്. പ്ലാസ്റ്റിക് കത്തി അന്തരീക്ഷത്തിൽ പടരുന്ന സൂക്ഷ്മ പ്ലാസ്റ്റിക് കണങ്ങൾ സൂക്ഷ്മ ജീവജാലങ്ങൾക്കും മറ്റു ജീവികൾക്കും ജൈവവൈവിദ്ധ്യത്തിനും എത്ര ആപത്തുണ്ടാക്കുന്നു എന്നതിന്റെ വ്യക്തമായ കണക്കുകൾ ഇനിയും ലഭ്യമായിട്ടില്ല. ശാസ്ത്ര പഠനങ്ങൾ നിരന്തരം നടത്തി അത് കണ്ടെത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

മൈക്രോ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം

മൈക്രോ പ്ലാസ്റ്റിക് എന്ന 5 മില്ലി മീറ്റർ പോലും വലിപ്പമില്ലാത്ത പ്ലാസ്റ്റിക് ധൂളികൾ അന്തരീക്ഷത്തിൽ പാറിനടന്നും കരയിലും ജലാശയങ്ങളിലും അടിഞ്ഞു കൂടിയും ജൈവവൈവിദ്ധ്യത്തിന് ഏറെ വിപത്തുണ്ടാക്കുന്നു. സൗന്ദര്യ സംവർദ്ധക വസ്തുക്കളിലും ഡിറ്റർജന്റ് സോപ്പ് കടകളുടെ കീഴാവരണമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന നേർത്ത, പൊടിയുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് ലേപനവും ടൂത്ത് പേസ്റ്റിലുമൊക്കെ കലർന്നിരിക്കുന്ന മൈക്രോ പ്ലാസ്റ്റിക് കണികകൾ വാഷ്ബേസിനുകളിൽ നിന്നും പുറന്തള്ള പ്പെടുന്ന ജലത്തിലൂടെ പൊതു ജലയിടങ്ങളിലും നീർത്തടങ്ങളിലുമൊക്കെ എത്തുകയും അവിടെയുള്ള ജലജീവികൾക്കും മത്സ്യങ്ങൾക്കും, പക്ഷികൾക്കുമൊക്കെ ഭീഷണിയാകുന്നു. മൈക്രോ പ്ലാസ്റ്റിക് അകത്തുചെന്ന് വിവിധതരം അർബുദം ബാധിച്ച് മത്സ്യ ഇനങ്ങൾ ചത്തൊടുങ്ങുന്നു. സിന്തറ്റിക് തുണിത്തരങ്ങളിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് വിഘടിച്ച് മൈക്രോ പ്ലാസ്റ്റിക്കായി പരിണമിച്ച് പരിസ്ഥിതിക്കുദോഷം ചെയ്യുന്നു.

ശുദ്ധജലാശയങ്ങളേയും ശുദ്ധജല സ്രോതസുകളേയും സമുദ്രങ്ങളേയും മറ്റു പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ കൂടാതെ ഏറെ മലിനമാക്കപ്പെടുന്നത് മൈക്രോപ്ലാസ്റ്റിക് നിമിത്തമാണ് എന്നാണ് പുതിയ കണ്ടെത്തൽ. ശുദ്ധജല സ്രോതസ്സുകളിൽ അടിയുന്ന മൈക്രോ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം നാലു മുതൽ പന്ത്രണ്ടു മില്യൺ ടൺ വരെയാണെന്നാണ് വാർഷിക കണക്ക്. 2018-ലെ കണക്കനുസരിച്ച് സമുദ്ര-ശുദ്ധജല ആവാസ വ്യവസ്ഥയിൽ 114 ഇനം ജലജീവികളിൽ അവയുടെ ദഹന വ്യവസ്ഥയിലും, കോശജാലത്തിലുമൊക്കെ മൈക്രോ പ്ലാസ്റ്റിക്കിന്റെ സാന്നിധ്യം കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. മത്സ്യങ്ങൾ, പക്ഷികൾ എന്നിവ ജലോപരിതലത്തിൽ ഒഴുകി നടക്കുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് കഷണങ്ങളെ ആഹരിക്കാറുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ആഹരിക്കുന്ന വയുടെ ദഹന പ്രക്രിയകൾ തടസ്സപ്പെടുകയോ തകരാറിലാവുകയോ ചെയ്യുകയും മരണപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

കണക്കുകളും പഠനങ്ങളും ജൈവ വൈവിധ്യത്തിന് പ്ലാസ്റ്റിക് വിപത്തു മൂലമുണ്ടാകുന്ന ചില നേർക്കാഴ്ചകളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കാം. വനാന്തരങ്ങളിലൂടെ യാത്ര ചെയ്താൽ നമ്മെ അമ്പരിപ്പിക്കുമാറ് സഞ്ചാരികൾ വലിച്ചെറിയുന്ന മാലിന്യ കൂമ്പാരങ്ങളുടെ നേർക്കാഴ്ചകളാകും വരവേൽക്കുക. പ്രധാന നദികളുടെ ഉത്ഭവങ്ങളിലെ തെളിനീരുറവകളിലും ഉൾവനങ്ങളിൽ പോലും ഇങ്ങനെ അലക്ഷ്യമായി വലിച്ചെറിഞ്ഞ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ കാണാം. സസ്യഭുക്കു കളായ ആന, കാട്ടുപോത്ത്, മ്ലാവ്, പുള്ളിമാൻ, കേഴമാൻ, കാട്ടുപന്നി, കൂരങ്ങ് എന്നിവ ഈ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ ആഹരിച്ച് ദഹന പ്രവർത്തനങ്ങൾ സ്തംഭിച്ച് അവ മരണപ്പെട്ടുപോകുന്നു. വന യാത്രകളിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് സഞ്ചികൾ ഭക്ഷിക്കുന്ന മാനുകളേയും പ്ലാസ്റ്റിക് പൊതിയിൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട ആഹാരാവശിഷ്ടം ഭക്ഷിക്കാൻ പ്ലാസ്റ്റിക്കിനേയും ഭക്ഷിക്കുന്ന കുരങ്ങുകളേയും ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട ശീതളപാനീയങ്ങളുടെ കുപ്പികൾക്കു മരച്ചില്ലകളിൽ തല്ലുകൂടുന്ന കുരങ്ങു കളേയും കാണാറുണ്ട്. അടുത്തിടെ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട പ്ലാസ്റ്റിക് കവറിൽ പറ്റിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്ന ഉപ്പുരസമോ അതിലുണ്ടായിരുന്ന ശീതളപാനീയ ത്തിന്റെ രസമോ നുകരാൻ ഒരു നീർച്ചാലിനരികിൽ മത്സരിക്കുന്ന ചിത്രശലഭങ്ങളേയും കാണുകയുണ്ടായി. പ്ലാസ്റ്റിക് സഞ്ചികളാൽ മൂടപ്പെട്ട ആനപിണ്ഡം ഇപ്പോൾ പതിവ് വനകാഴ്ചയാണ്.

സമുദ്രനിരപ്പിൽനിന്നും ആറായിരം അടിക്കുമേലെ ഉയർന്ന ഒരു മലനിര കളിലേക്കുള്ള യാത്രയ്ക്കിടയിൽ ഒരു തെളിനീരുറവയിൽ സഞ്ചാരികളിലാരോ വലിച്ചെറിഞ്ഞ ഒരു പ്ലാസ്റ്റിക് കപ്പിൽ വിശ്രമിക്കുന്ന ഒട്ടൊക്കെ അപൂർവ്വനായ ഒരു കാട്ടുതുമ്പിയെ കണ്ടു. കണ്ണുനീർ പോലെ ശുദ്ധവും തെളിഞ്ഞതുമായ ഈ കുളിർ തെളിനീരാണ് ഈ കാട്ടു തുമ്പിയുടെ പ്രജനന കേന്ദ്രവും പ്രധാന ആവാസ വ്യവസ്ഥയും. പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ വലിച്ചെറിഞ്ഞ് അവയുടെ ആവാസ വ്യവസ്ഥ ഇല്ലാതാക്കിയാൽ ഈ കാട്ടുതുമ്പിയുൾപ്പെടെ ഈ ശുദ്ധജല സ്രോതസ്സിനെ ആശ്രയിച്ചു കഴിയുന്ന അനേകം ജലജീവികൾ എന്നന്നേക്കു മായി ഭൂമിയിൽനിന്നും അപ്രത്യക്ഷമാകും.

പ്ലാസ്റ്റിക് പുഴകൾ

വനാന്തരങ്ങളിൽനിന്ന് തണ്ണീർത്തട ങ്ങളിലേക്ക് യാത്രയായാൽ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യ വിപത്ത് ഇതിലും വ്യാപ്തിയുള്ളതും ഭീതി ഉണർത്തുന്നതുമാണ്. നമ്മുടെ തടാകങ്ങൾ, ശുദ്ധജല സ്രോതസ്സുകൾ, ചതുപ്പുകളു മൊക്കെ നമുക്ക് ഖരമാലിന്യങ്ങളും പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങളും വലിച്ചെറിയാനുള്ള ഇടമാണെന്ന മിഥ്യാധാരണയിൽ ജീവിക്കുന്ന നാം മലയാളികൾ വിഡ്ഢികളുടെ മൂഢസ്വർഗത്തിലെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളൂ. കായൽപരപ്പിലൂടെ ഒഴുകിനടക്കുന്ന, നാം ഓമനപ്പേരോടെ വിളിക്കുന്ന സോഫ്റ്റ് ഡ്രിങ്കുകളുടെ കുപ്പികൾ, പ്ലാസ്റ്റിക് കപ്പുകൾ,

സ്നഗ്ഗികൾ എന്നിവയൊക്കെ നമ്മുടെ നീർത്തടബോധം വിളംബരം ചെയ്യുന്നയാണ്. ആഴത്തിലാണ്ടു കിടക്കുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ വിഘടിച്ച് മൈക്രോ പ്ലാസ്റ്റിക് കണങ്ങളായി ജലജീവിതത്തിന്റെ അസ്തമയത്തിനായി തയ്യാറെടുക്കുന്ന കാഴ്ച നൊമ്പരപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. ഈ മാലിന്യ നിക്ഷേപങ്ങൾക്കിടയിലും ഇളംതെന്നലായി പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യം നീക്കം ചെയ്യുന്ന സന്നദ്ധസംഘടനകളും വ്യക്തികളുമുണ്ട്.

പ്ലാസ്റ്റിക് പക്ഷികളുടെ ജീവിതത്തെ എങ്ങനെ നേരിട്ടു ബാധിക്കുന്നു എന്നതിന് സാക്ഷിയാകുവാൻ പലവട്ടം കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കരുനാഗപ്പള്ളിക്കടുത്തുള്ള വെള്ളനാതുരുത്ത് ബീച്ചിൽ അവിടെ വിരുന്നിനെത്തുന്ന ദേശാടനപക്ഷികളുടെ കണക്കെടുക്കുകയായിരുന്നു. ഒരുമിച്ചു കടൽക്കരയിൽ വിശ്രമിക്കുന്ന ഒരു പറ്റം കടൽകാക്കകളിൽ നിന്നും കുറച്ചകലെ മാറിനിൽക്കുന്ന കടൽകാക്കയിലായി ശ്രദ്ധ. സൂക്ഷ്മനിരീക്ഷണത്തിൽ അതിൻെറ കൊക്കുകൾ വരിഞ്ഞുമുറുക്കി പ്ലാസ്റ്റിക് മീൻവലയുടെ കുരുക്ക് കണ്ടു. ആഹാരം കഴിക്കുവാനാകാതെ കൂട്ടം തെറ്റി മാറിനടക്കുന്ന കടൽകാക്കയുടെ കൊക്കിൽ കുരുങ്ങിയ വലക്ഷണം മാറ്റുവാൻ ഒരു ശ്രമം നടത്തിയെങ്കിലും ഞങ്ങളെ കണ്ടു ഭയന്ന് ആ കടൽകാക്ക കടലിലേക്ക് ചിറകടിച്ചുപോയ കാഴ്ച ഹൃദയ ഭേദകമായിരുന്നു.

മറ്റൊരിക്കൽ തിരുവനന്തപുരം വേളി അഴിമുഖത്തെ കടൽപക്ഷികളെ നിരീക്ഷിക്കവേ തിരമാലകളോട് ചേർന്ന് മണൽപരപ്പിൽ ചിറകുവിടർത്തിയിരിക്കുന്ന ദേശാടകനായ ആളചിന്നനെ കണ്ടു. സൂക്ഷിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ കൊക്കുകളിലൂടെ തൊണ്ടയിൽ കുരുങ്ങിയിരിക്കുന്ന നേർത്ത വലനാരു കണ്ടു. ആ പക്ഷിയും ഇരതേടാനാകാതെ തീരത്തുകൂടി അലഞ്ഞുനടക്കുന്ന കാഴ്ച ദയനീയമായിരുന്നു. തണ്ണീർത്തടങ്ങളിലും കായൽപ്രദേശങ്ങളിലും വല കുരുങ്ങി വലയുന്ന പക്ഷികളുടെ ദൃശ്യം സുപരിചിതമായി തീർന്നിരിക്കുന്നു. നാം ജലാശയങ്ങൾ എത്രമാത്രം പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യമയമാക്കുന്നു എന്നതിന്റെ തെളിവാണ് ഈ കാഴ്ചകൾ. സാധാരണ പക്ഷികളെ കൂടാതെ വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്ന റെഡ് ഡാറ്റ പുസ്തകത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന ചേരക്കോഴിയും ഇങ്ങനെ പ്ലാസ്റ്റിക് വല കൊക്കിൽ കുരുങ്ങി മരണപ്പെടാറുണ്ട്.

നിത്യോപയോഗത്തിൽ പ്ലാസ്റ്റിക്കിന്റെ അമിത ഉപയോഗം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി ആവശ്യത്തിനും അതിലേറെ അനാവശ്യ ത്തിനും പ്ലാസ്റ്റിക് സഞ്ചിയെ ആശ്രയിക്കുന്ന രീതി അവസാനിപ്പിച്ച് തുണിസഞ്ചിയും കുറച്ചൊക്കെ പേപ്പറിനേയും ആശ്രയിച്ചാൽ കുറേയൊക്കെ മാലിന്യം കുറക്കുവാൻ പറ്റും. മൈക്രോപ്ലാസ്റ്റിക് അടങ്ങിയ സൗന്ദര്യ സംവർദ്ധക വസ്തുക്കൾ, ടൂത്ത് പേസ്റ്റ്, പൊടിയുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് ലേപനമുള്ള ഡിറ്റർജന്റ്, സിന്തെറ്റിക് തുണിത്തരങ്ങൾ എന്നിവ ഉപേക്ഷിക്കുകയോ ഉപയോഗം കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്താൽ തന്നെ പ്ലാസ്റ്റിക്കിനെ തുരത്തി ഓടിക്കുവാൻ അണ്ണാറക്കണ്ണനും തന്നാലായത് എന്ന രീതിയിൽ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. പ്ലാസ്റ്റിക്കിനെ തുരത്തുവാൻ ഇനിയും അമാന്തിച്ചുകൂടാ എന്ന സന്ദേശത്തിലൂടെ നാമോരോരുത്തരും കർത്തവ്യ/കർമ്മനിരതരായി പ്ലാസ്റ്റിക്കിനെതിരെ പൊരുതിയാലേ പരിസ്ഥിതിയേയും ജൈവ വൈവിദ്ധ്യ ത്തേയും മാനവ രാശിയേയും നിലനിർത്തു വാനാകൂ. അതിലേറെ പ്രധാനം നമ്മുടെ തണ്ണീർത്തടങ്ങളും ചതുപ്പുകളും പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ തള്ളാവുന്ന വെറും ഉപയോഗശൂന്യമായ ഇടമല്ല, ശുദ്ധ ജലത്തിന്റെ ഉറവിടമാണ് എന്ന അവബോധം സൃഷ്ടിക്കലുമാണ്.

സമകാലിക മലയാളം,

12 ജൂൺ, 2023.

Biodiversity Is Us And We Are Biodiversity

Kamal Bawa

The observance of International Biodiversity Day (May 22) was yet another reminder of the pivotal role our natural world plays in resolving the climate change crisis, which, along with the decline of biodiversity, poses an existential threat to our future. Biodiversity, the rich variety of life forms and their interconnections with each other and the environment, is everywhere: inside our bodies as ubiquitous microbiomes, in our backyards, villages, towns, and cities, and in remote wild places as well-organised ecological communities and ecosystems. Maintaining and enhancing biodiversity on land and in oceans is perhaps the least expensive mechanism to sequester carbondioxide from the atmosphere so as to cool our land and oceans.

Mitigation of climate change is but one of the several benefits we derive from biodiversity. It also fulfils our basic needs for food, shelter, medicines, mental health, recreation, and spiritual enrichment. To face the continuing decline in the quality of our environment, we will need to rely more and more on solutions that draw upon biodiversity or nature, also called nature-based solutions to secure our future. It is biodiversity that will restore our degraded lands and polluted rivers and oceans and sustain our agriculture in the face of climate change. It is biodiversity that will form the basis of a new sustainable green economy. And it is biodiversity that will inspire our children to opt for a more humane, just, and hopeful future, which accords primacy to the living world.

Despite the importance of biodiversity that ultimately sustains all human endeavours, we have been poor stewards for caring and nurturing life on earth. Globally as well as in India, we have failed to adequately conserve and manage our precious, irreplaceable natural heritage. Biodiversity is declining worldwide, and our last remaining, largely isolated ecosystems are degrading due to changes happening around them, such as loss of species, climate stressors, and continuous human pressures.

In India, the Forest (Conservation) Amendment Bill will further weaken our resolve to sustain the remaining biodiversity.

Nurturing and managing biodiversity

In many ways, biodiversity is us and we are biodiversity. Thus, civil

society must play a critical role in sustaining our biodiversity. A paradigm shift in the care of biodiversity, long overdue, must begin now, flowing from this International Biodiversity Day.

Let us first change the way we manage our biodiversity. Currently, the main custodian of the natural world is the Indian Forest Service. But the term "Forest" to describe our immense and unique natural heritage is flawed. India's biodiversity is not only on land but also in waterbodies, rivers, deltas, and oceans. A rich array of our ecosystems is in the form of grasslands, savannas, alpine pastures, deserts, and other types of ecological communities. Even in the 20th century, people had started to talk about living organisms and the interconnectedness manifested as ecosystems and ecosystem services in multifunctional landscapes dominated by humans. In the 21st century, the basic terms "forests" and "wildlife" have limited meaning or usefulness.

We must think of multifunctional landscapes, where aspirations, beliefs, traditional knowledge, and direct participation of local communities are central to the notion of conserving and sustaining life on earth. In 2006, policymakers in India enacted the Forest Rights Act, that called for an increase in the stake of indigenous groups in ownership as well as management of biodiversity. However, the Act largely remains on paper, yet to be implemented on the ground. Seventeen years later, it is time to even move beyond the Act's steps to fundamentally alter the way we manage our biodiversity. If biodiversity is everywhere, as it is, we must mainstream it into our daily actions - in every development programme, in every government department, in every public and private institution. And it is time to decentralise the management of biodiversity by bringing together multiple stakeholders, especially local communities, through gram sabhas and biodiversity management committees.

Mainstreaming biodiversity

This very mainstreaming of biodiversity is the goal of the proposed National Mission on Biodiversity and Human Wellbeing, an idea this writer has referred to in earlier columns. India's leading conservation biologists, working under the umbrella of the Biodiversity Collaborative based in Bengaluru, conceptualised the idea and developed a road map for the Mission approved in principle by the Prime Minister's Science, Technology, and Innovation Council.

The Mission will enable our country to meet critical challenges in climate change, natural and regenerative agriculture, and ecosystem

and public health using biodiversity and ecosystem services-usually referred to as nature-based solutions. The ultimate goal is to enhance and conserve biodiversity to foster human well-being: more specifically, to meet the United Nations Sustainable Development Goals related to poverty alleviation, nutrition and health, and environmental protection, and support an era of new green economy.

People will be at the centre of the Mission, the goal of which is to have all citizens engaged in the conservation and sustainable use of biodiversity, embed consideration of biodiversity in every development-oriented programme of the public and private sectors, and arouse curiosity about nature and a sense of responsibility for safeguarding biodiversity and our very future- in the minds of every child and every student. Undertaking such a pledge would be a fitting celebration of our precious and irreplaceable natural world.

(Kamal Bawa is President Emeritus of the Bengaluru-based Ashoka Trust for Research in Ecology and the enviornment (ATREE) and the Convener of Biodiversity Collaborative.)

The Hindu
1st June, 2023.

Is India missing the graphene bus?

Ajay Kumar

India needs to catch up in the research and production of graphene, which is the defining material of this age

What Artificial Intelligence (Al) is to software and quantum computing is to computers, graphene is to materials. These three emerging technologies will disrupt the existing human-machine interface in the next couple of decades. While India is among the leaders in AI and a potential challenger in quantum computing, it needs to catch up in the area of graphene.

A wonder material

Graphene is the world's thinnest, strongest, and most conductive material of both electricity and heat. It conducts electricity better than copper. It is 200 times stronger than steel but six times lighter. It is almost perfectly transparent as it absorbs only 2% of light. It is impermeable to gases, even those as light as hydrogen and helium. It has the potential to revolutionise electricity, conductivity, energy generation, batteries, sensors and more. Also, when added to other materials, graphene even in small quantities produces composite materials with dramatically transformed qualities. Graphene composites are used in aerospace, automotive, sports equipment and construction. It is used for high-performance batteries and super-capacitors, touchscreens and conductive inks. Graphene-based sensors are used for environmental monitoring. health care and wearable devices Graphene oxide membranes are used for water purification and desalination. Graphene-based masks were made during COVID.

Graphene is important for defence and aerospace as well. Its exceptional strength makes it promising material for armour and ballistic protection. Graphene has the potential to absorb and dissipate electromagnetic waves, making it valuable for developing stealth coatings and materials that reduce radar signatures and electro magnetic interference. Graphene is highly sensitive to environmental changes, which makes it an excellent candidate for sensing chemical and biological agents, explosives, radiation, and other hazardous substances. Besides, graphene-based materials can also protect us against chemical and biological attacks. Better energy storage and electronics properties make graphene attractive in defence and aerospace as well as in civil and commercial applications.

Never has one material had such an impact on so many sectors. Materials define an age-the stone age, iron age, plastic age and silicon age. There are reasons to believe that we are entering the graphene age. According to the Grand View Research, the global graphene market size was valued at $175.9 million in 2022 and is expected to grow at a CAGR of 46.6% between 2023 and 2030.

Although graphene was discovered in 2004, it was difficult to produce high grade large scale graphene. However, things are changing fast. As per a report, at least one graphene-enhanced product was launched every week in 2022. Over 300 companies are now producing graphene or its derivatives.

Among the leading countries in graphene research are China, the US, the UK., Japan, South Korea, Russia, and Singapore. Till 2012, graphene-related patent filing was dominated by the US. From 2013 to 2016, South Korea and China matched the US. After 2017, China surged ahead. In 2018, China filed 218 patents while the other leading countries together filed 79. India had eight filings. China and Brazil are global leaders in the commercial production of graphene. At the Beijing Graphene Institute, set up in 2018, several companies produce industry-grade graphene products. India produces about one-twentieth compared to China and one-third compared to Brazil.

India's progress

But India's progress has been better than many nations. The Centre for Nano Science and Engineering at IISc Bangalore along with KAS Tech produced a graphene-based system several years ago. Some start –ups and foreign subsidiaries have started graphine or graphene derivatives in India. Notably, Tata Steel has succeeded in growing graphine (about 50 micrometers large domains) using annealing and extracting atomic carbon from steel surface. It has also mixed graphene with used plastic products to recycle them as new. India's niche is going to be innovation using graphene. It figured out how graphene oxide-based wrappers loaded with preservatives can increase the shelf life of fruits and vegetables. The IIT Roorkee-incubated Log 9 has patended a technology for graphine – based ultra capacitors, and the IIT Kanpur – incubated RF Nanocomposites has developed EMI shielding and stealth technology using graphene-based nanotubes. But this trickle needs to be converted into a torrent. A laudable step in this direction was the setting up of the India Innovation Centre for Graphene in Kerala. It is being implemented by the Digital University Kerala in partnership with Tata Steel

and C-MET, Thrissur. The Centre needs to become the nodal point to spur large-scale innovation activity around graphene.

Governments have a crucial role to play. China declared graphene a priority in its 13th Plan. Europe set up the Graphene Flagship, with a budget of •1 billion in 2013. Can India not have a national graphene mission? A nodal Ministry needs to be entrusted with this responsibility; else the subject will fall through the cracks. India needs to be among the leaders in graphene because we may experience the 'winner takes the most' situation here. Given the high cost-to-volume ratio for high grade graphene, its production may get concentrated in a few locations in the world, as in the case of semiconductors. India missed the semiconductor bus in the mid 1990s. The time to steps on the graphene pedal is now.

(Ajay Kumar is former Defence Secretary and Distinguished visiting Professor, IIT Kanpur)

The Hindu,
1st June 2023.

Understanding the Kavach system

Ravi Reddy and V. Geetanath

What are the salient features of the indigenously developed Automatic Train Protection (ATP) system by the Research Design and standards Organisation? In which networks and routes has the system been implemented?

The story so far:

The death of over 288 passengers in the ghastly train accident on June 2 at Bahanaga Bazaar railway station in the Balasore district of Odisha has brought into sharp focus the safety mechanisms needed to prevent such tragedies.

What is Kavach?

The KAVACH is an indigenously developed Automatic Train Protection (ATT) system by the Research Design and Standards Organisation (RDSO) in collaboration with the Indian industry. The trials were facilitated by the South Central Railway to achieve safety in train operations across Indian Railways. It is a state-of-the-art electronic system with Safety Integrity Level-4 (SIL-4) standards. It is meant to provide protection by preventing trains to pass the signal at Red (which marks danger) and avoid collision. It activates the train's breaking system automatically if the driver fails to control the train as per speed restrictions. In addition, it prevents the collision between two locomotives equipped with functional Kavach systems. The system SoS also relays messages during emergency situations. An added feature is the centralised live monitoring of train movements through the Network Monitor System. "Kavach is one of the cheapest, SIL-4 certified technologies where the probability of error is 1 in 10,000 years.

How does Kavach work on Railway Systems?

The Traffic collision avoidance system (TCAS), with the help of equipment on board the locomotive and transmission towers at stations connected with Radio Frequency Identification (RFID) tags, helps in two-way communication between the station master and loco-pilot to convey any emergency message. The instrument panel inside the cabin helps the loco pilot know about the signal in advance without visual sighting, and the permissible speeds to be maintained. If a red signal is jumped and two trains come face to face on the same line, the technology automatically takes over and applies sudden brakes. Additionally, the hooter activates by itself when

approaching a level crossing which serves as a big boon to loco-pilots during fog conditions when visibility is low.

Both the Shalimar-Chennai Coromandel Express and the Yeshwanthpur-Howrah Express were not fitted with KAVACH-TACS. The Kavach system project is yet to be implemented on the Kavach-TACS. The Kavach system project is yet to be implemented on the Howrah-Kharangpur-Chennai line. However, Jaya varma Sinha, a member of the Operation and Business Development, Railway Board, reasoned that the reaction time and distance were very short as the train was travelling at a very high speed. "If an obstruction comes suddenly in front of a high – moving vehicle then no technology in the world would prevent an accident," she explained at a press conference.

Where has Kavach been implemented ?

The Union Railway Minister Ashwini Vaishnaw inspected the trial of the Kavach working system between Gullaguda-chitgidda Railway stations on Lingampalli-Vikarabad section in the Secunderabad Division of South Central Railway last March.

The South Central Railway (SCR) Zone is a pioneer in the implementation of the KAVACH -(TACS). The Kavach system has been deployed over 1,465 kms in the SCR limits in 77 locomotives and 135 stations till March this year. Additionally, the secunderabad – based Indian Railways Institute of Signal Engineering & Telecommmunications (IRISET) hosts the 'Centre of Excellence' for Kavach. IRISET has been mandated by the Railway Board to train the inservice railway staff on Kavach. The institute's Kavach lab carries out round the year training programmes.

What is the Kavach deployment strategy?

Kavach implementation is being taken up in a focused manner by the Railway Board. The first priority are the High Density Routes and the New Delhi-Mumbai and New Delhi-Howrah Sections, as they have higher chances of accidents because the trains run closer to each other. The second priority lines are the Highly Used Networks, the third ones are other Passenger High Density Routes and the final priority is of course to cover all other routes. The RDSO has approved three firms-Medha Servo Drives, HBL and Kernex - for providing Kavach equipment with two more being in the pipeline. Glitches about vulnerability of a vehicle crossing a closed level crossing. Stray cattle or boulders on track, radio communication issues in tunnels, ghat sections, have been tackled.

The Hindu,
5th June, 2023.

നിയമകമ്മീഷന്റെ നിലപാട് നിർഭാഗ്യകരം

അഡ്വ. കാളീശ്വരം രാജ്

നിയമകമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ട് നിർഭാഗ്യകരവും എതിർക്കപ്പെടേണ്ടതുമാണ്. അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയും മൗലികാവകാശങ്ങളുടെയും മേഖലയിൽ ആധുനിക ജനാധിപത്യ രാജ്യങ്ങൾ കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങൾ ഇന്ത്യക്ക് നിഷേധിക്കാൻ മാത്രമേ ഈ വ്യവസ്ഥ ഉപകരിക്കുകയുള്ളൂ എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം

ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാനിയമത്തിലെ 124 എ വകുപ്പ് രാജ്യദ്രോഹക്കുറ്റം സംബന്ധിച്ചുള്ളതാണ്. 1870 - ൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ട ഈ വ്യവസ്ഥയെ ബ്രിട്ടീഷുകാർ ദേശീയ നേതാക്കൾക്കെതിരെ വ്യാപകമായി ഉപയോഗിച്ചു. ഗാന്ധിജിയും ബാലഗംഗാധര തിലകും ലാലാ ലജ്പത്റായിയും അബ്ദുൾകലാം ആസാദും മറ്റും ഈ നിയമമനുസരിച്ചുള്ള നടപടികൾ നേരിട്ടു. ശിക്ഷാനിയമത്തിലെ "എതിർക്കപ്പെടേണ്ടതും അപലപനീയവുമായ വ്യവസ്ഥ" എന്നാണ് പണ്ഡിറ്റ് നെഹ്രു ഈ വകുപ്പിനെ വിശേഷിപ്പിച്ചത്. നിർഭാഗ്യകരമെന്നു പറയട്ടെ, 1962 -ൽ കേദാർനാഥ് സിങ് കേസിൽ സുപ്രീം കോടതി ഈ വ്യവസ്ഥ ഭരണഘടനാപരമായി സാധുവാണെന്ന് വിധിച്ചു. എന്നാൽ അക്രമത്തിനുള്ള ആഹ്വാനം കൂടി ഉൾപ്പെട്ടാൽ മാത്രമേ ഒരു പ്രവൃത്തിയിൽ രാജ്യദ്രോഹം ആരോപിക്കാൻ കഴിയൂ എന്നും കേവലം സർക്കാരിനെ വിമർശിച്ചതിന്റെ പേരിൽ മാത്രം ഒരാൾക്കെതിരെ നടപടി പാടില്ലെന്നും സുപ്രീംകോടതി അന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിരുന്നു. ആ ഉപാധി പലപ്പോഴും പ്രായോഗിക തലത്തിൽ നടപ്പായില്ല എന്നതാണ് ഇന്ത്യൻ യാഥാർത്ഥ്യം.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് കഴിഞ്ഞ വർഷം മേയ് 11-ന് 124 എ വകുപ്പിന്റെ പ്രയോഗത്തിന് ഫലത്തിൽ തടയിട്ടുകൊണ്ടുള്ള സുപ്രീം കോടതിയുടെ സുപ്രധാനമായ ഉത്തരവ് വരുന്നത്. 'നിയമപ്രകാരം സ്ഥാപിതമായ സർക്കാരിനെതിരെ വെറുപ്പോ പ്രീതിക്കുറവോ ഉണ്ടാക്കാൻ' പര്യാപ്തമായ ഏതുവിമർശനത്തെയും ജീവപര്യന്തം വരെ ശിക്ഷിക്കാനുള്ള കാരണമായി എടുക്കാമെന്ന വ്യവസ്ഥ കാലഹരണപ്പെട്ടതും ജനാധിപത്യ സംവിധാനത്തിന് യോജിക്കാത്തതും ആണെന്ന് സുപ്രീ കോടതി പ്രാഥമികമായി വിലയിരുത്തി.

കേന്ദ്രവും ഈ കൊളോണിയൽ വ്യവസ്ഥയുടെ കാര്യത്തിൽ വീണ്ടുവിചാരം വേണമെന്ന നിലപാടാണ് സ്വീകരിച്ചത്. ആ നിലപാടും സുപ്രീംകോടതി ഉത്തരവിൽ രേഖപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് 22-ാം നിയമകമ്മീഷൻ രാജ്യദ്രോഹക്കുറ്റം നിലനിർത്തണമെന്നും അതിനുള്ള കുറഞ്ഞ തടവുശിക്ഷ 3 കൊല്ലം എന്നത് ഏഴുകൊല്ലമാക്കി മാറ്റണമെന്നും അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകൊണ്ടുള്ള റിപ്പോർട്ട് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ചത്.

എതിർക്കപ്പെടേണ്ട റിപ്പോർട്ട്

ഈ റിപ്പോർട്ട് നിർഭാഗ്യകരവും എതിർക്കപ്പെടേണ്ടതുമാണ്. അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയും മൗലികാവകാശങ്ങളുടെയും മേഖലയിൽ ആധുനിക ജനാധിപത്യരാജ്യങ്ങൾ കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങൾ ഇന്ത്യക്ക് നിഷേധിക്കാൻ മാത്രമേ ഈ വ്യവസ്ഥ ഉപകരിക്കുകയുള്ളൂ എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം. നിയമ കമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ട് തികച്ചും പ്രതിലോമകരവും മനുഷ്യാവകാശവിരുദ്ധവും അതിനാൽ തന്നെ എതിർക്കപ്പെടേണ്ടതുമാണ്. റിപ്പോർട്ടിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട ന്യൂനതകളും വൈകല്യങ്ങളും താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്.

കാണാത്ത കാര്യങ്ങൾ

അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സുപ്രീംകോടതി സമീപകാലത്തായി പുറപ്പെടുവിച്ച പല വിധികളും റിപ്പോർട്ടിൽ പരാമർശിക്കപ്പെട്ടിട്ടേയില്ല. ശ്രേയാസിംഗാൾ (2015), കൗശാൽ കിഷോർ (2023) കേസുകളിൽ പരമോന്നത കോടതി നടത്തിയ ഇടപെടലുകൾ ഇവിടെ ഓർമിക്കാവുന്നതാണ്. വിവരസാങ്കേതിക നിയമത്തിലെ 66 എ വകുപ്പ് അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് തടസ്സമാകും എന്നു പറഞ്ഞാണ് ശ്രേയാ സിംഗാളിന്റെ കേസിൽ കോടതി ആ വകുപ്പ് റദ്ദു ചെയ്തത്. കൗശാൽ കിഷോർ കേസിലാകട്ടെ, ഭരണഘടനയുടെ 19(1) (എ) അനുച്ഛേദമനുസരിച്ചുള്ള പൊതുപ്രവർത്തകരുടെ അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനെതിരെ പുതിയ വിലക്കുകൾ ഏർപ്പെടുത്താനാകില്ല എന്ന് സുപ്രീംകോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് പറഞ്ഞു. ബെഞ്ചിലുണ്ടായിരുന്ന അഞ്ച് ന്യായാധിപരും ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരേ അഭിപ്രായമാണ് പറഞ്ഞത്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ 124 എ വകുപ്പ് എത്രമാത്രം അഭിപ്രായസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ നിഹനിക്കുന്നതാണെന്ന് ഇത്തരം വിധികളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പരിശോധിക്കാനുള്ള ശ്രമമായിരുന്നു നിയമകമ്മീഷൻ നടത്തേണ്ടത്. എന്നാൽ റിപ്പോർട്ടിൽ ഇത്തരം നീക്കങ്ങൾ കാണാനില്ല.

ആധുനികതയോട് പുറംതിരിഞ്ഞു നിൽക്കൽ

അതേ സമയം, അഭിപ്രായസ്വാതന്ത്യം അടിച്ചമർത്തിക്കൊണ്ടുള്ള പഴയകാല അമേരിക്കൻ വിധികളെക്കുറിച്ച് റിപ്പോർട്ടിൽ സൂചനയുണ്ട്. 1918-ൽ ഏണസ്റ്റ് സ്റ്റാർ എന്നയാൾ അമേരിക്കൻ ദേശീയപതാകയെ അപമാനിച്ചു സംസാരിച്ചതിന്റെ പേരിൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട കാര്യം റിപ്പോർട്ടിൽ പറയുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ വിധി കാലഹരണപ്പെട്ടതും ഇപ്പോൾ നിയമപ്രാബല്യം ഇല്ലാത്തതുമാണെന്നതാണ് വസ്തുത. ടെക്സസും ജോൺസണും തമ്മിലുള്ള കേസിൽ (1989) അമേരിക്കൻ ദേശീയ പതാക കത്തിച്ച നടപടിപോലും പ്രതിഷേധത്തിന്റെ ഭാഗമായുള്ള അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നതാണെന്നാണ് അമേരിക്കൻ സുപ്രീംകോടതി പറഞ്ഞത്. 1918-ലെ കേസിന്റെ കാര്യം പരാമർശിച്ച നിയമകമ്മീഷൻ, 1989-ലെ അമേരിക്കൻ സുപ്രീംകോടതിയുടെ മറിച്ചുള്ള വിധി പരാമർശിച്ചതേയില്ല എന്നത് റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഏകപക്ഷീയ സ്വഭാവത്തെയും അപൂർണതയെയുമാണ് കാണിക്കുന്നത്. നിയമ-നീതിന്യായ സങ്കല്പങ്ങളിലെ ആധുനികതയോട് പുറം തിരിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നതാണ് റിപ്പോർട്ടിലെ പൊതുവായ സമീപനം.

കാണാതെപോയ യുക്തി

അമേരിക്ക, ബ്രിട്ടൻ, കാനഡ, ഓസ്ട്രേലിയ എന്നീ രാജ്യങ്ങളിൽ രാജ്യദ്രോഹക്കുറ്റം റദ്ദാക്കപ്പെടുകയോ ഉപയോഗിക്കപ്പെടാതിരിക്കുകയോ ചെയ്ത കാര്യം, ഇന്ത്യയിൽ ഈ നിയമം എടുത്തുകളയണമെന്ന് വാദിക്കുന്നവർ സ്ഥിരമായി ഉന്നയിക്കാറുണ്ട്. ഈ വാദം നിയമകമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ടിൽ പരിശോധിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. ബ്രിട്ടനിലെ തീവ്രവാദ വിരുദ്ധ നിയമങ്ങൾ നിലവിൽ വന്നതുകൊണ്ടാണ് രാജ്യദ്രോഹക്കുറ്റം എടുത്തുകളയാൻ കഴിഞ്ഞത് എന്ന് സൂചിപ്പിച്ച കമ്മീഷൻ പക്ഷേ, ഇന്ത്യയിൽ യു.എ.പി.എ. പോലുള്ള തീവ്രവാദവിരുദ്ധ നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലും രാജ്യദ്രോഹക്കുറ്റം നിലനിർത്തണമെന്നാണ് വാദിക്കുന്നത്. 124 എ വകുപ്പിന്റെയും തീവ്രവാദ വിരുദ്ധ നിയമങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകളുടെയും താത്പര്യവും ഉദ്ദേശ്യങ്ങളും വ്യത്യസ്തമാണെന്നാണ് റിപ്പോർട്ട് പറയുന്നത്. എന്നാൽ, ഈ യുക്തി ബ്രിട്ടനിൽ ബാധകമാക്കിയിട്ടില്ല എന്നതാണ് കമ്മീഷൻ കാണാതെ പോകുന്നത്.

പരാമർശിക്കപ്പെടാത്ത വാദമുഖങ്ങൾ

സർക്കാരിനെതിരായ അക്രമസ്വഭാവത്തോടെയുള്ള യുദ്ധപ്രഖ്യാപനങ്ങളും അനുബന്ധ പ്രവൃത്തികളും ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാനിയമത്തിലെ 121, 121എ, 122, 123 വകുപ്പുകളുടെ പരിധിയിൽ വരുന്നതാണ്. ഇത്തരം വ്യവസ്ഥകൾ നിലവിലുണ്ടായിരിക്കേ, കേവല വിമർശനങ്ങളെപ്പോലും രാജ്യദ്രോഹക്കുറ്റമായി വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ ഇടവരുത്തുന്ന രാജ്യദ്രോഹം സംബന്ധിച്ച വകുപ്പ് നിലനിർത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ല. എന്നാൽ, നിയമകമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ടിൽ ഈ പ്രബലമായ വാദമുഖം പരാമർശിക്കപ്പെട്ടിട്ടേയില്ല.

യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾക്ക് എതിര്

അമേരിക്കയിൽ രാജ്യദ്രോഹ വിരുദ്ധ വ്യവസ്ഥ നിലവിലുണ്ടെങ്കിലും അത് ഫലത്തിൽ മരവിപ്പിക്കപ്പെട്ട അവസ്ഥയിലാണെന്ന് കമ്മിഷൻ ശരിയായിത്തന്നെ കാണുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ, ഇന്ത്യയിൽ സ്ഥിതി മറിച്ചാണ്. ഇവിടെ ആയിരക്കണക്കിന് ആളുകൾക്കെതിരെ അഭിപ്രായ പ്രകടനത്തിന്റെയും ന്യായമായ പ്രതിഷേധത്തിന്റെയും പേരിൽ രാജ്യദ്രോഹക്കുറ്റം ആരോപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കാലാവസ്ഥാ പ്രവർത്തകയായ ദിശാരവി, വിദ്യാർഥിനിയായ അമൂല്യ ലിയോണ, തടവിൽ കഴിയവെ മരിച്ചുപോയ സ്റ്റാൻ സ്വാമി, സിനിമാ പ്രവർത്തകയായ ഐഷാ സുൽത്താന, നാടൻ പാട്ടുകാരനായ കോവൻ എന്നിങ്ങനെ ഒട്ടേറെയാളുകൾക്കെതിരെ കേവലം അഭിപ്രായ പ്രകടനത്തിന്റെ പേരിൽ രാജ്യദ്രോഹകുറ്റം ചുമത്തിയതായി വിമർശനമുണ്ടായി. വിയോജിപ്പുതന്നെ കുറ്റകരമായ സാഹചര്യത്തിൽ സർക്കാരിനുനേരെ നടന്ന സമരങ്ങളെ അടിച്ചമർത്താൻ 'രാജ്യദ്രോഹ' വിരുദ്ധ വ്യവസ്ഥ ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടതിൽ അത്ഭുതമില്ല. പൗരത്വ നിയമഭേദഗതിക്കും കാർഷിക നിയമങ്ങൾക്കുമെതിരായ സമരങ്ങളിൽ 124 എ വകുപ്പ് വ്യാപകമായി ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടു. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ അമേരിക്ക യിലെ നിയമസാഹചര്യം മാതൃകയാക്കാനായിരുന്നു കമ്മീഷൻ ആവശ്യപ്പെടേണ്ടിയിരുന്നത്. എന്നാൽ, വിചിത്രമെന്നു പറയട്ടെ, രാജ്യം നേരിടുന്ന സുരക്ഷാഭീഷണി യാഥാർഥമാണെന്ന് പറയുന്ന റിപ്പോർട്ടിൽ, നിയമത്തിന്റെ ദുരുപയോഗം ആരോപിക്കപ്പെട്ട ഒന്നുമാത്രമാണ് എന്നാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. ഇത് യാഥാർഥ്യങ്ങൾക്കെതിരാണ്.

ദുരുദ്ദേശ്യത്തിൽ മാറ്റമില്ല

കേവല വിയോജിപ്പുകളെപ്പോലും രാജ്യദ്രോഹക്കുറ്റമായി വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ ഇടനൽകുന്നതാണ് 124 എ വകുപ്പിലെ പദപ്രയോഗം എന്ന അടിസ്ഥാനപരമായ ആകുലത കമ്മിഷൻ പങ്കുവെക്കുന്നതേയില്ല. അക്രമാഹ്വാന സ്വഭാവമുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രം രാജ്യദ്രോഹ വിരുദ്ധ വ്യവസ്ഥ പ്രയോഗിച്ചാൽ മതി എന്ന കമ്മിഷൻ ശിപാർശ കാര്യമായ ഒരു മാറ്റവും ഉണ്ടാക്കാൻ ഇടയില്ല. നിയമ വ്യവസ്ഥയിൽ ഇക്കാര്യം എഴുതിച്ചേർത്താലും കേവല വിമർശനത്തെ അക്രമത്തിനുള്ള ആഹ്വാനമായി വ്യാഖ്യാനിച്ച് കേസെടുക്കുന്ന ഇന്നത്തെ അവസ്ഥയിൽ മാറ്റം ഉണ്ടാകാൻ ഇടയില്ല. യഥാർഥത്തിൽ കേദാർനാഥ് സിങ് കേസിൽത്തന്നെ സുപ്രീംകോടതി വ്യക്തമാക്കിയ കാര്യമാണ് ഇത്. പക്ഷേ 1962-ലെ വിധിക്കുശേഷവും രാജ്യദ്രോഹ വിരുദ്ധ വ്യവസ്ഥയുടെ ദുരുദ്ദേശ്യത്തോടെ യുള്ള പ്രയോഗത്തിൽ ഒരു മാറ്റവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല എന്നത് മറന്നുകൂടാ.

(രാജ്യദ്രോഹക്കുറ്റം സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥയ്ക്കെതിരായ കേസിൽ സുപ്രീംകോടതിയിൽ ഹാജരായ അഭിഭാഷകനാണ് ലേഖകൻ)

മാതൃഭൂമി,
13 ജൂൺ, 2023.

NCDS plague Keralites health

C. Maya

The State needs to rethink its strategy against non-communicable diseases

For a State which takes immense pride in consistently coming at the top in the health index rankings of NITI Aayog every year, the findings of the ICMR-IN- DIAB study, which puts kerala right on top with the worst overall indicators for long-term morbidity and mortality due to non-communicable diseases (NCD), has come a cropper.

A current diabetes prevalence of nearly 24%, pre-diabetes at 18.1% and hypertension prevalence at a whopping 44%, is certainly not the picture of a healthy State. With more than half the State's population having high cholesterol levels and abdominal obesity, the incidence of cardiovascular diseases and chronic kidney diseases could skyrocket in the near future and have significant impact on the State's health expenditure as well as private spending on catastrophic illnesses.

Kerala has known since the mid or late 90s that NCDs are going to be its biggest health challenge, thanks to studies led by public health experts like the late Dr. C. R. Soman, who warned about the imminent catastrophe of heart attacks and other chronic diseases in the population because of the unhealthy, carbohydrate heavy diet and sedentary lifestyle of Keralites.

Public health experts are now raising pertinent questions on where the decade- long NCD control programmes in Kerala have been going. Crores are being pumped in annually for the supply for NCD drugs free of cost through primary health centres. However, the fact that the mean HbA1c levels in the State is 8.3mg/dl indicates pre poor glycaemic control in general, which again points to poor monitoring and follow up of patients on NCD drugs.

Experts point out that the high incidence of Chronic kidney disease in the State is a direct consequence of the spiraling levels of hypertension, which again is a result of poor adherence to the drug protocol, apart from factors like un- healthy diet and sedentary life style. Yet, the State Health department's sole focus seems to be on devising newer screening programmes to detect disease prevalence in the population. The official web site marks the number of cases of diabetes

or pre-diabetes detected as the "achievements" of the State NCD Control programme.

Identifying the scope of the problem and documenting it a is the easy part. But stepping in with effective interventions to increase public awareness about NCDS and its long-term consequences and improving primary prevention of diabetes and hypertension through the promotion of a healthy lifestyle is where most health systems falter.

The problem is not unique to Kerala. It is a huge challenge to health systems to create, implement and sustain programmes for the promotion of healthy lifestyles because it is not easy to change people's attitudes towards selfcare, thier long term food habits or to inculcate new habits like daily exercise.

Researchers have in the post come up with several small scale diabetes prevention and care models like the Kerala Diabetes Prevention Programme (2018) or the India Diabetes Prevention Programme, which showed that implementing standard treatment guidelines for disease prevention and management; engagement of family / community and peers in health education and awareness creation; use of innovative the technologies (IDPP used mobile phone messaging) and improved training of field level health workers can significantly improve promotion of poor lifestyle modifications and healthy habits.

Diabetes management requires the patient to have fair awareness on what makes the blood sugar spike. Limiting carbohydrates, improving nutrition through the increased the consumption of vegetables web and fruits and daily physical activity are important lifestyle interventions that patients need to imbibe.

Patients also have to be given affordable choices when it comes to diet and medication advice. Adherence to medication has to be ensured through consistent follow-up and people have to be motivated continuously to ensure that the changes they embrace become a part of their lifestyle.

Health experts point out that these are areas where most health systems need to focus to prevent the cascade of chronic diseases in the population. Health workers or ASHAs in the field need to be trained better to impart awareness at the grassroots, to follow-up patients rigorously; they should be offered attractive incentives for the same.

\

The Hindu,
13th June, 2023.

The next Finance Commission will have a tough task

Duvvuri Subbarao

It needs to bite the bullet in the interest of long-term fiscal sustainability and lay down guidelines on the spending on the freebies

The government will appoint a Finance Commission in the next few months to determine how much of the Centre's tax revenue should be given away to States (the vertical share) and how to distribute that among States (the horizontal sharing formula).

In the prereform period, the Finance Commission recommendations were not that critical because the Centre had other ways to compensate States, or indeed to play favourites, through plan financing and public sector undertaking (PSU) investments. Post reforms, fresh PSU investments have thinned out and the Planning Commission was abolished in 2014 with the result that the Finance Commission remains virtually the sole architect of India's fiscal federalism. Its responsibility and influence are, therefore, much larger.

Issue will be about horizontal distribution

Currently, the Centre gives away 41% of its tax pool to the States. For sure, States will demand that this proportion be raised, but I do not see much room for stretching this further given the Centre's expenditure needs and the constraints on its borrowing limit. Therefore, much of the debate will centre on the horizontal distribution formula.

When the previous Finance Commission was appointed in 2017, its terms of reference became quite contentious because it was asked to take into account the 2011 population figures in determining the expenditure needs of a State. This was a departure from the standard practice until then of mandating Finance Commissions to use the 1971 population numbers so as not to give a perverse incentive to States to neglect family planning with an eye on a higher share of devolution. States which had done well in stabilising population growth rates, typically the southern States, protested against this change in the base year, calling it a 'penalty for good performance'.

A similar conflict arises with regard to revenue deficit grants that the Finance Commission awards to States which remain in deficit on the current account even after tax devolution. In theory, revenue deficit grants have a neat rationale-that every State in a country

should be able to provide a minimum level of service to its residents even if it involves an element of cross-subsidisation. The worry is that this too has become a perverse incentive. Why bother raising revenues on your own when the Finance Commission will compensate you?

Historically, Finance Commissions have struggled to determine how much a State's deficit is due to its fiscal incapacity and how much is due to fiscal irresponsibility. They have tried to tweak the distribution formula to support deficit States without penalising responsible States, a mathematically impossible task since you cannot give more to a State without giving less to another. The net result is that every horizontal distribution formula has been criticised as being inefficient or unfair or both.

These faultlines across States have in fact deepened in recent years along political, economic and fiscal dimensions. When the Bharatiya Janata Party (BJP) lost the Karnataka election last month, many political commentators read that as a north-south divide, with the BJP being confined to the northern States while the Opposition parties rule the southern States. Similarly, many headline numbers suggest that the southern States of the country are doing better in terms of infrastructure, private investment, social indicators and the rule of law, which has put them on a virtuous cycle of growth and prosperity and widened the north-south gap.

The bottom-line though is that it is in the very nature of horizontal distribution that richer States compensate poorer States. How to ensure that this happens without deepening the divide will challenge the government in defining the terms of reference of the Finance Commission, and of the Finance Commission itself in delivering on those terms of reference.

Cesses and surcharges

The terms of reference of the Finance Commission enjoin it to take into account the expenditure needs and revenue earning capacity of the Centre and States. I believe the forthcoming Finance Commission should use this leverage to focus on two issues in particular.

The first is the egregious practice by the Centre of increasingly resorting to a levy of cesses and surcharges rather than raising taxes. A white paper released by the Tamil Nadu government a couple of years ago pointed out that the proportion of cesses and surcharges in the Centre's total tax revenue had nearly doubled from 10.4% in 2011-12 to 20.2% in 2019-20.

There is a perverse incentive in operation here. The straightforward option for raising revenues is to raise taxes, but if the Centre does that, it has to part with 41 paise to States. On the other hand, if it raises the additional rupee by way of a surcharge, it gets to keep all

of it. When the Constitution was amended in the year 2000 giving States a share in the Centre's total tax pool, the implicit understanding was that the Centre will resort only sparingly to cesses and surcharges, and not as a matter of routine as has become the practice. As a result of this breach of understanding. States have felt cheated out of their legitimate share of national tax revenue. The next Finance Commission should lay down guidelines for when cesses and surcharges might be levied, and also suggest a formula to cap the amount that can be raised.

Restraint on freebies

The second issue of focus for the Finance Commission should be government spending on what has come to be called freebies. All political parties are guilty on this count, some more than others, but trying to apportion blame will be a Wrong start.

In a poor country, where millions of households struggle for basic human needs, it sounds cruel to argue against safety-nets for the poor. But it is precisely because India is a poor country, that we need to be more circumspect about freebies

In theory, the restraints imposed by the Fiscal Responsibility and Budget Management (FRBM) Act should have acted as a check on such populist spending, but governments have found ingenious ways of raising debt without it appearing in the budget books. It is not easy to unambiguously define a freebie, and any check on this will be contested as infringing on the sovereignty of elected governments. Nevertheless, the next Finance Commission should bite the bullet in the interest of long-term fiscal sustainability and lay down guidelines on the spending on freebies.

After the BJP lost the Karnataka election, the Prime Minister said that the guarantees offered by the Congress in Karnataka were impossible to implement, and if taken forward, 'the country and the State concerned will become bankrupt'. Strong words indeed. In the State Assembly elections to be held later this year, the Prime Minister should walk the talk and invest his political capital to show that the promise of good governance can trump the lure of freebies.

That will embolden the Finance Commission to formalise a mechanism for a restraint on freebies.

(Duvvuri Subbarao is a former Governor of the Reserve Bank of India)

The Hindu,
15th June 2023.

വേണ്ടത് ആത്മവിശകലനം

ഡോ. പി.പി. ബാലൻ

ഇന്ത്യയിൽ ഭരണപരിഷ്കാരരംഗത്ത് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുശേഷമുണ്ടായ ഏറ്റവും നിർണായകമായ നിയമനിർമാണമാണ് 73, 74 ഭരണ ഘടനാഭേദഗതികളിലൂടെ മൂന്നുപതിറ്റാണ്ടു മുമ്പ് നിലവിൽ വന്ന അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം. പഞ്ചായത്തീരാജ് നഗരപാലിക സ്ഥാപനങ്ങൾ ഭരണഘടനാ സ്ഥാപനങ്ങളായി മാറി എന്നതാണ് അതിലൂടെ സംഭവിച്ച കാതലായ മാറ്റം.

1996-ൽ കേരളത്തിൽ തുടക്കംകുറിച്ച പങ്കാളിത്ത ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനമാണ് ഈമേഖലയിൽ ഒരു ദിശാമാറ്റത്തിന് വഴികാട്ടിയായത്. ഇന്ന് ഇന്ത്യയിൽ 2,55,862 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും 5930 ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും 481 ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളും സ്വയം പദ്ധതി രൂപവത്കരിക്കുന്നതിൽ മുന്നേറുമ്പോൾ നമുക്ക് തീർച്ചയായും അഭിമാനിക്കാം. അതിന് പ്രചോദനവും ആത്മവിശ്വാസവും പകർന്നത് കേരളമാതൃകയാണ്.

ഇന്ന് ലോകമെമ്പാടും ചർച്ചചെയ്യുന്ന, ഏറ്റവും കാലികപ്രാധാന്യമുള്ള കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന്റെ പ്രത്യാഘാതങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിനുള്ള 'കാർബൺ ന്യൂട്രൽ' ആശയം പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിൽ കേരളത്തിലെ മീനങ്ങാടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നടത്തിയ പരീക്ഷണങ്ങൾ ഇന്ന് ദേശീയ പഞ്ചായത്തു ദിനത്തിൽ രാജ്യമെമ്പാടും ചെയ്യപ്പെടുകയാണ്.

- **പ്രശ്നങ്ങളും പരിമിതികളും**

ഇതിനർഥം ഈ രംഗത്ത് പ്രശ്നങ്ങളും പ്രതിബന്ധങ്ങളുമില്ല എന്നല്ല. കേന്ദ്രത്തിലും സംസ്ഥാനങ്ങളിലും അധികാരവികേന്ദ്രീരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ കുരുക്കഴിക്കേണ്ട ഒട്ടേറെ നൂലാമാലകളുണ്ട്. കേന്ദ്ര ധനകമ്മിഷൻ ഗ്രാന്റ് വിനിയോഗത്തിലെ നിയന്ത്രണങ്ങളാണ് അതിൽ പ്രധാനം. 15-ാം ധനകമ്മിഷൻ നൽകിയ ഫണ്ടിൽ 40 ശതമാനം തുകമാത്രമേ പഞ്ചായത്തുകളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായി ചെലവഴിക്കാനാവൂ. എൺപതിനായിരം കോടി രൂപയാണ് ആരോഗ്യ മേഖലയിലെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി കേന്ദ്ര ധനകമ്മിഷൻ അനുവദിച്ചത്. എന്നാൽ, സംസ്ഥാനങ്ങൾ അവ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് നേരിട്ടുനൽകാതെ സർക്കാർ വകുപ്പുകൾക്ക് കൈമാറുകയാണുണ്ടായത്. ഇപ്പോഴും സർക്കാർ വകുപ്പുകളുടെ അധീശത്വം അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന് വെല്ലുവിളി തന്നെയാണ്.

ഭരണഘടനയിലെ 11, 12 ഷെഡ്യൂളുകളിൽപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഇപ്പോഴും പ്രവർത്തന സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുന്നില്ല എന്നതാണ് മറ്റൊരു പ്രശ്നം. കേരളത്തിൽ പോലും ഇപ്പോൾ മിഷൻമോഡിൽ നടപ്പാക്കുന്ന വികസനപ്രവർത്തനങ്ങൾ വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണത്തിന്റെ തുടക്കംമുതൽ തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപന ങ്ങൾ വിജയപ്രദമായി നടപ്പാക്കി ഇതരസംസ്ഥാനങ്ങൾക്കു പോലും അനുകരണീയ മാതൃകയായവതന്നെയാണ്. ഇത് വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്ത്വങ്ങൾക്ക് അനുരൂപമല്ല. പാർപ്പിടനിർമാണവും മാലിന്യ സംസ്കരണവുമുൾ പ്പെടെയുള്ള മേഖലകളിൽ അതിന്റെ തിക്ത ഫലം നാം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയാണ്.

വിവിധ വകുപ്പുകൾ നടപ്പാക്കിവരുന്ന പദ്ധതികൾ പൂർണ്ണമായും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറുമ്പോഴാണ് വികേന്ദ്രീകരണം ശക്തിപ്പെടുന്നത്.

വേണം പുതിയ ആശയങ്ങൾ

മുന്നോട്ടുള്ള പ്രയാണത്തിൽ ഇനിയും കേരളത്തിന് ഈ മേഖലയിൽ നൂതനമായ സംഭാവനകൾ ചെയ്യാൻ കഴിയും. ചെയ്തുവന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുക മാത്രമല്ല, പുതിയ വെല്ലുവിളികളെ നേരിടാൻ സമൂഹത്തെ പ്രാപ്തമാക്കുന്ന മാതൃകകൾ സൃഷ്ടിക്കുക കൂടിയാണ് തങ്ങളുടെ ദൗത്യം എന്ന് തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ തിരിച്ചറിയണം.

ഇതരസംസ്ഥാനങ്ങളും മറ്റ് രാജ്യങ്ങളും പരീക്ഷിച്ച് പ്രാവർത്തികമാക്കുന്ന നല്ല മാതൃകകൾ നമുക്ക് അനുയോജ്യമായ രീതിയിൽ സ്വായത്തമാക്കാൻ കഴിയണം. സ്കാൻഡിനേവിയൻ രാജ്യങ്ങളായ ഫിൻലൻഡും ഡെൻമാർക്കും വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നൽകിയ പ്രാധാന്യവും അതിന്റെ നേട്ടങ്ങളും ഇന്ന് ആഗോള പ്രസിദ്ധമാണ്. ഫിൻലൻഡ് ആറാംവർഷവും തുടർച്ചയായി ആഗോള ഹാപ്പിനസ് സൂചികകളിൽ ഒന്നാം സ്ഥാനത്താണ്. അതിലും മുഖ്യ സേവനദാതാക്കളായ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളാണ് ആ നേട്ടം നേടിക്കൊടുത്തത്.

പ്രാദേശികവികസനത്തിൽ ഇന്ത്യയിലെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഇപ്പോഴും ഉറ്റുനോക്കുന്നത് കേരളത്തിലേക്കാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ കേരളം ഈ രംഗത്ത് വൈവിധ്യവത്കരണത്തിന് ഊന്നൽ നൽകണം.

ഗ്രാമസ്വരാജ് അകലെയോ?

അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തിൽ നാം ഏറെ മുന്നേറിയെങ്കിലും ആത്യന്തിക ലക്ഷ്യമായ ഗ്രാമസ്വരാജ് ഇപ്പോഴും ഏറെ അകലെയാണ്. ആ അകലം കുറച്ചുകൊണ്ടുവരുന്ന സാഹചര്യമാണ് ഉണ്ടാ വേണ്ടത്. അതിന് നിരന്തരമായ ചർച്ചകളുണ്ടാവണം. നിയമങ്ങളിലും നയങ്ങളിലും മനോഭാവത്തിലും അനുരൂപമായ മാറ്റങ്ങൾ വരണം. ലഭിച്ച അധികാരംതന്നെ ധാരാളമാണെന്ന് ചിന്തിക്കുന്നവരുണ്ട്. കൂടുതൽ അധികാരം വേണമെന്ന് വാദിക്കുന്നവരാണ് പ്രാദേശിക നേതാക്കളിൽ ഏറെയും. വർധിച്ച അധികാരം തദ്ദേശഭരണത്തെ ദുഷിപ്പിക്കും എന്ന് കരുതുന്ന സാധാരണക്കാരും വിരളമല്ല. ഈ വ്യത്യസ്തചിന്താഗതികൾക്കിടയിൽ വികേന്ദ്രീകരണ പ്രക്രിയയുടെ വളർച്ച തദ്ദേശ ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലും ജനപ്രതിനിധികളിലും തട്ടി മുരടിച്ചു നിൽക്കുകയാണ്.

(കില മുൻ ഡയറക്ടറും കേന്ദ്ര പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയം സീനിയർ കൺസൾട്ടന്റുമാണ് ലേഖകൻ)

മാതൃഭൂമി,
16 ജൂൺ, 2023.

ഝഝഝഝ

Strike a fine balance, have a just civil code

Faizan Mustafa
Anant Sangal

The Law Commission of India should aim to eliminate only those practices that do not meet the benchmarks set by the Constitution of India

On June 14, the Law Commission of India decided to solicit views and proposals from the public about the Uniform Civil Code (UCC). After a hiatus of just five years, when the Commission had concluded that the 'UCC is neither necessary nor desirable', the move now is one that keeps the pot boiling on one of India's most ideologically as well as politically rivalled issue. Though we believe that the enactment of the UCC in piecemeal manner would be in tune with the spirit of Article 44, the attempt here is to invite attention to one particular consideration that must weigh with the Commission as it undertakes this exercise de novo.

Autonomy versus authority

The question of personal laws is basically the question of personal and religious autonomy versus the state's authority to reform familial relations. Since each religious group has cultural autonomy, it is thus being argued that the community should itself come forward to seek reforms. This is the justification for the adoption of internal law reform or voluntary UCC. In fact, the Special Marriage Act, 1954 and the Indian Succession Act, 1925 are nothing but examples of voluntary adoption of the UCC though the recently enacted love jihad laws by prohibiting inter-faith marriages basically violate the spirit of Special Marriage Act.

There are also regional differences, i.e. Kerala had abolished the Hindu Joint Family in 1975; Muslim marriage and divorces are to be registered in Bengal, Bihar, Odisha, Jharkhand under the 1876 law, and in Assam under 1935 law, and adoption was permissible to Kashmiri Muslims.

At present, not just Muslims but even Hindus, Jains, Buddhists, Sikhs, Parsis, and Jews are governed by their own personal laws. Accordingly, believe it or not, it is the religious identity that determines which personal law would apply to a group of individuals. Even reformed Hindu Personal Law under the Hindu Marriage Act, 1955 does insist on solemnisation of marriage, through saptapadi (seven steps around fire) and datta (invocation before fire). Section

7(2) of the Act, just like Manusmriti (8.227). provides that marriage is completed on the seventh step. Sapinda relationship, adoption and Hindu Joint Family rules too are based on the Hindu Personal Law.

Surprisingly when two Hindus marry under the Special Marriage Act, 1954 (Section 21A inserted in 1976), they continue to be governed by Hindu Personal Law, but if two Muslims marry under this legislation, the Muslim Personal Law (MPL) would no longer govern them. Interestingly, a person who renounces Hinduism too continues to be governed by the Hindu Personal Law.

The Constitution was not the starting point but a mere culmination of India's long- standing integrative traditions. In addition to the provisions that outlaw discrimination in all its forms, the Indian Constitution's commitment to cultural accommodation is visible through a near-absolute fundamental right in Article 29(1) dedicated exclusively to conserving the distinctive culture of all citizens. However, do Muslims of India have the courage to argue that polygamy or arbitrary unilateral divorce even in anger or while in an intoxicated state could be considered a part of their culture?

Unity more than uniformity

That said, the Commission must bear in its recommendation that for a diverse and multicultural polity such as India, the proposed UCC must be emblematic of India's 'mosaic model' of multiculturalism. The logic is invariably obvious-a homogenising lithification of identities must not become a mirage for flourishing diversity (something that has consistently remained peculiar to the American model of multiculturalism). After all, unity is far more important than uniformity. The British brought homogeneity amongst Hindus and Muslims by grossly undermining heterogeneity within the two religious communities.

Under the Indian Constitution, the right to cultural autonomy defends the Indian model of multiculturalism. Prominent scholars on multiculturalism such as Rochana Rajpai suggest that the Indian Constitution offers two major approaches with respect to accommodation of difference-integrationist and restricted multicultural. While the affirmative action policies largely land in the first approach's camp, for Ms. Bajpai, "state assistance to minority cultures has been seen as an illegitimate concession [...]" and is often termed as 'appeasement of minorities'.

This, as Ms. Bajpai furthers, leaves cultural difference without any robust constitutional normative underpinnings. In short, it is through these two approaches that the Constitution makes way for cultural

accommodation and a celebration of group differences. Accordingly, the 21st Law Commission (2015-18) had boldly favoured equality between men and women in communities rather than aiming for equality between communities. A just code should be the primary goal as just laws are more important than a mere one uniform law.

Having this discussion as the backdrop, India's tryst with preserving its multicultural diversity is often found at the crossroads with values such as secularism. Despite secularism being a fundamental tenet governing the Indian polity, India decided not to adopt the French model of laicité, which strictly prohibits bearing any religious outfit or marker in public; that considers religion in public as a threat (and not a prominent promoter) to the nation's secular fabric-thus pushing it within only the four walls of the domestic household. Indian society, therefore, 'accommodates' and not just 'tolerates' the wide array of group and ethnic differences.

When groups claim and effectuate their multi ethnic traditions without impinging on the rights and liberties of their fellow citizens, their traditions and values acquire the status of social mores for they fulfil a much broader purpose of social and national integration.

However, a claim of such broad nature invites limitations inherent-in the name of personal laws and practices, what deserves legal protection and promotion and what does not. Right to cultural-relativism cannot justify continuation of unjust and discriminatory personal lows. Such provisions of the personal Laws must be made consistent with substantive equality and gender justice goals espoused in the Constitution.

Hurdles on the path ahead

Simultaneously, we must understand that when a community feels threatened in any way, whether rightly or wrongly so, the collective esteem of its members becomes woven to the community, and community allegiance becomes much stronger. Therefore, one hopes that the Law Commission of India would not contribute to the rise of reactive culturalism amongst different communities in India, including Muslims. The Muslim community too must understand that the MPL and Islam are not one and the same. The MPL is a jurist given law and is not entirely divine. In fact, it is more appropriate to call it Anglo-Muhammadan law that was derived in certain matters from the erroneously translated secondary sources rather than the Koran and Sunna of the Prophet. British courts treated juristic opinions in the MPL on a par with statutory

laws enacted by the legislature and by insisting on the British doctrine of precedent, they further brought in a lot of rigidity in the MPL. If MPL, reforms that rely on inter-school borrowing could be accepted by the Ulema way back in 1939, why cannot this be done today? Let the Muslim clergy come forward and lead the MPL reform process by identifying the discriminatory and oppressive issues and adopt the views of progressive jurists.

As the Commission proposes an overhauling secularisation of various socio-religious-cultural practices that have been the mainstay of thousands of religious and ethnic communities since times immemorial, the path ahead is not going to be free from hurdles. In the words of political philosopher Iris Young, as the value of social difference is more relational and is itself a product of social processes, we believe that it will be incumbent upon the Commission to strike a fine balance as it should aim to eliminate only those practices that do not meet the benchmarks set by the Constitution.

(Faizan Mustafa is an expert in constitutional law and Anand Sangal is an advocate practising law before the Supreme Court of India.)

The Hindu,
24th June, 2023.

പുതിയ പാർലമെന്റ് മന്ദിരവും ജനപ്രാതിനിധ്യ പ്രശ്നവും

ഡോ. ജെ. രത്നകുമാർ
ഡോ. കെ.പി. വിപിൻ ചന്ദ്രൻ

കേന്ദ്രസർക്കാരിനു മുമ്പിലുള്ള ഒരു പോംവഴി സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കൊന്നും അവരുടെ ലോക്സഭാ പ്രാതിനിധ്യത്തിന് നഷ്ടം സംഭവിക്കാതെ ജനസംഖ്യാ ആധിക്യമുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രാതിനിധ്യം ആനുപാതികമായി വർധിപ്പിക്കുക എന്നതാണ്

രാജ്യത്തെ 140 കോടിയിലധികം ജനങ്ങളുടെ അഭിമാനസ്തംഭമായിട്ടാണ് നമ്മുടെ പുതിയ പാർലമെന്റ് മന്ദിരത്തെ പൊതുസമൂഹം കാണുന്നത്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ഏറ്റവും ചർച്ചചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നതും ദൗർഭാഗ്യവശാൽ ഒരിക്കൽ പ്പോലും ചർച്ച ചെയ്യാത്തതുമായ വിഷയമാണ് രാജ്യത്തെ ജനസംഖ്യാ വിസ്ഫോടനം ജനപ്രാതിനിധ്യത്തെ എങ്ങനെ ബാധിക്കുന്നു എന്നത്.

പുതിയ പാർലമെന്റ് മന്ദിരം എന്നു നിറയും?

പുതിയ പാർലമെന്റ് മന്ദിരം നമ്മുടെ പൗരൻമാരുടെ ആശയാഭിലാഷങ്ങളുടെ പ്രതീകമാണെന്നും അടുത്ത കാൽനൂറ്റാണ്ടു കൊണ്ട് നമ്മൾ വികസിതരാജ്യമായി പരിണമിക്കുമ്പോൾ ആ യാത്രയിലുടനീളം സുപ്രധാന മാർഗദർശിയായി ഇത് നമുക്കൊപ്പമുണ്ടാ കുമെന്നും അതിന്റെ ഉദ്ഘാടനവേളയിൽ പ്രധാനമന്ത്രി പ്രത്യാശ പ്രകടിപ്പിച്ചു.

നിലവിലെ മന്ദിരത്തിന്റെ കാലപ്പഴക്കവും അസൗകര്യങ്ങളും സെൻട്രൽവിസ്ത പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായ പുതിയ പാർലമെൻറ് മന്ദിര നിർമാണത്തിന് ഹേതുവായതായി കേന്ദ്രസർക്കാർ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ഭാവിയിൽ പാർലമെന്റിലേക്കുള്ള പ്രാതിനിധ്യം പുനർനിർണയിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള വർധനകൂടി കണ്ടാണ് പുതിയ മന്ദിരനിർമാണത്തിന് തുടക്കമിട്ടതെന്നാണ് ഒരുകൂട്ടം രാഷ്ട്രമീമാംസവിദഗ്ധർ വിശ്വസിക്കുന്നത്. പുതിയ പാർലമെന്റ് മന്ദിരത്തിന്റെ ഇരിപ്പിട സൗകര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് പുറത്തുവന്ന കണക്കുകൾ മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച വാദത്തെ സാധൂകരിക്കുന്നതാണ്.

പ്രാതിനിധ്യവർധനയ്ക്ക് നമ്മുടെ മുന്നിലുള്ള പ്രതിബന്ധങ്ങളേറെയാണ്. സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിലെ ജനസംഖ്യാ വളർച്ചയിലുള്ള അന്തരം ജനപ്രതിനിധികളുടെ പ്രാതിനിധ്യത്തിൽ (എം.എൽ.എ.മാരുടെയും എം.പി. മാരുടെയും) മാറ്റംവരുത്തുന്നത് ആദ്യം 2000 വരെയും പിന്നീട് 2026 വരെയും മരവിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ജനപ്രാതിനിധ്യം ജനസംഖ്യാനുപാതികമായി വീതിച്ചെടുക്കേണ്ടി വന്നിരുന്നു എങ്കിൽ അത് ജനസംഖ്യാ വളർച്ചനിരക്കുകൾ കുറച്ച ദക്ഷിണേന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രാതി നിധ്യത്തിൽ വലിയ കുറവുവരുത്തു മായിരുന്നു. അങ്ങനെ വീതംവെക്കേണ്ടിയിരുന്ന പ്രാതിനിധ്യം ജനസംഖ്യാ മേഖലയിൽ ഒരു അഭിമാനനേട്ടവും കൈവരിക്കാത്ത ഉത്തരേന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് മാറ്റപ്പെടുമായിരുന്നു. ദക്ഷിണേന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾ ഈ നീക്കത്തിനെതിരെ അന്ന് ശക്തമായ നിലപാടുമായി മുന്നോട്ടു

വന്നു. ജനസംഖ്യാനുപാതിക സീറ്റുവിഭജനം രാജ്യത്ത് നിലവിലുള്ള ഫെഡറൽ സംവിധാനത്തെപ്പോലും അസ്ഥിരപ്പെടുത്തുമെന്നും അവർ വാദിച്ചു. ഈ പ്രശ്ന ത്തിന്റെ താൽകാലിക പരിഹാരമെന്ന നിലയിൽ ജനപ്രാതിനിധ്യം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയിലൂടെ മരവിപ്പി ക്കാൻ അന്നത്തെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചു. ചുരുക്ക ത്തിൽ, 1977 മുതൽ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ലോക്സഭയിലെയും അവരുടെ നിയമസഭയിലെയും പ്രാതിനിധ്യ ത്തിന്റെ ആധാരശില ഇപ്പോഴും 1971-ലെ സെൻസസ് ജനസംഖ്യാ കണക്കുകളെ ആസ്പദമാക്കിയാണ്. രാജ്യത്തെ ജനസംഖ്യയിലുണ്ടായ വലിയ വർധന ജനപ്രാതിനിധ്യത്തിൽ പിന്നീട് ഒരിക്കലും പ്രതിഫലിച്ചില്ല.

സമയം വേണ്ടിവരും.

ജനപ്രാതിനിധ്യത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തേണ്ടത് 2026-നുശേഷം നടക്കുന്ന സെൻസസിലെ ജനസംഖ്യാ കണക്കുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണമെന്ന് എം.എസ്.സ്വാമിനാഥൻ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്തു. അതിനായി ഭരണഘടനയിൽ ഭേദഗതി (ആർട്ടിക്കിൾ 84) വരുത്തി. ചുരുക്കത്തിൽ, നാലര ദശാബ്ദമായി തുടരുന്ന ജനപ്രാതിനിധ്യം എട്ടുവർഷത്തേക്കുകൂടി മാറ്റമില്ലാതെ തുടരും. അതിനാൽ, 2031-ലെ സെൻസസ് ഫലപ്രസിദ്ധീ കരണത്തിനുശേഷം മാത്രമേ പ്രാതിനിധ്യം പുനഃക്രമീകരണം സാധ്യമാ കു. കൂടാതെ, ലോക്സഭാ-നിയമസഭാ മണ്ഡലങ്ങളുടെ അതിർത്തി പുനർനിർണയം കൂടി പ്രാതിനിധ്യ മാറ്റത്തിനുമുമ്പ് പൂർത്തിയാക്കണം.

ജനപ്രാതിനിധ്യത്തിലെ അസമത്വം

സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ജനസംഖ്യാനുപാതികമായ പ്രാതിനിധ്യം ലോക്സഭയിലും നിയമ സഭകളിലും ഉറപ്പുവരുത്തണമെന്ന് ഭരണഘടന വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ, സംസ്ഥാനങ്ങൾ ക്കിടയിലെ ജനസംഖ്യാ വളർച്ചയിലുള്ള അന്തരവും ജനപ്രാതിനിധ്യത്തിന് ഏർപ്പെടുത്തിയ മരവിപ്പും പ്രാതിനിധ്യത്തിൽ നേടേണ്ടിയിരുന്ന സമത്വത്തെ അട്ടിമറിച്ചു.

നാലാം അതിർത്തി പുനർനിർണയ കമ്മിഷന്റെ (2002) പ്രവർത്തനഫലമായി സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ളിലെ ജനപ്രാതിനിധ്യത്തിൽ സമത്വം കൈവരിക്കാൻ സാധിച്ചു. എന്നാൽ, സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിലെ ജനപ്രതിനിധികളുടെ അസമത്വം വർധിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. 2021-ലെ പ്രവചിച്ച ജനസംഖ്യാകണക്കുകളുടെ അടിസ്ഥാന ത്തിൽ, കേരളത്തിൽ നിന്നുള്ള ഒരു ലോക്സഭാംഗം ഏകദേശം 17.8 ലക്ഷം ജനങ്ങളെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. സമാനസാഹചര്യത്തിൽ ഉത്തർപ്രദേശിൽ നിന്നുള്ള ഒരു ജനപ്രതിനിധിയുടെ പ്രാതിനിധ്യ നിരക്ക് 29 ലക്ഷം ജനങ്ങളാണ്. ഈ രീതിയിലുള്ള പ്രാതിനിധ്യ അസമത്വം സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിലെ നിയമസഭാ സാമാജികർക്കിടയിലും നിലനിൽക്കുന്നു. ജനപ്രാതിനിധ്യത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഇത്തരം അസമത്വങ്ങൾ പ്രാതിനിധ്യ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന പ്രമാണങ്ങൾക്ക് എതിരാണെന്നു മാത്രമല്ല ജനാധിപത്യത്തിന് ഭൂഷണവുമല്ല. ജനപ്രാതിനിധ്യം പുനർനിർണയിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഇത്തരം അസമത്വങ്ങൾ വരുംവർഷങ്ങളിൽ പുതിയ തലത്തിലേക്കെത്തും.

2026-ൽ എന്തുസംഭവിക്കും?

2026 എത്തുമ്പോഴേക്കും ജനസംഖ്യാ വളർച്ചയിൽ ഇന്ത്യ സ്ഥിരത കൈവരിക്കുമെന്ന അനുമാനത്തിലാണ് ഈ വർഷം ജനപ്രാതിനിധ്യം പുനഃക്രമീകരിക്കുന്നതിന് സ്വാമിനാഥൻ കമ്മീഷനെ തിരഞ്ഞെടുത്തത്. എന്നാൽ, സർക്കാർ നിയോഗിച്ച ടെക്നിക്കൽ കമ്മിറ്റിയുടെ ജനസംഖ്യാ

പ്രവചനക്കണക്കുപ്രകാരം രാജ്യം 2036-ൽപ്പോലും ഈ നിലയിലേക്കെത്തില്ല. നിലവിലെ സാഹചര്യത്തിൽ, 2026-ൽ ജനപ്രാതിനിധ്യം പുനർനിശ്ചയിക്കുന്നതുമായി നിശ്ചയിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രണ്ട് സമാനതകളാണ് മുന്നിൽക്കാണേണ്ടത്. ഒന്നാമതായി ജനപ്രാതിനിധ്യത്തിൽ നിയമപരമായി നിലനിൽക്കുന്ന മരവിപ്പ് തുടരുമെന്ന വാദമാണ്. അങ്ങനെയെങ്കിൽ, ലോക്സഭയിലെ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രാതിനിധ്യം നിലവിലേതുപോലെ തുടരും. ദക്ഷിണേന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾ ഐക്യത്തോടെ ഈ വിഷയത്തെ എങ്ങനെ സമീപിക്കുമെന്നത് ഇതിൽ നിർണായക സ്വാധീനം ചെലുത്തും.

രണ്ടാമതായി, ജനപ്രാതിനിധ്യത്തിലെ മരവിപ്പ് അവസാനിപ്പിക്കുകയും പ്രാതിനിധ്യം പുനഃക്രമീകരി ക്കാനോ വർധിപ്പിക്കാനോ ഉള്ള നയപരമായ തീരുമാനം കേന്ദ്രസർക്കാർ കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യും.

പോംവഴികൾ

കേന്ദ്രസർക്കാരിനുമുമ്പിലുള്ള ഒരു പോംവഴി സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കൊന്നും അവരുടെ ലോക്സഭാ പ്രാതിനിധ്യത്തിന് നഷ്ടം സംഭവിക്കാതെ ജനസംഖ്യാ ആധിക്യമുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രാതിനിധ്യം ആനുപാതികമായി വർധിപ്പിക്കുക എന്നതാണ്. ഇതുവഴി, ജനസംഖ്യാവളർച്ച നിരക്കുകൾ ലഘൂകരിച്ച ദക്ഷിണേന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് (ഉദാ: കേരളം, തമിഴ്നാട്) അവരുടെ ലോക്സഭാ പ്രാതിനിധ്യം മാറ്റമില്ലാതെ തുടരും. എന്നാൽ, ഇക്കാര്യത്തിൽ പുരോഗതി മന്ദഗതിയിലുള്ള ഉത്തരേന്ത്യൻ സംസ്ഥാന ങ്ങൾക്ക് (ഉദാ: യു.പി., ബിഹാർ) ലോക്സഭാപ്രാതി നിധ്യം വർധിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതിനനുയോജ്യമായ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ സിമുലേഷൻ മോഡലുകൾ വികസിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ സംഭവിച്ചാലും ജനസംഖ്യാധികമുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ലോക്സഭയിലെ സീറ്റുകളുടെ എണ്ണം വർധിക്കുന്നത് ദക്ഷിണേന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ആപേക്ഷിക സീറ്റുനഷ്ട കാരണമാകും.

ഇന്ത്യയെക്കാൾ ജനസംഖ്യ കുറവുള്ള ബ്രിട്ടൻ, ചൈന, ഇറ്റലി തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളുടെ പാർലമെൻറുകളുടെ അധോസഭയിൽ ഇന്ത്യൻ ലോക്സഭയെക്കാൾ അംഗങ്ങളുണ്ട്. ഇത് നമ്മുടെ ലോക്സഭയുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്ന വാദത്തിന് ശക്തിപകരുന്നതാണ്. നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ ജനബാഹുല്യം കൂടി പരിഗണിച്ചാൽ 888 എന്ന ലോക്സഭാ സീറ്റുപോലും കുറവായി ത്തോന്നാം. അതിനാൽ, പുതിയ പാർലമെന്റ് മന്ദിരത്തിനോ ഉയർത്താൻ സാധ്യതയുള്ള ലോക്സഭാസീറ്റുകൾക്കോ ജനപ്രാതിനിധ്യത്തിലെ അടിസ്ഥാന പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണാൻ സാധിക്കുമോ എന്നത് സംശയമാണ്.

(ഡോ. ജെ. രത്നകുമാർ ന്യൂഡൽഹി സ്പീക്കേഴ്സ് റിസർച്ച് ഇനിഷ്യേറ്റീവ് സെല്ലിലെ മുൻ റിസർച്ച് ഫെലോയും ഡോ. കെ.പി. വിപിൻ ചന്ദ്രൻ കണ്ണൂർ കൃഷ്ണമേനോൻ സ്മാരക ഗവ. വനിതാകോളിജിലെ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രവിഭാഗം അസി. പ്രൊഫസറുമാണ്.)

മാതൃഭൂമി,
23 ജൂൺ, 2023.

ഝഝഝ

ഐ.ടി ചട്ടഭേദഗതിയും സെൻസർഷിപ്പ് ഭീഷണിയും

കെ. അൻവർ സാദത്ത്

ഏപ്രിൽ ആറിന് കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറത്തിറക്കിയ ഐ.ടി. ചട്ട ഭേദഗതിയിലെ ചില വ്യവസ്ഥകൾ, വാർത്തകളുടെ കാര്യത്തിൽ അന്തിമ തീരുമാനമെടുക്കാനുള്ള അധികാരം സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശിച്ചത് ആശങ്കയുളവാക്കുന്നതാണ്. വ്യാജവാർത്തകളെ തടയേണ്ടത് ആവശ്യംതന്നെ. എന്നാൽ, തങ്ങൾക്ക് ഹിതകരമല്ലാത്ത വാർത്തകൾ വ്യാജമാണെന്ന് നിർവചിക്കാനും അതിനെ തടയാനുമുള്ളൊരു നീക്കം ഈ ഭേദഗതിക്ക് പിന്നിലുണ്ടോ? ഒരു വിശകലനം

2000 ഒക്ടോബർ 17-ന് രാജ്യത്ത് ഐ.ടി. ആക്ട് 2000 നിലവിൽ വരുമ്പോൾ ഇന്ത്യ സൈബർ നിയമം നടപ്പാക്കുന്ന ലോകത്തെ പതിനാറാമത് രാജ്യവും ദക്ഷിണേഷ്യയിലെ ആദ്യ രാജ്യവും ആയിരുന്നു. പിന്നീട് 2009-ൽ ഐ.ടി. ആക്ട് ഭേദഗതിചെയ്യുമ്പോഴും തുടർന്ന് ഓൺലൈൻ സംവിധാനങ്ങൾക്കുൾപ്പെടെയുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ വിവിധ ചട്ടങ്ങളായി പുറത്തുവരുമ്പോഴും ഭരണഘടന വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് വിലങ്ങേൽക്കുന്നതരത്തിൽ രാജ്യം സെൻസർഷിപ്പ് വഴിയിലാണെന്ന വിമർശനങ്ങൾ സജീവമായിരുന്നു. 2015-ൽ ശ്രേയാസിംഘൽ കേസിലും 2017-ലെ സ്വകാര്യത മൗലികാവകാശമാക്കിയ പുട്ടസ്വാമി കേസിലും ഉന്നതകോടതികൾ ത്തന്നെ ഇന്ത്യൻ സൈബർ നിയമത്തിലെ ഉൾപ്പെടെ ഇത്തരം വിവാദ വ്യവസ്ഥകൾ നീക്കം ചെയ്ത ചരിത്രവും നമ്മുടെ മുമ്പിലുണ്ട്.

2023 ഏപ്രിൽ ആറിന് കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറത്തിറക്കിയ ഐ.ടി. ഭേദഗതി ചട്ടം 2023-ലെ (Information Technology [Intermediary Guidelines & Digital Media Ethics Code] Amendment Rules 2023) ചില വ്യവസ്ഥകൾ, പ്രത്യേകിച്ചും വ്യാജ വാർത്തകളിൽ അന്തിമ തീരുമാനമെടുക്കാനുള്ള അധികാരം സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങൾക്ക് നിർദേശിച്ചത് എഡിറ്റേഴ്സ് ഗിൽഡ് ഉൾപ്പെടെയുള്ളവരുടെ ശക്തമായ വിമർശ നങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി.

സൈബർമേഖലയിലെ മധ്യവർത്തികൾ

2011 ഏപ്രിൽ 11 -ന് വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത ഐ.ടി. (മധ്യവർത്തികൾക്കുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ) ചട്ടം 2011-ൽ മധ്യവർത്തികൾ (Intermediaries) എന്ന പരിധിയിൽ സോഷ്യൽ മീഡിയയെയും ഉൾപ്പെടുത്തി വിപുലപ്പെടുത്തിയാണ് 2021 ഫെബ്രുവരി 25-ൽ പുതുക്കിയ ഐ.ടി. ചട്ടം നിലവിൽ വന്നത്. ഐ.ടി. ആക്ടിന്റെ വകുപ്പ് 2 (w) പ്രകാരമാണ് സ്വന്തമായി ഉള്ളടക്കം നിർമിക്കാതെ മറ്റുള്ളവർ (മൂന്നാം കക്ഷികൾ) തയ്യാറാക്കുന്ന ഉള്ളടക്കം പോസ്റ്റുചെയ്യാനും പ്രദർശിപ്പിക്കാനും പങ്കുവെക്കാനുമൊക്കെ അവസരം നൽകുന്ന 'മധ്യവർത്തികളെ' നിർവചിച്ചി ട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ സോഷ്യൽ മീഡിയയും സെർച്ച് എൻജിനുകളും ഐ.എസ്.പി.കളും വെബ് ഹോസ്റ്റിങ് കമ്പനികളും ഓൺലൈൻ പേമെന്റ് സൈറ്റുകളും സൈബർ കഫേകളുമെല്ലാം ഉൾപ്പെടും. ഐ.ടി. ആക്ടിന്റെ വകുപ്പ് 79 പ്രകാരം ഇവരിലൂടെ നൽകുന്ന ഉള്ളടക്കത്തിന്റെ സ്വഭാവം നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ ഇവർക്ക്

പങ്കില്ലെങ്കിൽ (ഉള്ളടക്കത്തിന്റെ തുടക്കം, തിരഞ്ഞെടുക്കൽ, മാറ്റം വരുത്തൽ തുടങ്ങിയവയിൽ ഇവർ പങ്കാളിയല്ലാത്തിടത്തോളം കാലം) അതിലൂടെ നടക്കുന്ന നിയമലംഘനങ്ങൾക്കും ഇവർ ഉത്തരവാദികളല്ല എന്നു വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ, ഇക്കാര്യത്തിൽ വ്യക്തമായ ശ്രദ്ധ (Due Diligence) ഇവർ പുലർത്തണമെന്നും നിയമം കർശനമായി നിഷ്കർഷിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ, ഈ പരിരക്ഷ (safe harbour) ഏറക്കുറെ ഇല്ലാതാക്കി സാമൂഹിക മാധ്യമങ്ങളെയുൾപ്പെടെ ഇവരെ 'പേടിപ്പിച്ച്' ഇന്റർനെറ്റ് സെൻസർഷിപ്പിലേക്ക് നയിക്കുന്നു എന്നതാണ് പുതിയ ഭേദഗതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു പ്രധാന വിമർശനം. ഐ.ടി. ആക്ടിന്റെ 79(2) വകുപ്പു പ്രകാരം ഇത്തരത്തിൽ പുലർത്തേണ്ട ശ്രദ്ധാനടപടികൾ കേന്ദ്രസർക്കാർ പ്രത്യേകം പുറപ്പെടുവിക്കണമെന്ന് നിഷ്കർഷിക്കുന്നതിന്റെ തുടർച്ചയായാണ് ആദ്യം 2011-ലും പിന്നീട് 2021-ലും കേന്ദ്രസർക്കാർ പ്രത്യേകം ചട്ടങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചത്.

2021-ലെ ഐ.ടി. ചട്ടഭേദഗതി

2011-ലെ ഐ.ടി. ചട്ടങ്ങൾ മധ്യവർത്തികൾക്കുള്ള മാർഗനിർദേശങ്ങൾ മാത്രമായിരുന്നെങ്കിൽ 2021-ൽ അതിൽ ഡിജിറ്റൽ മീഡിയ എത്തിക്സ് കോഡ് കൂടി ഉൾപ്പെ ടുത്തി.

ഈ ചട്ടങ്ങളുടെ ഒന്നാംഭാഗം നിർവചനങ്ങളും രണ്ടാംഭാഗം സോഷ്യൽ മീഡിയകൾ എന്ന മധ്യവർത്തികൾക്കുള്ളതുമാണ്. ഈ വിഭാഗത്തിലാണ് മെസേജിങ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളായ വാട്സാപ്പ്, സിഗ്നൽ, ടെലിഗ്രാം തുടങ്ങിയവയും മീഡിയയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഫെയ്സ്ബുക്ക്, ഇൻസ്റ്റഗ്രാം, ട്വിറ്റർ തുടങ്ങിയവയും ഇന്റർനെറ്റ് സേവനദാതാക്കളും ഉൾപ്പെടുന്നത്. കേന്ദ്ര ഐ.ടി. മന്ത്രാലയമാണ് ഇക്കാര്യം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്.

ചട്ടത്തിലെ മൂന്നാംഭാഗമായ ഡിജിറ്റൽ ന്യൂസ് മീഡിയയിലാണ് ഒ.ടി.ടി. പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളായ നെറ്റ്ഫ്ളിക്സ്, ആമസോൺ പ്രൈം, ഡിസ്നി ഹോട്ട്സ്റ്റാർ തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടുന്നത്. ഇത് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് വാർത്താവിനിമയ പ്രക്ഷേപണ മന്ത്രാലയമാണ്. ഇവിടെ ഡിജിറ്റൽ മീഡിയ എന്ന നിർവചനത്തിൽ മധ്യവർത്തികളും ന്യൂസ് പ്രസാധകരും ഉള്ളടക്കം തിരഞ്ഞെടുത്ത് പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നവരും (Curated Content) എല്ലാം ഉൾപ്പെടും. എന്നാൽ, അച്ചടിപത്രങ്ങളും അവരുടെ ഇ-പേപ്പറുകളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടില്ല എന്ന താത്കാലികാശ്വാസമുണ്ട്. പുതിയ ഭേദഗതിയിൽ മധ്യവർത്തികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ 'ഓൺലൈൻ ഗെയിമിങ്' സ്ഥാപനങ്ങളെക്കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

സോഷ്യൽമീഡിയയെത്തന്നെ വെറും സാമൂഹികമാധ്യമം (Social Media Intermediary അഥവാ എസ്.എം.ഐ.) എന്നും പ്രബല സാമൂഹിക മാധ്യമം (Significant Social Media Intermediary അഥവാ എസ്.എസ്.എം.ഐ.) എന്നും വേർതിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2011 ഫെബ്രുവരി 25-ലെ ഗസറ്റ് വിജ്ഞാപനപ്രകാരം നിലവിൽ 50 ലക്ഷം ഉപയോക്താക്കളുണ്ടാ കുമ്പോഴാണ് വെറും സാമൂഹികമാധ്യമം പ്രബല സാമൂഹിക മാധ്യമമായി മാറുന്നത്. കുറച്ചുകൂടി ശക്തമായ 'നിയന്ത്രണങ്ങൾ' എസ്.എസ്.എം.ഐ.യ്ക്കു മുകളിലുണ്ട്. മാത്രമല്ല ചട്ടം 6 പ്രകാരം ഉപയോക്താക്കളുടെ എണ്ണം നോക്കാതെതന്നെ കേന്ദ്രസർക്കാരിന് ഏതു സോഷ്യൽമീഡിയയും പ്രബലവിഭാഗത്തിലുൾപ്പെടുത്താം. ഈ വ്യവസ്ഥ കളുടെ ഉദ്ദേശ്യശുദ്ധിയും സംശയനിഴലിലാണ്.

വാർത്തകളുടെ സെൻസർഷിപ്പ്

സർക്കാർ നയങ്ങളെയും പദ്ധതികളെയും കുറിച്ചുള്ള വിമർശനങ്ങളിൽ വസ്തുതാ പരിശോധന നടത്തി അതിലെ തെറ്റായതും വ്യാജവുമായ വാർത്തകൾ ജനങ്ങളിലേക്കെത്തിക്കാൻ 2019 ഡിസംബറിൽ ആരംഭിച്ച (പൂർണമായും സർക്കാർ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള) പി.ഐ.ബി. ഫാക്ട് ചെക്കിങ് വിഭാഗത്തെ ചുമതലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടായിരുന്നു 2023 ജനുവരി 17-ന് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച കരട് ചട്ടങ്ങൾ. എന്നാൽ, പുതിയ വിജ്ഞാപനത്തിൽ പി.ഐ.ബി. എന്ന വാക്കുമാറ്റി കേന്ദ്ര സർക്കാർ ചുമതലപ്പെടുത്തുന്ന ഏജൻസികൾ എന്നാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഉള്ളടക്കത്തിൽ കാര്യമായ മാറ്റമില്ല. ഇവരുടെ കണ്ടെത്തലനുസരിച്ച് സോഷ്യൽ മീഡിയയിലെയും ഓൺലൈൻ പോർട്ടലുകളിലെയും വാർത്തകൾ 'നിരോധിക്കാൻ' അനുമതിനൽകുന്ന കരടിലെ 3(1)(b)(v) ചട്ടം നേരായ അർഥത്തിൽ സർക്കാർ ഇന്റർനെറ്റ് സെൻസർഷിപ്പിന് പച്ചക്കൊടി കാണിക്കുന്നു എന്നുതന്നെയാണ് 'എഡിറ്റേഴ്സ് ഗിൽഡ്' ഉൾപ്പെടെയുള്ളവരുടെ ശക്തമായ വിമർശനം. സർക്കാരുകൾ (കേന്ദ്രമായാലും സംസ്ഥാനങ്ങളായാലും) അവരുടേതായ വസ്തുത പരിശോധന വിഭാഗങ്ങളിലൂടെ വ്യാജവാർത്തകൾ പൊളിച്ചടുക്കുന്നതിൽ ആരും എതിരുകാണുന്നില്ല. ഇതിന് ഗുണപരമായ ഒരുപാടു വശങ്ങൾ ഉണ്ടുതാനും. എന്നാൽ, വിവരങ്ങളുടെ ആധികാരികതയുടെ അന്തിമതീർപ്പു കല്പിക്കൽ സർക്കാരുകളുടെ പൂർണ നിയന്ത്രണങ്ങളിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾക്കു കീഴിലാകുമ്പോൾ അത് ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 19(1) വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന അഭിപ്രായസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് കൂച്ചുവിലങ്ങിടലാണ് എന്നാണ് വിമർശനം.

ഫാക്ട് ചെക്കിങ് എന്നതിന്റെ അന്തസ്സത്ത 'വിവേചനങ്ങളില്ലാതെയും കൃത്യതയോടും നിർവഹിക്കാനുള്ള പൂർണ സന്നദ്ധതയാണ് ' എന്നത് ഇന്റർനാഷണൽ ഫാക്ട് ചെക്കിങ് നെറ്റ്‌വർക്കിങ്ങിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്ത്വമാണ്. ഇതിനുള്ള പൂർണ അധികാരം സർക്കാരിനു നൽകുമ്പോഴാണ് അഭിപ്രായസ്വാതന്ത്ര്യം ഹനിക്കപ്പെടുന്നത്. പി.ഐ.ബി. ഫാക്ട് ചെക്കിങ്ങിന്റെ മുൻകാല ചെയ്തികളിൽ ഇത്തരം ദുരുപയോഗങ്ങൾ സ്പഷ്ടമാണെന്നും തുറന്നുകാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇവരുടെ പല 'ശരികേടുകളും' Newslaundry, The Quint പോലുള്ള പോർട്ടലുകൾ ഇതിനകം വെളിച്ചത്തു കൊണ്ടുവന്നിട്ടുമുണ്ട്. വ്യാജവാർത്ത ഏതെന്ന് നിശ്ചയിക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം സർക്കാരിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നത് ഉൾപ്പെടെയുള്ളകാര്യങ്ങൾ സ്വാഭാവിക നീതിക്ക് എതിരും സെൻസർഷിപ്പിന് തുല്യവുമാണെന്നാണ് എഡിറ്റേഴ്സ് ഗിൽഡിന്റെ വിമർശനം.

(കൈറ്റ് & വിക്ടേഴ്സ് ചാനൽ സി.ഇ.ഒ. ആണ് ലേഖകൻ)

മാതൃഭൂമി,
11 ഏപ്രിൽ, 2023.

ഭേദഗതിക്കുണ്ടോ ഭരണഘടനാ സാധുത

കെ. അൻവർ സാദത്ത്

പാർലമെന്റിൽ പാസാക്കിയ ഐ.ടി. നിയമപ്രകാരം ചട്ടങ്ങൾ രൂപവത്കരിക്കാനും നടപ്പാക്കാനും ചുമതലപ്പെടുത്തിയ ഐ.ടി. മന്ത്രാലയത്തിനുപുറമേ ഒ.ടി.ടി. പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളുടെ നിയന്ത്രണം വാർത്താപ്രക്ഷേപണ മന്ത്രാലയത്തിനു നൽകി യഥാർഥ ആക്ടിൽ വിവക്ഷിക്കാത്ത കാര്യങ്ങൾ അതേ ആക്ടിന്റെ ചട്ടമായി പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു എന്ന വിമർശനം നേരത്തേയുണ്ട്. നിയമനിർമാണ സഭകളിൽ ചർച്ചചെയ്ത് നിയമങ്ങൾ നിർമിക്കുന്നതും എക്സിക്യൂട്ടീവ് അത് നടപ്പാക്കുന്നതും ജുഡീഷ്യറി അതിനെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതും പിന്തുടരേണ്ട ഭരണഘടനാപരമായ രീതിക്കുപകരം എല്ലാ അധികാരങ്ങളും എക്സിക്യൂട്ടീവ് കൈവശംവെച്ച് ഒരു 'സർവൈലൻസ് സ്റ്റേറ്റ്' ആക്കിമാറ്റാൻ ശ്രമിക്കുന്നു അനുഭവമാണിത്. ഐ.ടി. ആക്ടിന്റെ പരിധിക്കുപുറത്ത് സർക്കാർ ഇല്ലാത്ത അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്ന തലത്തിലാണ് ഐ.ടി. ചട്ടങ്ങളിലെ പല നിർദേശങ്ങളുമെന്നും അവ ഭരണഘടനാ വിരുദ്ധമാണെന്നും 17-ഓളം പരാതികൾ ഉന്നത കോടതികളുടെ പരിഗണനയിലിരിക്കേയാണ് വീണ്ടും ഇത്തരം സെൻസർഷിപ്പ് ശ്രമങ്ങളെന്നാണ് വിമർശനം.

ഐ.ടി. ചട്ടത്തിലെ നാലാമധ്യായം സർക്കാർ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള 'ഓവർ സൈറ്റ്' (Oversight) സംവിധാനങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ്. ചട്ടം 14-ലെ ഇന്റർ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റൽ കമ്മിറ്റിയുടെ അധികാരങ്ങൾ, ആശങ്കകൾ അടിവരയിടുന്നതാണ്. നിലവിൽ വെബ്സൈറ്റുകൾ നിരോധിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഐ.ടി. ആക്ടിലെ 69-ാം വകുപ്പിന്റെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ചുള്ള 2009-ലെ ചട്ടങ്ങളിലാണ് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നത്. ഇതൊക്കെ ഇരിക്കെയാണ് അടിയന്തര ഘട്ടത്തിൽ വിവരങ്ങൾ ബ്ലോക്ക് ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം ചട്ടം 16 പ്രകാരം ഐ.&ബി. മന്ത്രാലയ സെക്രട്ടറിക്ക് നൽകിയിരിക്കുന്നത്.

ഐ.ടി. ആക്ടിന്റെ 66A വകുപ്പ് 2015-ൽ സുപ്രീംകോടതി ഭരണഘടനാ വിരുദ്ധമെന്ന പറഞ്ഞത് അതിലെ മറ്റുള്ളവർക്ക് 'ശല്യമുണ്ടാക്കുന്ന' എന്ന തരത്തിലുള്ള അവ്യക്തമായ വ്യവസ്ഥകൾ കൊണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ, ബി.ബി.സി. ഡോക്യുമെന്ററിക്ക് അടിയന്തര നിരോധനം വരുന്നത് ചട്ടം 16 പ്രകാരമുള്ള (ഐ.ടി. ആക്ടിലെ 69A(1)-ലെ) രാജ്യസുരക്ഷ, പരമാധികാരം, അഖണ്ഡത, അയൽരാജ്യങ്ങളുമായുള്ള സൗഹൃദം, പബ്ലിക് ഓർഡർ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് ഭീഷണിയാകുന്നു എന്ന സാഹചര്യം ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയാണ് എന്നോർക്കണം.

ജനുവരി 2015 മുതൽ സെപ്റ്റംബർ 2022 വരെ ഇന്ത്യയിൽ 55,580 വെബ്സൈറ്റുകൾ, യുട്യൂബ് ചാനലുകൾ തുടങ്ങിയവ ബ്ലോക്ക് ചെയ്ത വിവരാവകാശ രേഖപ്രകാരം ലഭിച്ച വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന വിശദ റിപ്പോർട്ട് സൈബർ ഫ്രീഡം ലോ സെന്റർ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ, രാഷ്ട്രസുരക്ഷയെ ബാധിക്കുന്നതാണ് എന്ന കാരണത്താൽ വിശദാംശങ്ങൾ പൊതു ഡൊമൈനിൽ നൽകുന്നുമില്ല. അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് ഭരണഘടനയുടെ ആർട്ടിക്കിൾ 19(2) പ്രകാരമുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ എല്ലാംകടന്ന് ഹിതവും അവിഹിതവും സൗകര്യമായി ഭരണകൂടം നിർവചിക്കുകയും വിധികല്പിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ശ്രേയാസിംഘൽ കേസിലും പുട്ടസ്വാമി കേസിലും ഈയിടെ മീഡിയ വൺ കേസിലുമൊക്കെ പരമോന്നത

കോടതികൾ നടത്തിയ ഇടപടലുകൾ പോലെ ഇനിയുമുണ്ടാകും എന്നു പ്രതീക്ഷിക്കാം. ഭരണഘടന വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന അഭിപ്രായസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് കൂച്ചുവിലങ്ങിടില്ല എന്ന് കേന്ദ്ര ഐ.ടി. മന്ത്രാലയം പറയുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ 'വ്യാജം', 'തെറ്റ്', 'തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്ന' തുടങ്ങിയ സൂചകങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് അവിഹിത വിവരങ്ങൾക്ക് സർക്കാർ തടയിടുന്നത് ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 19(2)ന്റെ കടയ്ക്കൽ കത്തിവയ്ക്കലാണെന്ന് പരമോന്നത കോടതികൾ ഒട്ടേറെത്തവണ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിട്ടുപോലും ഇത്തരം നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും അനുസ്യൂതം തുടരുന്നു എന്നത് ഒരു ജനാധിപത്യ രാജ്യത്ത് അതിഗൗരവമുള്ള വിഷയമാണ്.

വിലക്കപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ

ചട്ടം 3(1) പ്രകാരം എല്ലാ മധ്യവർത്തികളും അവരുടെ സേവനം പ്രയോജനപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ഉപയോക്താക്കൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട നിയമങ്ങൾ, നിയന്ത്രണങ്ങൾ, സ്വകാര്യതാ നയം, ഉടമ്പടികൾ തുടങ്ങിയവ ഇംഗ്ലീഷിലും ഭരണഘടനയുടെ 8-ാം ഷെഡ്യൂളിൽ പറയുന്ന ഭാഷകളിലും മുൻകൂട്ടി പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുമ്പോൾ ചട്ടം 3(1)(b) പ്രകാരം താഴെപ്പറയുന്ന 10 കാര്യങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാനും സൂക്ഷിക്കാനും മാറ്റം വരുത്താനും പങ്കുവെക്കാനുമൊന്നും പാടില്ല എന്ന് മധ്യവർത്തികൾ (intermediaries) ഉപയോക്താക്കളെ അറിയിക്കണം.

- മറ്റൊരാൾക്ക് അധികാരപ്പെട്ടതും ഉപയോക്താവിന് അവകാശങ്ങളുമില്ലാത്തതുമായവ.
- അസഭ്യം, അശ്ലീലം, കുട്ടികളെ ലൈംഗികമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ളവ, മറ്റൊരാളുടെ സ്വകാര്യതയിലേക്ക് (ശാരീരിക സ്വകാര്യത ഉൾപ്പെടെ) കടന്നുകയറ്റം, വർഗം-ലിംഗം-വംശം തുടങ്ങിയവയുടെ പേരിലെ ആക്ഷേപം, ഓൺ ലൈൻ ചൂതാട്ടം, മതം ജാതി എന്നിവയുടെ പേരിൽ വിവിധ വിഭാഗങ്ങളിൽ ശത്രുത സൃഷ്ടിക്കാൻ പര്യാപ്തമായവ.
- കുട്ടികൾക്ക് ഹാനികരമായത്.
- പേറ്റന്റ്, ട്രേഡ്മാർക്ക്, കോപ്പി റൈറ്റ് തുടങ്ങിയ പകർപ്പവകാശങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്നവ.
- സന്ദേശങ്ങളുടെ ഉദ്ഭവം തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്ന വിധത്തിലുള്ളതോ അല്ലെങ്കിൽ തെറ്റായ വിവരങ്ങൾ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കാനായി മനഃപൂർവം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നവയോ അല്ലെങ്കിൽ കേന്ദ്രസർക്കാർ ഫാക്ട് ചെക്കിങ്ങിന് ഏർപ്പെടുത്തുന്ന ഏതെങ്കിലും വിഭാഗം, കേന്ദ്രസർക്കാരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യത്തിൽ 'തെറ്റോ' (false), 'വ്യാജമോ' (fake), 'തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്നതോ' (misleading) ആണെന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതോ ആയ വിവരങ്ങൾ.
- സൈബർ ആൾമാറാട്ടം നടത്തിയത്.
- രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഐക്യം, അഖണ്ഡത, പ്രതിരോധം, പരമാധികാരം, സുരക്ഷ, വിദേശരാഷ്ട്രങ്ങളുമായുള്ള സൗഹൃദം, പബ്ലിക് ഓർഡർ എന്നിവയ്ക്ക് ഭീഷണി ഉയർത്തുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റു കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്ക് പ്രചോദനമാകുന്നവയോ, കുറ്റാന്വേഷണത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നതോ, മറ്റു രാഷ്ട്രങ്ങളെ അവഹേളിക്കുന്നതോ ആയ വിവരങ്ങൾ.
- സോഫ്റ്റ്‌വേർ വൈറസുകളോ, കംപ്യൂട്ടർ വ്യൂഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തടസ്സം നിൽക്കുന്ന പ്രോഗ്രാമുകളോ.

• ഓൺലൈൻ ഗെയിമുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്നവ.

• രാജ്യത്ത് നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്നവ. ചട്ടം 3(1)(a) പ്രകാരം ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ വളരെ സ്പഷ്ടമായി അവരുടെ പോർട്ടലുകളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കണം.

• ചട്ടം 3(1)(C) പ്രകാരം മേൽ നിർദേശങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്നപക്ഷം അവർ നൽകുന്ന വിവരങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യപ്പെടുമെന്ന് മധ്യവർത്തികൾ തുടർച്ചയായി (ചുരുങ്ങിയത് വർഷത്തിലൊരിക്കലെങ്കിലും) ഉപയോക്താക്കളെ അവരുടെ ഭാഷയിൽ അറിയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം.

(കൈറ്റ് & വിക്ടേഴ്സ് ചാനൽ സി.ഇ.ഒ. ആണ് ലേഖകൻ)

മാതൃഭൂമി,
13 ഏപ്രിൽ, 2023.

ഏഏഏഏഏ

A reminder about unfettered constitutional posts

Anupam Kulshreshtha

There should not be any dilution of the essential attribute of the independence of India's constitutional bodies, as a study of various provisions in the Constitution shows

Two recent comments of the Supreme Court of India will have direct bearing on the concept of the independence of various constitutional authorities in India. In a hearing of the 'Sena versus Sena' case, the Court expressed its "serious concern" over the active role being played by Governors in State politics, observing that Governors becoming part of political processes is disconcerting. And, earlier, taking an important step in ensuring independence of the Election Commission of India, the Court divested the executive of its sole discretion in appointing the Chief Election Commissioner (CEC) and Election Commissioners (ECs) by forming a committee to suggest suitable names to man these constitutional posts.

Need for independent institutions

A democracy requires a system of checks and balances to prevent the arbitrary use of power by the elected government of the day. India's democracy provides for various constitutional authorities such as the Public Service Commission, the Comptroller and Auditor General of India (CAG), the ECI, the Finance Commission and the National Commissions for Scheduled Castes (SC), Scheduled Tribes (ST) and Backward Classes (BC), etc. The Constituent Assembly of India had recognised the need for such independent institutions to regulate sectors of national importance without any executive interference. It is necessary that such constitutional bodies are provided with complete independence to enable them to function without fear or favour and in the larger interests of the nation. It is towards this concept of clothing them with independence that the Constitution provides for the manner in which individuals heading these institutions are to be appointed.

An essential attribute of independence is about not being influenced by any vested interest and the ability to withstand pressure from the executive. While empowering the President of India to appoint all constitutional authorities, the Constitution-makers had kept in mind those institutions whose independence is of paramount importance to the country and the manner in which the independence of these authorities could be safeguarded from the whims of the executive. A study of various provisions in the Constitution regarding India's constitutional authorities is revealing.

The Constitution-makers have used simple words such as 'shall be appointed by the President' in the appointment of the Prime Minister

(Article 75), the Attorney-General for India (Article 76), the Chairman and other members of the Finance Commission (Article 280), the Chairman and other members of the Public Service Commission (Article 316) and a Special Officer for Linguistic Minorities (Article 350B). Article 324 provides that the President will appoint the CEC and ECs 'subject to any law made in that behalf by Parliament'.

However, the words 'shall be appointed by the President by warrant under his hand and seal' are used while authorising the President for appointment of the judges of Supreme Court and the High Court (Articles 124 and 217), the CAG (Article 148) and for appointment of the Governor (Article 155). Similar words have been used in Articles 338, 338A and 338B authorising the President for appointing Chairman and members of the National Commissions for SCs, STs and BCs. However, the original Article, Article 338, had stated that 'there shall be a Special Officer for the Scheduled Castes and Scheduled Tribes to be appointed by the President'.

The Supreme Court has held, in (N. Gopalaswami and Ors vs The Union of India) that the President acts on the aid and advice of the Council of Ministers, with the Prime Minister as the head in all matters which vests in the executive. However, in cases where the appointment of a particular constitutional authority is to be kept independent of the executive, the question arises whether such an interpretation would be in line with the thinking which prevailed during the relevant Constituent Assembly debates.

'Unrestricted and unfettered' choice

In the draft Constitution, the article for appointment of the CAG (Article 124) had provided that 'There shall be an Auditor General who shall be appointed by the President....' While moving an amendment to this Article 'That in clause (1) of Article 124 after the word 'Present' ['President'] the words 'by warrant under his hand and seal' be inserted", the Constituent Assembly had discussed that "the Auditor-General, like the Chief Justice of the Supreme Court, is to be appointed by the President and therefore it is essential that the words 'by warrant under his hand and seal' should be introduced". The Constituent Assembly further discussed that 'The Auditor General should be always independent of either the legislature or the executive. He is the watch dog of our finances, his position must be made so strong that he cannot be influenced by anyone, howsoever great he may be. From that point of view 1 am very glad that certain amendments have been moved whereby the position of the Auditor General has been made very strong'.

On the same day, while initiating the amendment for the Article providing for a Governor (Article 131 of the draft Constitution) it was moved to substitute the following that:

'The Governor of a State shall be appointed by the President by warrant under his hand and seal'. The Constituent Assembly discussed the following: "To say that the President may nominate from a panel of names really means restricting the choice of President. It gives power into the hands of the Legislature. It is necessary. Sir, that the President should be free from the influence of the Legislature... So I say the choice of the President should be unrestricted and unfettered...."

Both amendments were passed.

For appointments to be made by the President (Articles 75, 76, 280(2), 316 and 324(2)), the Constitution provides for certain conditions to be fulfilled by those who may be considered for such appointments. In these articles, the words used are 'To be appointed by the President', and as such the President must act on the advice of the Prime Minister after ensuring that the requisite qualifications are fulfilled.

A special status

It is pertinent to keep in mind that the Constitution affixes the phrase "by warrant under his hand and seal" only to refer to appointment to positions (Judges, the CAG and the Governors) where it assigns a special status to distinguish them from other constitutional positions.

Constitutional authorities such as the Judges of the Supreme Court and the High Court and the CAG of India are to be kept free from political or executive pressure. Whereas appointment of judges and the ECs have been made free from the influence of the executive, the need to set up a well-defined criteria and procedure for the appointment of the CAG of India remains keeping in view the intention of the framers of the Constitution, as evident from the Constituent Assembly debates.

The process of selecting a person to be appointed as the CAG of India should begin by appointing a committee consisting of the Speaker of the Lok Sabha, the Chief Justice of India, and the Chairman of the Public Accounts Committee to shortlist names to be considered for appointment as the CAG of India; and a panel of three names should be forwarded to the President for him to make the final selection as in Article 148 of the Constitution of India.

(Anupam Kulshreshtha is a former Deputy Comptroller and Auditor General of India, and teaches law at the Institute of Management Technology (IMT), Ghaziabad, Delhi NCR)

The Hindu,
15th April, 2023.

A judgment that upholds the Constitution

Kaleeswaram Raj

The Media One judgement has underlined the institutional capacity of the court in troubled political times

The Supreme Court judgment in the Media One case (*Madhyamam Broadcasting Ltd Media One Headquarters v. Union of India and Others*) requires a political reading and not merely a legal one. It is a landmark judgment on the freedom of expression and a judicial fiat against sealed cover malpractice. It endorses the citizen's right to question the state by distinguishing the government from the nation. It is a judicial admonition against the misuse of the rhetoric of national security to cover up the state's arbitrariness. Yet, there is a contextual significance to the verdict, which we must keep in mind.

The judgment comes at a time when the Centre is being criticised for its attempts to destabilise the institutions of democracy. The Supreme Court too faces its share of criticism. It has postponed hearings on important cases such as electoral bonds and the dilution of Article 370. It has also upheld the draconian provisions of the Prevention of Money Laundering Act and taken a stand against constitutionally guaranteed freedoms, such as by staying a Bombay High Court order directing the release of physically challenged activist G.N. Saibaba.

An attempt to regain glory

Yet, the apex court has tried to regain its glory. In *Anoop Baranwal v. Union of India*, it took away the power of appointment of Election Commissioners from the sole domain of the executive and directed the constitution of a committee comprising the Chief Justice of India, the Prime Minister, and the Leader of the Opposition to select them. The contribution of the Chief Justice of India, D.Y. Chandrachud, in modernising the court is remarkable. The Media One judgment has underlined the institutional capacity of the court in troubled political times. In the past, many constitutional principles were developed by the court when the matter was either infructuous or had mere academic value. When the *Bommai* case was decided in 1994, holding that federalism and secularism are the basic features of the Constitution, the real dispute in the case - the correctness of the dissolution of a few State governments - did not even survive for consideration, as elections were held in those States subsequently. Again, when the *Puttaswamy* case challenging the Aadhaar project was decided in 2017, the

Supreme Court only expounded the idea of privacy and related concepts at a doctrinal level, without a direct and immediate encounter with the executive, which, by that time, had completed the project.

On the other hand, in the Media One case, the court directly confronted the Centre, which unilaterally cancelled the licence issued to the television channel citing "national security," and directed it to renew the licence. It considered all the major doctrinal issues such as the right to fair hearing, proportionality standard and public interest claims and issued directives to the Centre in concrete terms.

In the global context, populist autocracies try to crush the judiciary with their majoritarian impulse. In Israel, the present mass movement is predominantly against Prime Minister Benjamin Netanyahu's move to meddle with the independence of the judiciary.

A significant study by David Landau and Rosalind Dixon on Abusive Judicial Review (2020) illustrates the various instances in which authoritarian regimes adopted different methods to destabilise judicial systems. In Bolivia, judges have been arbitrarily dismissed in the last few years. In Poland, by lowering the retirement age of judges, the regime sent out older judges and inducted new persons who are loyalists of the government. The executive in India delays making judicial appointments as suggested by the collegium. There is sometimes even public admonition of the judiciary by the executive in India.

The court and the Opposition

The Media One judgment was delivered in this scenario. It shows the judiciary's effort to resist majoritarian overtones. The court has taken a counter majoritarian role, which is qualitatively different from the role that the Opposition is supposed to play. Landau and Dixon have opined that "judges are increasingly being called upon to intervene to protect democracy or to engage in a form of democratic hedging."

American jurist Mark Tushnet correctly said that "the Constitution matters because it provides a structure for our politics" and that "it's politics, not the Constitution, that is the ultimate - and sometimes the proximate-source for whatever protection we have for our fundamental rights." In other words, in the absence of a politics that supports the Constitution, the latter cannot survive. The task before the court, however, is not to uphold the Opposition's politics, even when it might be legitimate. Recently, for

instance, the apex court rightly dismissed a plea by Opposition parties, which alleged arbitrary use of central probe agencies against them. The grievance is genuine, but it needs a political solution, not an adjudicatory resolution.

This is how the court's constitutional politics vary from the Opposition's politics. The court can only put forth a judicial or constitutional check against an aggrandising State. It cannot pose a political check, which can only happen by way of mass movements or electoral decisions. Yet, in the former, there is "politics' involved and its impact could be political. It is this constitutional politics that enhances the intrinsic value of the Media One verdict. Yet, for the survival of the Constitution, we might need a struggle outside the court, which should complement the court's counter majoritarian postures.

(Kaleeswaram Raj is a lawyer at the Supreme Court of India)

The Hindu,
19th April, 2023.

Pending Bills, the issue of gubernatorial inaction

P.D.T. Achary

With the issue of indecision by the Governor on passed Bills agitating some States, there is basis for a goverment to challenge this inaction in a court of law

The Tamil Nadu Governor was again in the news recently when the Tamil Nadu Assembly passed a resolution urging the President of India, among other things, to fix a timeline for passed by the Assembly. The immediate provocation for the resolution was the Governor's public statement, on April 6, where he implied that the Bill passed by the legislature tansgresses constitutional limits, then it is the Governor's responsibility not to give assent. Several Bills passed by the Assembly have been pending as the Governor has not made any decision.

Relevant Articles

Passing a resolution by the Assembly, requesting the President of India to issue directions to the Governor to ensure that he functions in accordance with the Constitution is a new constitutional development. Article 355 of the Constitution says that it shall be the duty of the Union to ensure that the government of every State is carried on in accordance with the provisions of this Constitution. The general meaning and purpose of the Article was explained by B. R. Ambedkar in the Constituent Assembly: to provide justification for the "invasion of the provincial field" which the Union government may have to do. But the Constitution is a dynamic document whose concepts doctrines have been interpreted and reinterpreted and also expanded by courts from time to time to meet the changing needs of society.

Athough this Article was meant to provide justification for central intervention in the States, its scope and range needs to be widened. The Constitution requires the Governor to act when a Bill is passed by the Assembly and present it to him as per the options given in Article 200. If he does not act in accordance with the Constitution and sits on the Bills indefinitely, he is creating a situation where governance of the state cannot be carried on in accordance with Constitutional provisions. In such a situation, the government of the State has a constitutional duty to invoke Article 355 and inform the President about it, and request her to give suitable instructions to the Governor to

ensure that the government is carried on in accordance with the Constitution. In that view of the matter, a resolution by the Asembly should be considered legitimate action.

Article 200 provides options to the Governor when a Bill is presented to him after being passed by the legislature. These options are: to give assent to withhold assent; to send it back to the Assembly to reconsider it; or to send the Bill to the President for his consideration. In case the Assembly reconsiders the Bill as per the request of the Governor under the third option, he has to give assent even if the Assembly passes it again without accepting any of the suggestions of the Governor. It is only logical to think that when the Constitution gives certain options to the Governor he is required to exercise one of them. Since sitting on a Bill passed by the Assembly is not an option given by the Constitution, the Governor, by doing so, is only acting against constitutional direction. A judicial pronouncement on this matter is needed to eliminate the confusion.

In the United Kingdom

As regards the option of withholding assent, at plain reading of Article 200 suggests that, theoretically, the Governor can do so. But the question is whether the Governor should withhold assent to a Bill passed by the legislature. To answer this question, we may usefully turn our attention to the practice followed in the United Kingdom, whose model of government was adopted by our Constitution. D.D. Basu, in his commentaries on the Constitution, says: "the position of the Governor in this respect is that of the sovereign in England. In theory the sovereign can refuse to give his assent but this right has not been exercised since the reign of Queen Anne. The veto could now only be exercised on ministerial advice and no government would veto Bills for which it was responsible. Refusal of royal assent on the ground that the monarch strongly disapproved of a Bill or that it was intensely controversial would be unconstitutional."

So, the question of crucial importance is whether under Article 200, the Governor can withhold his assent to a Bill in exercise of his discretionary powers. Or, whether he can do so only on the advice of the Council of Ministers. Under Article 154 of the Constitution, the Governor can exercise his executive powers only on the advice of the Council of Ministers. So, there is a view that the Governor can withhold assent to a Bill only on ministerial advice. But some experts ask as to why the Council of Ministers should advise the Governor to withhold assent after the Bill has been passed by the Assembly. If the government did not want to proceed

with the Bill, it could withdraw it at any stage of consideration by the Assembly. Similarly, if the government wanted to repeal it after it becomes an Act, it could have it repealed by the house.

Of course, the government can advise the Governor to withhold assent if it has second thoughts on the Bill after it has been passed - this seems to be the position in the U.K. where the sovereign refuses assent only on ministerial advice. However, it seems that under the Indian Constitution, the exercise of the power vested in the Governor to withhold assent may not be confined to one situation, namely, where the Council of Ministers advise the Governor to do so.

But the larger question is why a Governor should be allowed to withhold assent when the Bill is passed by the Assembly. A Bill is brought before the Assembly when there is some urgency about a legislation. It may be a part of the policy of the elected government which is responsible to the people. When such a Bill is passed, what authority does a Governor who is an appointee of the Union government have to reject it? Under the constitutional scheme, the Governor is only a constitutional head and has no real powers. Then, how can such a Governor veto a legislative measure brought by the government and passed by the Assembly? Withholding assent means the death of that Bill. Thus, the Governor can with one stroke of the pen completely negate the will of the legislature, and thereby negate the will of the people. The Constitution cannot be assumed to be permitting the Governor to do that. Only the judiciary can set it right by way of a clear enunciation of the law.

Issue of justiciability

Finally, it is necessary to look at the question of justiciability of the whole issue of assent by the Governor. D.D. Basu, quoting judgments of the Supreme Court, says that it is not justiciable. One of the judgments is Purushothaman Namboothiri vs State of Kerala (1962). The issue that was decided in this case was that a Bill which is pending with the Governor does not lapse on the dissolution of the Assembly. But this judgment does not deal with the justiciability of the process of assent. Similarly, Hoechst Pharmaceuticals Ltd. And... vs State Of Bihar And Others (1983) deals with the power of the Governor to reserve a Bill for the consideration of the President. The Court had held that a Governor reserves a Bill for the consideration of the President in exercise of his discretion. The Court cannot go into the question of whether

it was necessary for the Governor to reserve the Bill for the consideration of the President; thus, this case too does not deal with the justiciability of assent. The issue that is agitating State governments is the non-decision/ indecision on the part of the Governor on a Bill passed by the Assembly. So, on the question whether the government can challenge the inaction of the Governor in a court of law, the answer seems to be in the affirmative.

The framers of the Constitution would never have imagined that Governors would sit on Bills indefinitely without exercising any of the option given in Article 200. This is a new development which needs new solutions within the framework of the Constitution. So, it falls to the Supreme Court to fix a reasonable time frame for Governors to take a decision on a Bill passed by the Assembly in the larger interest of federalism in the country.

(P.D.T. Achary is former Secretary General of the Lok Sabha)

The Hindu,
25th April, 2023.

The Women's reservation Bill cannot wait any longer

Reena Gupta

With ample evidence of women leaders making a mark, India ought not to overlook the pivotal role women can play in nation building and development

Even though women have been breaking the glass ceiling of patriarchy in every sector, politics is the arena where women find it the most challenging to find space. India may have achieved suffrage early, but women still face significant barriers to political participation and do not have the right to govern. It is disheartening to witness that even 75 years after Independence, Parliament lacks substantial representation from half the population, with women holding just 14% of the seats. It is time to acknowledge the systematic exclusion of women from politics and demand action to create a more equitable political landscape.

A regression after a promising start

Women played a crucial role in India's fight for independence, by organising demonstrations, leading rallies, and raising awareness. There were numerous female representatives in the Constituent Assembly as well. Just a decade ago, three of India's largest States, West Bengal, Tamil Nadu, and Uttar Pradesh, were in the spotlight for being led by women Chief Ministers. While Sushma Swaraj led the Opposition in the Lok Sabha, Sonia Gandhi served as both President of the Congress Party and Chairperson of the United Progressive Alliance. Also, India had its first woman President, Pratibha Patil around the same time.

Despite the presence of influential women in Indian politics, we have regressed since the 1980s and patriarchal backlash has resulted in the status of women in India being far from ideal. Hence it will not be wrong to infer that the issue of political representation of women is a greater case, as opposed to having token representation.

The discourse on women's reservation in India orginates from the pre independence era when several women's organisations demanded political representation for women. It can be traced back to 1955 when a government appointed committee recommended that 10% of seats in the LokSabha and State legislative assemblies should be reserved for women. However, it was not until the 1980s that the demand for women's

reservations gained momentum. The National Perspective Plan for Women (1988) recommended that 30% of seats in all elected bodies should be reserved for women. This recommendation was reiterated in the National Policy for the Empowerment of Women, which was adopted in 2001.

In 1993, the Panchayati Raj Act was amended to reserve 33% of all seats in local government bodies for women, which was a significant step towards women's political empowerment. The success of this reservation led to demands for similar reservations in other elected bodies, in 1996, the Women's Reservation Bill was introduced in the Lok Sabha. The Bill proposed to reserve one-third of seats in the LokSabha and State legislative Assemblies for women. However, facing strong opposition from some political parties it lapsed but gained more momentum again in the early 2000s. On March 9, 2010, the Bill was approved in the Rajya Sabha. Sonia Gandhi, Sushma Swaraj, and Brinda Karat of the CPI(M) posed for photographs outside Parliament, smiling and holding hands, indicating that this was a fight much bigger than individual political affiliations.

Global examples

Around the world, women leaders are outperforming their male counterparts. The Scandinavian countries have implemented policies and governance structures that support gender equality and women's empowerment which includes women's representation in political and leadership positions.

Moreover, countries led by women have shown to have some of the best policies and governance practices. The deep scars in Rwanda, a central African nation, from the genocide, are being healed by predominantly a leadership that comprises women; this has also resulted in key social reforms.

Norway implemented a quota system in 2003 that required 40% of seats on corporate boards to be occupied by women. Now, it is time for the women in India, 'the mother of democracy', to lead the nation.

A neta in 'Amrit Kaal'?

Babasaheb Ambedkar was of the opinion that the progress of a community can be measured by the degree of progress which women have achieved, but we are still far away from that benchmark. Equality cannot wait any longer and the time for change is now. Women have been waiting for too long for their right to

govern-not just for themselves but for the greater common good. Women's leadership qualities are not hidden from anyone, so the denial of opportunity for political representation represents grave injustice.

A nation that still struggles to provide basic health care and education, necessary for the dignified life of citizens, must now let women take charge of the task of transforming India.

As India strives to become a Vishwa Guru, we must not overlook the pivotal role women can play in nation building and development. The women's reservation Bill cannot wait any longer The Bill must be passed.

(Reena Gupta is National Spokes Person, Aam Aadmi Party.)

The Hindu,
29th April, 2023.

Diagnostic imaging of the Rajastan Right to Health Act

Dr. Soham D. Bhaduri

A look at why the Rajastan Right to Health Act cannot be an ideal precedent for other States

The Rajasthan Right to Health (RTH) Bill, which became an Act in April, had caused a bitter row following which the State government agreed on some exclusions. Many doctors termed the Act draconian, while public health activists have largely stood by it. But there are certain aspects of the Act that have attracted little discussion, which also make it unfit to be an ideal precedent for other States.

Iterations, before and after

Comparing the two iterations of the RTH Bill, one before and another after the select committee review, is a good starting point for a review. The primary iteration was sent for the select committee's review in 2022, and the amended Bill was passed on March 21, 2023, which stoked protests. Even a cursory review brings out how the amended version, which sparked the row, was itself a highly moderated version attuned strongly to the interests of the medical community.

Following the select committee amendments, some definitions (accidental emergency, emergency care, and first aid), were added to the Bill. In addition, the term 'designated health care centres' was introduced, and a reimbursement clause for unpaid emergency care was added. These additions are commendable. However, most other changes in the amended Bill were not so salutary at least as far as protecting public health interest is concerned.

This shows, foremost, in the renewed composition of the State and district health authorities. For the State health authority, the initial iteration included three representatives, from ayurveda, homoeopathy, and unani, as ex-officio members. Instead, the amended Bill had provision for only one representative from the alternative medical systems, with medical education representatives filling for the remaining two. What is even more striking is that the amended bill swapped public health/hospital management experts with Indian

Medical Association (IMA) representatives as nominated members. This leaves these authorities with little or no representation from the public health fraternity and, most importantly, from the community for which the Act is aimed.

Further, the powers of the administration organs were significantly circumscribed in the amended Bill. The grievance redress system proposed in the initial iteration was also significantly overhauled in the amended Bill. Initially proposed to be handled through web portals, helpline centres, and officers concerned within 24 hours, patient grievances will now be handled by the very health-care institution in question within three days. This introduces conspicuous conflicts of interest. That apart, it stands to compound the administrative burden of hospitals. This predisposes patient grievances to being sloppily or perfunctorily handled, and more often than not, being settled informally.

Health legislation embraces not just curative medical care but also health promotion, disease prevention, and important social determinants such as nutrition, which have a stronger bearing on health than medical care. The current RTH Act lacking in public health representation is ill positioned to achieve these ends or to serve as a template for other States or a pan-India legislation. Coming now to the memorandum of understanding which made the Bill somewhat palatable for doctor associations. The State government has assured that private multispecialty hospitals with less than 50 beds, and those that have not availed of concessions or subsidised land, buildings from the government, will be kept out of the ambit of the law, even if temporarily. It effectively excludes the plethora of small and medium hospitals which predominate in the health-care landscape, particularly outside the urban agglomerations. Contrast this with the The Emergey Mod Treatment and Labour Act (EMTALA)- the U.S. legislation ensuring public access to emergency care-which covers 98% of hospitals.

The prognosis

Despite being a moderate Bill, some the objections calling for an in-toto repeal have been rather frivolous, for instance, over the ambiguous definitions of some terms such as 'emergency' Medical legal definitions are perennially given to ambiguities, and even widely accepted definitions are typically imprecise and replete with ambiguities. It only behoves all parties in such cases to work together to arrive at the best elaboration, rather than demanding an outright repeal of a bill with far reaching implications for

public health beyond just emergency care again, the EMTALA example shows that some residual ambiguities are irredeemable and are routinely navigated using risk benefit and reasonable confidence principles.

The foremost lesson for the state is that such legal pronouncements should be meticulously drafted to pre-empt opposition from arising the first place. Second, for any true health legislation to arise, the government has to keep away from being swayed by organised medical interests alone. The common subtext of most medical protests has been that private medical practice should be as laissez faire as possible, which is incompatible with equitable, universal health care. Governments and the medical community should sensitise themselves to the broader social dimensions of health and health legislation. Last, but not the least, governments should realise that getting onto such radical pieces of legislation without threshold levels of enough financial preparedness can backfire, as it is the state's obligation to provide health care, and not that of health care providers by disregarding their own livelihood.

(*Dr. Sohan D Bhaduri a health policy and leadership specialist, is chief editor of 'The Indian Practitioner*)

The Hindu,
13th May, 2023.

Two judgements and the principle of accountability

M. R. Madhavan

In reinforcing the idea that an MP/MLA is not accountable to the electorate the Maharashtra verdict breaks the triple chain of accountability, which is an underlying principle of the Delhi judgement that dealt with the control of civil servants

Two Constitution Benches of the Supreme Court of India delivered important judgments last week. The first case decided that the Delhi government headed by the Chief Minister and not the Lieutenant Governor appointed by the central government will control civil services working for the Delhi government. The second case involved the formation of the current government in Maharashtra following the "split" in the Shiv Sena party.

Contradiction of a core principle

Both judgments, which were unanimous, were authored by the Chief Justice of India; they explain the constitutional position clearly. However, the Maharashtra judgment contradicts the core principle applied in the Delhi case. The problem arises from the fact that the Maharashtra judgment adheres to the Tenth Schedule of the Constitution (the anti-defection law), which, at its heart, is incompatible with the structure underlying parliamentary democracy.

The issue in the Delhi case was to determine whether the civil services in the Delhi government would be accountable to the Delhi cabinet or to the Union government. Delhi is a Union Territory with a legislature, and the demarcation of powers is spelt out in Article 239AA. The Supreme Court stated that parliamentary democracy implied a government accountable to the people. The judgment explains that this entails a triple chain of command civil service officers are accountable to Ministers, Ministers are accountable to the legislature, and the legislature is accountable to the electorate. Severance of any link of this triple chain would be antithetical to parliamentary democracy. Therefore, the civil services will have to report to the Delhi Cabinet.

The Maharashtra judgment dealt with a sequence of events that included several petitions under the anti-defection law. Two factions of the Shiv Sena had issued contradictory whips, and the Maharashtra Speaker

had recognised the whip of one of the factions (which claimed more Members of the Legislative Assembly) as representing the party. One of the questions considered by the Court was to determine which faction had the right to appoint the leader and whip of the legislature party-and, therefore, have the power to issue binding directions on every member of the party in the Assembly.

The Court ruled that the Tenth Schedule makes a differentiation between the legislature party and the political party. The legislature party includes all MLAs/Members of Parliament belonging to the political party. It determined that the power to issue directions was with the political party, and not the legislature party. Therefore, the person in charge of the political party (who may not be a member of the legislature) would control every vote of the MLAs/MPs of that party. Failure to adhere to such direction by any MLA/MP would lead to disqualification.

Thus, this judgment further entrenches the power of the party leadership over the legislature. It reinforces the idea that the MP/MLA is not accountable to the electorate but only to the party that fielded them in the election. In doing so, it breaks the triple chain of accountability, which is an underlying principle of the Delhi judgment.

Indeed, the judgment decries the possibility of legislators being elected on the basis of their affiliation to a party, later disconnecting with that party. It goes on to say that the Tenth Schedule guards precisely against this outcome. Again, this position is different from that taken in the Delhi judgment. There, the Court states that the government is assessed daily in the legislature through debates on Bills, questions raised during Question Hour, resolutions, debates and no-confidence motions. If the legislators of the party with a majority in the House have to abide by the directions of the political party, the very idea of a daily assessment by the legislature becomes meaningless. The party leadership controls the vote of its legislators on each issue, and, therefore, the government is guaranteed to win every vote, including a no-confidence motion, unless any legislator is willing to forgo their membership in the House.

The problem lies here

The judges had no choice but to make such contradictory conclusions. In the Delhi judgement, they were clarifying the gaps in the Constitution by using standard interpretation methods. In the Maharashtra judgment, they were bound in their interpretation by the clear language of the Tenth

Schedule. The problem lies in the very idea of the anti-defection law, which contradicts the democratic principle of accountability of legislators to their voters.

The anti-defection law is based on the assumption that any vote by an MP/MLA against the party direction is a betrayal of the electoral mandate. This is an incorrect interpretation of representative democracy. While party affiliation is an important element in elections, it is not the sole criterion for voters. The Supreme Court has recognised this principle in the case where it mandated that all candidates must disclose information related to their criminal record, assets and liabilities, and educational qualification in order to allow voters to take an informed decision. If voters only cared about party affiliation, why should the other characteristics of candidates matter? Indeed, election results also contradict the assumption that voters look only at the party affliation of candidates.

For example, in Karnataka, by-elections were triggered due to the defection of several Congress and Janata Dal (Secular) MLAS in 2019, just months after the general election; 13 of the defectors contested on a Bharatiya Janata Party ticket, and 11 of them were re-elected. Similarly, in Madhya Pradesh, 15 of the 22 MLAs who defected won the ensuing by-elections. The electorate thus endorsed the candidate and not the original party that had won a couple of years earlier.

Need for a relook

The constitutional design of a parliamentary democracy envisages a chain of accountability. The accountability of the government to the legislature is on a daily basis, and legislators have to justify their actions to their voters in every election. The anti-defection law upends this design by breaking both links of the chain. Legislators have to obey the party diktat even if that comes in the way of holding the government accountable. In turn, they can easily take refuge in their lack of freedom to make decisions if their constituents question them. This is clearly a violation of the central principle of parliamentary democracy, which is part of the basic structure of the Constitution.

In 1992, a five-judge Bench of the Supreme Court ruled that the anti-defection law did not violate the basic structure. A re-examination of this issue would require a larger Bench.

The Maharashtra judgment has referred one aspect to a seven-judge Bench. The question is whether a Speaker facing a notice of removal can decide on disqualification petitions. Two five-judge Benches have reached opposite conclusions on the Speaker's ability to make independent and impartial decisions. The seven-judge Bench, while hearing that case, must expand the question to examine whether the anti-defection law violates the basic structure. It is time to reclaim the accountability of governments to the people.

(*Mr. Madhavan is with PRS Legislative Research, New Delhi*)

The Hindu,
18th May, 2023.

Disregarding Constitution, Court, Citizens

Kailash Gahlot

By disregarding the elected government in the matter of services, the Centre's Services Ordinance reduces the value of the citizen's vote and of cooperative federalism

In the last 10 days, we have witnessed both the emancipation and subversion of the people's will. The emancipation was at the hands of the Supreme Court, where a five-judge Bench unanimously recognised the control of the Delhi government over administrative services. The subversion was at the hands of the Central government, which, by promulgating an ordinance to nullify the effect of the Supreme Court judgment, snatched away the Delhi government's power to control services and handed it to Central government appointees.

Government in the dark

The story began in 2015, when the Union Ministry of Home Affairs took away the elected Delhi government's control over services and gave it to the Lieutenant Governor (LG), a Union government appointee. This severely impeded the Delhi government's work. There were day-to-day problems in the functioning of important departments as secretaries were changed every now and then. Frequent transfers of officials, before they could even familiarise themselves with the departments they were working in, minimised any potential for vision, consistency and efficiency in governance. Over two years of the pandemic, the Centre changed Delhi's Health Secretary eight times and derailed the Delhi government's relief efforts.

Over the past one and a half years, decisions for appointments and transfers were made by the Services Secretary, the Chief Secretary, and the LG, while the elected government was kept in the dark. As the government had no functional control, it could not punish errant officers. Delhi witnessed the highest number of vacancies of teachers, doctors, engineers, clerks and other staff as a result of perennial mismanagement of the Delhi Subordinate Services Selection Board, managed by the LG.

Most disappointingly, several honest and efficient officials were often penalised for their merits and subjected to punishment postings. They had no clarity on whose directions they were to follow. On the one hand, they felt duty bound to honour the will of the people

expressed through the elected government and on the other hand, they had to stay under the functional control of the LG.

On the strength of the Home Ministry notification, the Services Department even refused to answer questions raised by MLA in the Vidhan Sabha, which dealt with crucial issues such as vacancies, vigilance enquiries and corruption cases. Some senior officials even started skipping meetings called by Ministers. They avoided telephone calls and evaded answerability for delayed, inefficient and inadequate action. Thus, important issues such as procurement of anti-smog guns, prevention of dumpsite fires, infrastructure maintenance framework, upgradation of sewage treatment plans, supply of medicines in Mohalla Clinics and hospitals, and redevelopment of Inter State Bus Terminals were left unattended.

By holding that services in Delhi are to be controlled by the elected Delhi government, the Supreme Court paved the way for an efficient, honest, responsive, accountable and compassionate bureaucracy. It ensured that the chain of accountability involving the people, the legislature, the government and bureaucracy was restored. Empowered by the Court's decision, the elected Delhi government sought to make transfers and postings of officer's based on their performance. It could have taken action against errant officials. With the clarity provided by the Court, the officials who felt suffocated in the previous system were eager to work towards the development of Delhi and the welfare of its people. The Delhi government planned to overhaul the bureaucracy, and after the success of its health and education models, sought to set up a skilled administration model.

What the ordinance does

The Services ordinance again hands over the control on services to the unelected LG, who will use his sole discretion in these matters. The National Capital Civil Service Authority will see two bureaucrats appointed by the Centre vetoing the views of Delhi's Chief Minister. It will enable the appointment of officers who do not executive the government's policies or attend meetings with Ministers, and have no responsibility to answer for bureaucratic delays. Those who co-operate with the elected government will be shunted out, and even subjected to disciplinary proceedings.

The Supreme Court decision was a scathing indictment against the Union government and its tendency to usurp powers of States and the National Capital Territory (NCT). But the ordinance, by disregarding the elected government in the matter of services, reduces the value of the citizens's vote and of cooperative federalism. It is an institutionalisation

of the Centre's tendency to use the apparatus of Governor/ LG to undermine democratically elected governments in non BP ruled States/ NCT. The Supreme Court judgment will be noted for decades. So will the Services ordinance. While the judgment will be remembered as a vindication for the elected Delhi government and its people, the Ordinance will be remembered as a bleak attempt to disempower opposition-run governments and disenfranchise the people.

The Aravind Kejriwal led government has a track record in delivering its promises even in a hostile environment created by the Centre. While we pin our hopes on the Supreme Court to again do justice to the people of Delhi, the Delhi government will continue to deliver even in the face of adversity.

(Kailash Gahlot is
Law Minister of Delhi)

The Hindu,
24th May, 2023.

Governors cannot indefinitely hold back Bills

Gautam S Raman

If an elected government cannot legislate, it could lead to a breakdown of parliamentary democracy

Recently issues have arisen in various States between Chief Ministers and Governors, with regard to the passing of Bills. Chief Ministers feel that Governors have not acted for an unduly long period of time on Bills presented for their assent. This is a tricky situation for a parliamentary democracy, where the people elect a government to enact laws which reflect their will. If an elected government cannot legislate, it could lead to a breakdown of parliamentary democracy.

Governor's role

The Legislature of a State comprises the Governor and the Legislative Assembly (if the State has one House) and a Legislative Council (if the State has two Houses). The Governor has little autonomy in his functioning-it is a settled legal position that he can act only on the "advice" of his Council of Ministers, with the Chief Minister as the head of the Council. The intention of the framers of the Constitution was for the President or Governor to act only on the advice of the Council of Ministers. Actual governance of the country/State is by the Prime Minister or the Chief Minister as the case maybe.

There is, however, a caveat to this. There are certain instances where a Governor can exercise his discretion independent of the Council of Ministers. Whether a Governor has discretion or not in a particular matter is significant since, as per Article 163(2) of the Constitution, this decision of his cannot be challenged. In Shamsher Singh vs State of Punjab (1974), the Supreme Court held that a President or a Governor can exercise their discretion independent of their Ministers only where the Constitution expressly permits them to do so.

Article 200 states that when the Governor is presented with a Bill, he can either give his assent or withhold it or return the Bill with certain suggestions. The first proviso of the Article states that after a Bill is presented to him, the Governor may, as soon as possible, return the Bill if it is not a Money Bill with a message to reconsider the Bill as a whole or any part thereof. The House has six months to decide whether or not to accept this

request. Once the House returns the Bill to the Governor, he has no choice but to give his assent whether or not his recommendations have been accepted. The second proviso of the Article gives the Governor discretion to refer a Bill to the President if he is of the opinion that the Bill, if passed, would take away the powers of the High Court. The procedure to be followed when presidential assent for such a Bill is required is set out in Article 201 of the Constitution.

The discretion of the Governor does not contemplate an indefinite withholding of assent to a Bill. Such an action would cause a breakdown of the constitutional machinery. To what extent the Governor's autonomy is recognised under the Constitution can be seen from a few judgments of the Supreme Court.

Governor's autonomy

In Purushothaman Nambudiri vs State of Kerala, while deciding whether a Bill pending the Governor's assent would lapse upon the dissolution of the House, the Court considered the provisions of Article 200 and 201 to hold that it would not. It held that since there is no time limit prescribed under Articles 200 and 201 for the Governor or the President to give their assent, unlike the House which has six months to decide the recommendations of the Governor or the President as the case may be, it suggests that the framers of the Constitution did not want a Bill pending assent from the Governor to be at risk of lapsing on dissolution of the House.

Though the Constitution prescribes no express time limit, the first proviso does mention that the Governor ought to either give his assent or send the Bill back to the House as soon as possible. In Shamsher Singh, the Court held, though not explicitly, that it is only with respect to the second proviso that the Governor exercises discretion independent of the council. It held that the Governor's power, to reserve Bills for the President's consideration, is one such discretionary power. The Court also highlighted the exceptional circumstances of the Governor acting independent of the Council of Ministers. It held that de Smith's statement on royal assent would hold good even in the context of Indian democracy for both Presidents and Governors ("Refusal of the royal assent on the ground that the monarch strongly disapproved of a bill or that it was intensely controversial would nevertheless be unconstitutional.") In Nabam Rebia and Bamang Felix vs Dy.Speaker, the Court also held that in so far as Article 200 is concerned, the Governor exercises discretion only

with regard to whether a Bill ought to be reserved for consideration of the President or not. This is important because the Court has also held that Article 163(2) has to be understood in the context of Article 163(1), meaning only those matters where the Constitution expressly permits the Governor to act autonomously cannot be challenged before a court of a law. The judgment in Nabam Rebia has been referred to a larger bench of the Court with regard to the issue of whether a Speaker is barred from proceeding with deciding matters under Schedule X while a motion for his removal is pending before the House.

The Governor, therefore, has no discretion to indefinitely withhold assent to a Bill. If a Bill is presented to him, it has to be returned with recommendations or given assent as soon as possible. If it takes away the power of the High Court, the Governor has the discretion to refer it for the President's consideration. Refusing to act on a Bill is in violation of the Constitution, and a Governor's action or inaction in this regard would be susceptible to judicial review.

(Gautam S Raman is an advocate practising at the Madras High Court)

The Hindu,
12th May, 2023.

A parliamentary democracy or an executive democracy

Gautam Bhatia

Even as the new parliamment has been inaugurated, what is overlooked is the increasing subordination of 'parliament' in India's 'parliamentary democracy'

Last week, a new Parliament building was inaugurated with both fanfare and controversy. In particular, the exclusion of the President of India the formal head of the executive from the inauguration, and the symbolism around the Sengol a sceptre originally used to signify the transfer of power between Chola rulers generated significant debate. Submerged beneath this debate, however, is an overlooked fact; the increasing subordination of the "Parliament" in India's "parliamentary democracy".

Parts of this story are familiar we know that Bills are passed with minimal or no deliberation. We know that Parliament sits for fewer and fewer days in a year, and parliamentary sessions are often adjourned. We know that presidential ordinances have become a parallel if not dominant form of law making.

By constitutional design

It is tempting to attribute all of this to unscrupulous or callous politicians. What that misses, however, is the understanding that the growing irrelevance of Parliament is not because of individual actions but a matter of constitutional design. In other words, the Indian Constitution, by its very structure, facilitates and enables the marginalisation of Parliament, and the concentration of power within a dominant executive.

How does this happen? Consider the various safeguards that parliamentary democracies generally tend to put in place against executive dominance or abuse. First, in order to enact its agenda, the executive must command a majority in Parliament. This opens up the space for intra-party dissent, and an important role for ruling party parliamentarians - who are not members of the cabinet- to exercise a check over the executive. Occasionally, ruling party backbenchers can even join forces with the Opposition to defeat unpopular Bills (as was the case with various Brexit deals in the U.K. House of Commons between 2017 and 2019). Second, the Opposition itself is granted certain

rights in Parliament, and certain limited control over parliamentary proceedings, in order to publicly hold the executive to account. Third, the interests of Parliament against the executive are meant to be represented by the Speaker, a neutral and independent authority. And fourth, certain parliamentary democracies embrace bicameralism: i.e., a second "Upper House" that acts as a revising chamber, where interests other than those of the brute majority are represented (in our case, that is the Rajya Sabha, acting as a council of states).

When these features function as they should, it becomes very difficult for the executive to ride roughshod over Parliament and, in turn, opens up space for Parliament to act as the deliberative and representative body that it is meant to be.

A dilution, erasure

In India, however, each of these features has been diluted or erased over the years.

First, the possibility of intra-party dissent within Parliament has been stamped out by virtue of the Tenth Schedule to the Constitution, popularly known as the "anti-defection law". Introduced through a constitutional amendment in 1985, the Tenth Schedule penalises disobedience of the party whip with disqualification from the House altogether. Ironically, as recent events have more than amply demonstrated, the Tenth Schedule has failed to fulfil the purpose for which it was enacted, i.e., to curb horse-trading and unprincipled floor-crossing. What it has done, however, is to strengthen the hand of the party leadership-which, in the case of the ruling party, is effectively the cabinet/executive against its own parliamentarians. Intra-party dissent is far more difficult when the price is disqualification from Parliament.

Second, right from its inception, the Indian Constitution did not carve out any specific space for the political Opposition in the House. There is no equivalent, for example, of Prime Minister's questions, where the Prime Minister has to face direct questioning of their record from the Leader of the Opposition as well as by other politicians. In other words, the manner of proceedings in Parliament are under the complete control of the executive, with no real constitutional checks upon how that control is exercised.

Third, this is exacerbated by the fact that the Speaker, in our system, is not independent. The Speaker is not required to give up membership of their political party, and is not constitutionally obligated to act impartially. This has led to an

increasing trend, at both the central and the State levels, of Speakers acting in a blatantly partisan manner in order to advance the interests of the executive over the interests of the House. Not only does this affect the quality of the deliberations in the lower house (as the Speaker has control over the conduct of the House) but it also has a knock-on effect on the Upper House as has been seen of late, when the ruling party wishes to avoid effective scrutiny in the Rajya Sabha over Bills, the Speaker simply classifies the Hull as a "money bill", thus depriving the Rajya Sabha of the right to make amendments. This was seen most vividly in the case of the Aadhaar Act, where RajyaSabha scrutiny was avoided in this precise manner, and many important rights protecting amendments could not be passed.

Role of the Upper House

Fourth, the role of the Upper House is undercut not only by the Speaker's misclassification of all but also by the constitutionally-sanctioned ordinance making power. An ordinance is nothing more than executive legislation; and while, in theory, it is meant to be used only for an emergency, while Parliament is not in session, in practice, it is used as a parallel process of Law-making, especially when the executive wants to bypass the Upper House altogether, at least for a period of time, and create a fait accompli.

When we put all of this together, what emerges is a picture where the only effective check upon the executive is one where the electorate has thrown up a fractured mandate and the ruling party is forced to govern in a coalition with allies with whom it does not always see eye to eye. In such a scenario, coalition partners can exercise something of a check upon the executive in parliament.

However, when there is a single, majority ruling party, whether at the Centre or in the States, there is very little that Parliament can do. The anti-defection law wipes out intraparty dissent. The political Opposition's scope for participation depends upon the discretion of the executive. Partisan Speakers further ensure that the executive is insulated from public embarrassment at the hands of the Opposition, by controlling the debate. And the Upper House is taken out of the equation, either by the misclassification of money Bills or by the use of ordinance power.

It is no wonder, then, that the quality of parliamentary deliberations has declined: it is simply a mirror of

Parliament's own structural marginalisation under the Constitution. Instead, what we have is greater and greater executive power: a situation that resembles presidential systems with strong executives, but without the checks and balances and veto points that those systems have: in effect, the worst of all worlds.

Therefore, even as the new Parliament is inaugurated, the urgent question that we must ask is whether in formal terms, India can continue to be called a parliamentary democracy or whether we have gradually morphed into an executive democracy. And if, indeed, we want to return to parliamentarianism, what manner of constitutional changes and reforms that it would require.

(Gautam Bhatia is a Delhi based lawyer)

The HIndu,
1st June, 2023.

The Indian polity, a democratic diagnosis

Hamid Ansari

Parliament has lost its effectiveness as an instrument of oversight there is a declining process of scrutiny, debate and dissent

An opinion article, last month, in one of India's main English dailies, summed up the emerging prospects succinctly: 'A parliamentary majority is being used as a bulldozer to fashion an autocracy, the new India version of a presidential forms of governance... The replacement, at the forthcoming inaugural (of the new Parliament building) of the real president of the Indian republic by the prime minister may symbolise more them the ego of an individual'.

I had, some years ago, read and put away Levitsky and Ziblatt's book on the fate of democracies, happy in the thought that India, did not find a mention in it. Little had I visualised a time when dexterous devices would be used in quest of the desired objective.

Our parliamentary system, crafted with some care, was sought to achieve low making; accountability of the executive; approval of taxation proposals and control of national finances, and discussion of matters of public interest and concern. India, it said, 'shall be a Union of States' and the provisions of Part XI of the Constitution would govern the relations between the Union and the States.

B.R. Ambedkar had emphasised that the eventual objective of social democracy is a trinity of liberty, equality and fraternity, best achieved through the effective functioning of the legislature, the executive and the judiciary. These foundational principles were spelt out in the Preamble of the Constitution and were reinforced by the Supreme Court of India in the Basic Structure of doctrine.

A decline

The challenge was in effective functioning of the principal ingredients, beginning with the first. Available data make evident a progressive decline in its functioning year wise, session wise and decade-wise. It is clear that Parliament has lost its effectiveness as an instrument of scrutiny, accountability and oversight, Instead, devices of disruption crafted in opposition and innocently disowned in government, are sought to be legitimised. Above all, the leadership of the day endorses it by a studied silence or lack of attendance, or both and with a noticeable tardiness towards the function of the standing committees. The end result is a

declining process of scrutiny, debate and dissent. Periodic elections apart, informed opinion is concerned about its derailment and the resultant consequences. The emergence of social media, a rival claimant to representative in civil society, has emerged as both complementary and antithetical to question or supplement the representativeness of Parliament. It has manifested itself in both forms in our polity. So, as political scientist put it, 'while Parliament has become increasingly representative in descriptive terms, it also simultaneously become(s) unresponsive in terms of legislation and governance and has tended to avoid accountability by closing ranks'. An element of ideological orientation in the shape of dharmic sanctification, as in the parliament ceremony, was used to reinforce it.

These moves suggest a design for centralisation and personalisation, and the creation of a 'Fuehrer or Zaeem-like' image not unknown in recent history. Alongside administrative devices have been sought to be used to bring in line state institution having an impact on the electoral process. Both contributed to the achievement of a transition from populism to electoral authoritarianism, both are violative of the spirit of the constitutional text.

One consequence of this trend, reflective of the unease generated by it is a statement in the shape of a letter written in the President of India recently by a group of former civil servants expressing concern over attempts by the government to change the character of the civil service and its functioning, leading to the civil servants being 'torn between conflicting, loyalties', thereby weakening their ability to be impartial. 'This has disturbed the federal balance and left civil servants torn between conflicting loyalties, thereby weakening their ability to be impartial'.

'Hindutva and development'

These trends in the changing character of the Indian polity have caused public concern and have not gone unnoticed by observers abroad. One editorial comment opined that 'Hindu nationalism is India is writing an epitaph for the country's experiment with multi ethnic secular democracy', In his tome published last year, Christophe Jaffrelot analysed the Hindutva ideology (laced with populism) based on Israeli scholar Sammy Smooha's theory of ethnic democracy – defined as the ideology of a group that considers itself bound by racial, linguistic, religious or other cultural characteristics with a sense of

superiority and rejection of the 'Other' generally perceived as a real or perceived threat to the survival and integrity of the ethnic nation.'

The conflation between nationalism and Hindutva has been the backbone of the new hegemony that has been of immense help to the Bharatiya Janata Party (BJP) in projecting a potent conjoint image of Hindutva and development. That, as Suhas Palshikar has pointed out, "is why the Bharatiya Janta Party has been so happy with intellectuals trying to problematise the nation. That particular intellectual initiative simultaneously places the BJP in a position of immense advantage and ensures that 'anti BJP' would necessarily be equated with the anti-national. Independently, both ideas Hindutva and development are potent political discourses. By weaving them together with nationalism, Narendra Modi has bound them into an arsenal of his political offensive".

This carefully calibrated personality cult with an image of infallibility has been reinforced by the publicity associated with India's presidency of the G-20. The entire effort is to mesmerise the public, particularly the middle class, with the delusion of an image of India being the Vishvaguru at a time when the country is observed – in the falling standards in educational institutions, in rising unemployment and its impact on public welfare.

A new Parliament building, questions

The inauguration of the new building of Parliament was noticeably devoid of any suggestions to make its functioning more meaningful. The formal equality of the two Houses seems to have been done away with and the Leader of the LokSabha in his oration could have suggested (but did not), measures to increase the working days to 90-100 days as in the past, initiate the practice of having a Prime Minister's Question Hour each week in both Houses, and proposed more effective measuring for the functioning of the committee system to enhance its effectiveness and public confidence. More working space for the Members of Parliament could thus be justified in practice. No such suggestions, however, were forthcoming.

So, will the new building contribute to a more functional and productive Parliament? Will it, enhance

the democratic process in the polity? Will it, as the Prime Minister said in his inaugural speech, 'awaken the sense of duty in every Indian' and include in its those who sit and work in the new structure and those who lead it in its primary duty? Would he recall to himself and his colleagues Ambedkar's December 1952 lecture, on 'Conditions Precedent for the Successful Working of Democracy'?

(*Hamid Ansari was the Vice-President of India (2007-2017)*)

The Hindu,
7th June, 2023.

Rules notified to regulate fake news and online gaming

Tanvi Vipra

The Ministry of Electronics and Information Technology notified amendments to the Information Technology (Intermediary Guidelines and Digital Media Ethics Code) Rules, 2021 (IT Rules). The IT Rules were notified under the Information Technology Act, 2000 (IT Act). The amendments regulate false information and online gaming. Key features include:

• **False information:** The IT Act provides intermediaries with exemption from liability for third-party content (safe harbour) if they comply with certain requirements. The 2021 Rules delineate such requirements. The Amendments add that any information about the central government's business may be identified as fake, false or misleading by the fact check unit of the central government. For intermediaries to avail safe harbour, this information must be removed. The factcheck unit will be notified by the Ministry. Following a petition in the Bombay High Court, the government has undertaken that it will not notify the fact check unit until July 5, 2023.

• **Online gaming:** The Bill defines that online real money games are those where users deposit money (cash or kind) with the expectation of winning it back. Such games are permissible if they are verified by a gaming self-regulatory body. A self- regulatory body must be designated by the Ministry and its membership must be representative of the gaming industry. Criteria for verifying such games include not wagering on an outcome and having appropriate age restrictions.

•**Requirements by gaming intermediaries:** Intermediaries that enable access to online games are also required to comply with certain requirements to avail safe harbour. Such intermediaries that provide permissible real money games are additionally required to: (i) display a verification mark received by the regulatory body. (ii) inform users of withdrawal and refund policy and KYC procedure for identity verification. The Amendments empower the central government to require any online gaming intermediary to observe additional due diligence obligations.

• **Surrogate advertisement:** To avail safe harbour, intermediaries are required to remove advertisements/ surrogate advertisements of: (i) online games that are not permissible, or (ii) intermediaries that offer such games.

PRS Legislative Research,
April, 2023.

Cabinet approves Indian Space Policy, 2023

Pratinav Damani

The Union Cabinet approved the Indian Space Policy, 2023. This policy is expected to provide a framework for the space sector in India over the next decade. The Department of Space shall oversee the implementation of this Policy and be the nodal department for the same. Key features of the policy are as follows:

Regulation: The Indian National Space Promotion and Authorisation Centre (IN-SPACe) will function as an autonomous government organisation with the mandate to promote, hand-bold, guide, and authorise space activities. IN-SPACe will periodically issue guidelines and procedures for the same. It will be a single window agency for authorisation of space activities by government and non-government entities. Authorisations that can be accorded by IN-SPACe include (i) establishment and operations of space objects, (ii) launch and operation of space vehicles, (iii) establishment and operation of launch pads, and (iv) planned re-entry of space objects with or without recovery.

Non-Government Entities: These entities will be able to undertake end-to-end activities in the space sector by establishing and operating: (i) space objects, (ii) ground-based assets, and (iii) related services such as communications, remote sensing and navigation.

ISRO: The Indian Space and Reseach Organisation (ISRO) shall focus on the research and development of new space technologies and applications. It shall also share technologies, products, processes, and best practices with non-government entities. Data from the remote sensing satellites of ISRO will be made accesible on a free and open basis for Ground Sampling Distance of five metres or more. ISRO will work to demonstrate human spaceflight capability and develop a long-term roadmap for sustained human presence in space.

PRS Legislative Research,
April, 2023.

Cabinet approves Constitution of Inter- Ministerial Committee for grain storage

Tanvi Vipra

The Union Cabinet approved the constitution of an Inter-Ministerial Committee to facilitate creating the World's Largest Grain Storage Plan in the Cooperative Sector. Eight schemes under the Ministry of Agriculture and Farmers Welfare, Ministry of Consumer Affairs Food and Public Distribution, and Ministry of Food Processing Industries will be converged for this purpose.

The Committee will address the shortage of agricultural storage infrastructure by facilitating the establishment of godowns and processing units at the level of Primary Agriculture Credit Societies (PACS). The Committee will be empowered to modify (within approved outlays) guidelines/ implementation methodologies for such schemes to create infrastructure at selected viable PACS. PACS will carry out additional activities such as functioning as procurement centres for Food Corporation of India or state agencies and serving as fair price shops.

Decentralised storage capacity at the local level is expected to reduce food grain wastage. Further, providing options to farmers is expected to prevent distress sale of crops, and reduce the transportation costs. Implementation of the proposal will begin within 45 days of Cabinet approval.

PRS Legislative Research,
May, 2023.

Supreme Court holds that the legislature party acts on the direction of political party

Alaya Purewal

The Supreme Court gave its verdict over the split in a political party and consequent disqualification of MLAs in Maharashtra. The Court was examining whether a faction of the legislature party could declare itself the real political party based on in-house majority. Further, if the faction's rebellion would result in the disqualification of the concerned MLAs. The Supreme Court ruled that the political party, not the legislature party, appoints the whip and the leader of the party in the House. Therefore, the political party has the power to issue directions to all party MLAs in the Assembly, and these directions would be binding.

According to the Tenth Schedule, the original political party, in relation to the House, refers to the political party to which a member of the legislature party originally belongs or was elected as a representative. The Court clarified that the Tenth Schedule, the Representation of the People Act, 1951, and the Maharashtra Legislative Assembly (Disqualification on Ground of Defection) Rules, 1986 all indicate that the legislature party acts on the direction of the political party. The Court also stated that the direction to vote in a particular manner is issued by the political party, not the legislature party. Further, it ruled that the Supreme Court cannot ordinarily adjudicate petitions for the disqualification of MLAs. Such powers rest with the Speaker.

PRS Legislative Research,
May, 2023.

Cabinet Approves Subsidies for Fertilisers

Tanvi Vipra

The Cabinet Committee on Economic Affairs approve several schemes aimed at providing subsidised fertilisers for farmers. These are expected to encourage the judicious use of fertilisers, reduce input costs for farmers, and, also promote organic farming. Key highlights of the schemes are:

Urea subsidy scheme: Fertilisers such as urea and nitrogen are subsidised for the use of farmers. Cabinet has approved the extension of the urea subsidy until 2024-25. This will require an expenditure of Rs 3.68 lakh crore over three years (2022-23 to 2024-25). Farmers will continue to receive urea at Rs 242 per bag of 45 kg (excluding taxes). The central government expects that the continuation of the scheme will maximise indigenous production of urea. In the Union Budget, the central government had estimated to spend Rs 1.31 lakh crore on urea subsidy in 2023-24, 24% of which is to be spent towards imports.

Further, eight nano-urea plants will be commissioned by 2025-26. The plants will heve a production capacity of 44 crore bottles, equivalent to 195 lakh metric tonnes of conventional urea. Nano fertilisers (such as nano urea) involve higher nutrient use efficiency and cost less to farmers Sulphur-coated urea (Urea Gold) will be introduced in the country. It is considered more economical and efficient than the currently used neem-coated urea. It is also expected to address the deficiency of sulphur in the soil.

Promotion of organic fertilisers: The Cabinet also approved a scheme for the marketing of organic fertilisers. This includes fermented organic manure and phosphate-rich organic manure. Market development assistance of Rs 1,500 per metric tonne will be provided. The total expected outlay on the scheme is Rs 1,452 crore. The scheme is expected to address the challenges of managing crop residue, stubble burning, and providing additional sources of income to farmers.

Sugarcane prices approved for sugar season 2023-24

The Cabinet Committee on Economic Affairs approved the Fair and Remunerative Price (FRP) for sugarcane for the sugar season (October-September) 2023-24 at

Rs 315 per quintal. This is an increase of about 3% over the FRP for the 2022-23 sugar season (Rs 305 per quintal). FRP is the minimum price at which sugar mills can purchase sugarcane from farmers.

The FRP varies based on the recovery rate. The recovery rate refers to the amount of sugar recovered from the cane. FRP of Rs. 315 per quintal will be payable for the basic recovery rate of 10.25%. A premium/discount of Rs 3.07 per quintal will be paid for every 0.1% increase/decrease in the recovery rate from the threshold of 10.25%. For a recovery rate of less than 9.5%, farmers will get a minimum assured price of Rs. 292 per quintal.

Minimum Support Prices for Kharif crops approved

The Cabinet Committee on Economic Affairs approved an increase in the minimum support price (MSP) for mandated kharif crops for the marketing season 2023- 24 (October to September) (See Table 2). The MSP for paddy has been increased by 7%. Crops such as moong, sesamum, and long-staple cotton have seen the highest increase in MSP (10% each). MSP refers to the assured price at which crops are procured from farmers by the central government.

Table 2: Minimum Support Price for Kharif crops 2023-24 (in Rs per quintal)

Crops	MSP 2022-23	MSP 2023-24	% change
Moong	7,755	8,558	10%
Sesamum	7,830	8,635	10%
Cotton (long staple)	6,380	7,020	10%
Groundnut	5,850	6,377	9%
Cotton (medium staple)	6,080	6,620	9%
Jowar - Maldandi	2,990	3,225	8%
Jowar - hybrid	2,970	3,180	7%
Paddy-common	2,040	2,183	7%
Ragi	3,578	3,846	7%
Maize	1,962	2,090	7%
Soybean (yellow)	4,300	4,600	7%
Bajra	2,350	2,500	6%
Tur/Arhar	6,600	7,000	6%
Sunflower seed	6,400	6,760	6%
Nigerseed	7,287	7,734	6%
Urad	6,600	6,950	5%

PRS Legislative Research,
June, 2023.

Ministry of Power notified guidelines for resource adequacy planning

Harshit Padia

Ministry of Power issued guidelines on resource adequacy planning for the electricity sector, in consultation with the Central Electricity Authority (CEA). Resource adequacy planning determines the best mix of optimal capacity to meet electricity demand reliably 24x7, at the lowest cost possible. Key features of the guidelines are:

Long-term national plan on resource adequacy.

The CEA will publish a long-term National Resource Adequacy Plan. This plan will determine the optimal capacity requirement at the national level to ensure reliable supply. It will specify state-wise contribution towards the national peak. Further, the plan will provide for an optimal generation mix for 10 years. This is to ensure there are resources available to meet national level system requirements at least cost. This plan will be updated annually.

Resource adequacy planning by discoms:

Based on the share in the national peak electricity demand capacities will have to be planned. Each distribution licensee (discom) will be required to contract capacities to meet its share of national peak demand or higher. Only resources with long- term, medium-term, and short-term contracts will be considered for this purpose. Power procured through power exchanges will not be considered under resource adequacy planning. The share of long-term contracts will be 75-80% and that of medium-term contracts will be 10-20%. The recommended share may be altered by the State Electricity Regulatory Commissions.

Further, each discom will undertake a Resource Adequacy Plan for a 10-year horizon. This plan will be vetted by the CEA and must be approved by the State Electricity Regulatory Commission.

Short-term plans on resource adequacy: The National Load Dispatch Centre (NLDC) will publish a yearly short-term National Resource Adequacy Plan. This will provide for parameters such as demand forecasts, planned maintenance schedules, station-wise historic outage rates, and decommissioning of generators. The State Load Dispatch Centers will create a yearly plan for short-term distribution resource adequacy based on the national level plan developed by NLDC.

PRS Legislative Research,
June, 2023.

Understanding democracy

Ajay Gudavarthy

This "biography" of India's Parliament gives the reader a ringside view of democracy against the backdrop of larger social, political, and policy changes but fails to explore the cause behind its progressive decline

Writing an institutional history of India is among the most difficult of tasks. It is not easy to trace the independent impact of institutions on the political process; institutions mostly craft their working around individual personas. Rules and procedures have remained fungible for the most part and rarely, if ever, become sacrosanct. Often, the procedure itself becomes a source of blocking outcomes and the process becomes the punishment. All through, institutions have remained peripheral to the popular imagination of politics in India.

The book under review is an attempted biography of the institution of Parliament based on some data and several interesting anecdotes. It is more a descriptive account and narration of what transpired in the working of Parliament than a search for the causation behind its progressive decline. Institutions can rarely be understood through self-enclosed studies but finding the causation beyond the shifts in its working can be complex and elusive.

While the working of institutions are symptomatic of the generic social and economic crisis, the study of interactions, personalities, and incidents should help us understand the microcosm of the political life-world. Bringing both these aspects together is what could produce a rich analysis of the changes in Indian democracy. House of the people: Parliament and the Making of Indian Democracy gives us a ringside view of the latter with larger social, political, and policy changes in the backdrop, without necessarily bringing them together.

The book begins with a detailed account of the Constituent Assembly debates and how India opted for the Westminster system over other forms, including briefly discussing the possibility of the presidential system. It goes on to give us a detailed account of the changing social composition of Parliament and its enlarging, inclusive character.

The book argues that more inclusion meant more disruptions and

did not necessarily reflect the agenda of the social groups being represented, especially the Dalits and the Other Backward Classes. This becomes important in light of the fact that even today India is discussing the possibility of 33 percent reservation in Parliament for women.

Chapter 4 focuses on the working of the parliamentary committee system and its growing ineffectiveness, especially under the current regime, often referred to as an "electoral autocracy". The most interesting read for this reviewer was the chapter on corruption, criminality, and immunity; however, it does not connect these factors to their social dynamics and limits them to their impact on the decline of the democratic potential of Parliament.

Through well-planned chapters, the book manages to raise pertinent issues that lie at the heart of understanding democracy in India. It could well have made an additional effort to connect the micro- dynamics of politics outside Parliament to help us understand the micro dynamics in the working of Parliament. The book is immensely helpful in framing the questions that need further probing.

Representation in Parliament was seen as an important mode of bringing consensus outside the institution. The book refers to the intriguing incident of Jawaharlal Nehru standing in support of the candidature of Syama Prasad Mookerjee from Bengal.

Nehru pleaded with Rajendra Prasad that Congress refrain from fielding a candidate in order to facilitate Mookerjee's election to the Constituent Assembly. He apparently felt that Mookerjee was an "outstanding personality" and that there was the need to make space for the viewpoint of the Hindu right, even if it did not have the necessary support to be elected.

The Congress went along with Nehru's decision in spite of resistance from its member from Bengal who thought that " the feeling is that a man belonging to the Hindu Mahasabha should be treated as a leper out of regard for the departed soul", referring to Gandhi's assasination. Incidently, Nehru also supported the inclusion of Dr.Ambedkar, reflecting the founding philosophy of "centrist liberalism".

One may have to reflect how such an accomodative mode of representation worked in support of strengthening Indian democracy. It led to the founding legitimacy of institutions without eroding the hegemony of dominant social groups

and their ideological proclaivities. Nehru's own accomodative role, given his stature, helped establish democratic conventions but did not necessarily challenge the dominant mores and modalities in which social power worked itself out.

Politics of Representation

The dilemma of representation and its equation with social power across caste, class, gender, and region is further probed in the chapter in the social composition of parliament. The provision for reserved constituencies for the Scheduled Castes and Scheduled Tribes facilitated adequate representation for these groups and a progressive rise in the representation of the OBCs, even if their share remained well below their estimated share in the population, Parliament also witnessed a healthy rise in the share of non-dominant OBCs, but they remained dispersed among several OBC groups. Ronojoy Sen refers to Niraja Gopal Jayal's observation in her work that the "Presence of SC or Dalit MPs in Parliament did not necessarily result in the empowerment of these groups or effectiveness in raising issues related to Dalits".

The "Vernacularisation" of Parliament does not necessarily reflect a push for more egalitarian social dynamics. It merey reflects the formation of newer elites within the subaltern castes. (Such neosocial elites from the marginalised groups, whom I refer to as "mezzanine elites", point to a certain kind of halted democratisation). It creates new power centres but does not substantively alter the social power dynamics.

In fact, one could argue the Dalit middle classes and political elites work more as class groups than reflect their caste consciousness. One can make sense of this class formation through what Ambedkar refers to as "graded inequalities". It is an attempt to preserve one's privileges while struggling to undo the undue privileges of dominant groups above one's caste location. Institutional norms and independent procedures do next to nothing in altering these equations. One needs to ask how the study of institutions will help us understand the political dynamics when they merely reflect the reality outside the institutional framework.

In fact, the situation is so grim that Prakash Ambedkar (grandson of Ambedkar) argued a few years back for the scraping of political reservation for the SCs and STs as it served no purpose. Such leaders serve their political parties rather than their social constituencies. Not that scrapping it is going to be helpful in any meaningful way. It only manifests the deep

limitations in understanding representation bereft of the larger social dynamics. The symptom can be located but its cause is fairly dispersed and requires an analysis of a complex interplay of factors.

Disruption in Parliament

In another chapter Sen notes the increase in disruptions in Parliament after the 1990s. He ascribes this to the changing social-caste and class-composition, the role of regional parties, purposive, and the live telecast of the proceedings. Disruptions sometimes work effectively to achieve desired outcomes. The protests for the formation of the separate State of Telangana are a case in point. However, disruptions could also be mala fide to hide or block a debate.

Disruptions highlight disagreements without allowing for their resolution. They are also a reminder of a demonstrative political culture which seeks to be heard when there is so much else happening in media. The expansion of speed and scale in the era of mediatisation has made "attention capturing" a new skill necessary to survive in politics, and populists have taken it to a new low with bizarre demonstrations and outlandish statements. Entertainment and expressions of intensity have become legitimate ways of appealing to the electorate without being closely connected to purpose and outcome of such performance. Institutions seem to reflect the changing process but it is not clear if their workings hold clues to make these newfound skills more purposive.

The New Normal

Finally, in the chapter on criminality, corruption, and immunity, Sen traces the increase in the number of candidates with criminal records and the rise of history sheeters in politics, as well as the role of money and corruption and the increasing trend of defection. The anti-defection law, he says, turned out to be an "ineffective legal solution to a political issue". In that case why is it that MPs who defect are not punished by the electorate?

The fact that it has become so normalised may have something to do with the "end of ideology" and "neoliberal consensus". Since political parties do not differ in any significant manner in their policy priorities and what they promise in their campaigns, how does it matter which party the candidates belong to? Most political parties offer transactional welfarism, learn from each other, and replicate populist programmes.

Similarly, the use of unaccounted money in the course of elections has become normalised. In the recent

byelection in Telangana, voters not only bargained for money but even staged dharnas and protests when the agreed amount was not duly dispersed.

Finally, the growing criminality in politics and why criminals get elected has something to do with how we have come to perceive power. Most movements of the opposition have failed to displace the dominant tropes of what we understand by power and where it resides.

What is intriguing is not that those with criminal pasts get elected; the picture becomes complete when we juxtapose this with the failure of social activists such as Irom Sharmila, who got about 200 votes in the Manipur Assembly election in 2017. We could add Medha Patkar, too, to this list.

It is not that electorates do not respect or trust them; they simply do not perceive them to be powerful enough to deliver on electoral promises. Civil power and political power are seen in different registers. The recent farmers' protests drew large social support but failed when they turned into political campaigns.

It is the vicissitudes of power that institutional workings reflect. Power is seen either in its raw ability to exercise force or in its benign libertarian-paternalism. Institutions and their procedures have, if ever rarely, succeeded in changing this equation.

(Ajay Gudavarthy is Associate professor, Centre for Political Studies, Jawaharlal Nehru University. His most recent book is Politics, Ethics and Emotions in 'New India' (Routledge, London, 2023).

Frontline,
5th May, 2023.

Resume Of Business Transacted during the tenth session of the seventeenth Lok Sabha

The Tenth Session of the Seventeenth Lok Sabha commenced on 7, December 2022 and concluded on 23, December 2022. In all, the House held 13 sittings spread over 68 hours and 51 minutes and transacted important Financial, Legislative and other Business. The overall business productivity of the House stood at 97 per cent during the Session. The House sat late for 2 hours and 51 minutes to complete the listed business. There was a net loss of 2 hours and 26 minutes due to interruptions/forced adjournments and other reasons.

Seating arrangements for the Members in the Lok Sabha Chamber and its Galleries adopted in earlier Sessions were discontinued, in view of the improving COVID situation, and now the sittings during the Tenth Session were held in the Lok Sabha Chamber. Members occupied seats in the Lok Sabha Chamber as per Division/Seat Numbers allotted to them.

On the opening day of the Session on 7, December 2022, Hon'ble Speaker, Lok Sabha, Shri Om Birla, congratulated the Union Government and the people of India, on behalf of the House, on India's assumption of the G20 Presidency since 1, December 2022. The Speaker said that such global responsibility during Azadi Ka Amrit Mahotsav was a matter of pride for the country. In 2023, when the G20 Heads of State Summit would be held under the leadership of India, the Presiding Officers of the Parliaments of G20 countries would also meet under the leadership of the Parliament of India and the conference would mark an important chapter in India's diplomatic history. He said that the theme, "One Earth, One Family, One Future" was in line with India's philosophy of "Vasudhaiva Kutumbakam" and India would present to the world the power of its rich multi-colored cultural heritage and vibrant democracy.

I would now like to dwell on the important business and deliberations and the main issues raised by Members during the Session:-

On 12, December 2022, Smt. Dimple Yadav, Member representing Mainpuri Parliamentary Constituency of Uttar Pradesh took oath, signed the Roll of Members and took her seat in the House.

Short Duration Discussion under Rule 193: During the Session, the House held two short-duration discussions under Rule 193.

A discussion on the need to promote sports in India and steps taken by the Government in this regard, which was initiated by Shri Gaurav Gogoi on 31 March 2022, and further discussed on 3, August 2022, was continued on 8 and 9, December 2022 in which 66 Members participated. The discussions on the four days together lasted for 8 hours and 6 minutes and discussion concluded with the reply of the Minister.

On 20, December 2022, the Speaker made an observation in the House that a Calling Attention on the problem of drug abuse in the country and steps taken by the Government thereon might be converted to Short Duration Discussion under Rule 193, in view of request made by some Members and the importance of the subject, so that more members could participate in the discussion. The House agreed and accordingly, the discussion was initiated by Smt. Harsimrat Kaur Badal on 20, December 2022, which continued on 21, December 2022. In all 50 Members and a Minister of State participated in the discussion lasting for 7 hours 17 minutes. The discussion concluded with the reply of the Minister of Home Affairs. Thereafter, the Speaker, on behalf of the House, made a resolution on the drug abuse in the country as under:

...The entire House has expressed serious concern over this issue. The Government has also expressed its commitment to act in a collaborative spirit to combat the proliferating consumption of drugs which is adversely affecting the lives of youth in particular. All the democratic institutions and elected Hon'ble Members of the country are obliged to protect the youth of the country from such evils and thus ensure their bright future. Therefore, this House resolves that as the representatives of the highest democratic institution of the country, the Hon'ble Members will work in a collective spirit to put an end to the evil engulfing the youth of the country by launching a massive public awareness campaign across the country. This House unanimously resolves to make India a drug-free nation.

Questions: Out of the 240 Starred Questions listed during the Session, 56 could be answered orally. The written replies to the remaining Starred Questi along with Answers to 2760 Unstarred Questions were laid on the Table of the house.

Matters of Urgent Public Importance: Hon'ble Members raised 374 matters of urgent public importance in the House during Zero Hour. Hon'ble Members also raised or laid on the Table 298 matters under rule 377.

• Statements made by Ministers and Papers laid on the Table of the House: As many as 43 Statements were made by the Hon'ble Ministers on various important subjects including 2 Statements by the Hon'ble Minister of Parliamentary Affairs regarding Government Business. During the Session, as many as 1811 Papers were laid on the Table by the Ministers concerned.

• Legislative/Financial Business:

Legislative Business (Government Bills): During the Session, nine Government Bills were introduced and in all, seven Bills were passed. Some of the important Bills passed were: The Constitution (Scheduled Tribes) Order (Second Amendment) Bill, 2022: The Constitution (Scheduled Tribes) Order (Third Amendment) Bill, 2022; The Constitution (Scheduled Tribes) Order (Fourth Amendment) Bill, 2022; The Maritime Anti-Piracy Bill, 2022.

On 20 December 2022, the Multi-State Cooperative Societies (Amendment) Bill, 2022 was referred to a Joint Committee of both the Houses of Parliament consisting of 31 Members (21 from Lok Sabha and 10 from Rajya Sabha) by a motion adopted in the House. Similarly on 22, December 2022, another motion was adopted for reference of the Jan Vishwas (Amendment of Provisions) Bill, 2022 to a Joint Committee of both the Houses of Parliament, similarly consisting of 31 Members.

Legislative Business (Private Member): During the Session as many as 59 Bills on different subjects were introduced by Private Members on 9, December 2022. The discussion on the *(Representation of the People (Amendment) Bill, 2019*) (Insertion of new section 29AA), introduced by Shri Gopal Chinayya Shetty which commenced on 5, August 2022 in the last Session, was continued on 9, December 2022; but could not be concluded on that day. The discussion on Private Members' Resolution regarding welfare measures for Anganwadi Workers and Anganwadi Helpers by Shri Ritesh Pandey was again taken up for further discussion on 16, December 2022. After the discussion was over, the Hon'ble Minister of Women and Child Development replied to the debate, and the resolution was put to vote and negatived. A resolution regarding "Beautification and modernization of railway stations under the Adarsh

Station Scheme" was moved by Shri Reddeppa Nallakonda Gari on 16 December 2022 and the discussion was not concluded on that day.

Committee Reports: During the Session, 36 Reports of Parliamentary Standing Committees were presented to the House. All these Reports are available on Lok Sabha homepage (www.loksabha.nic.in).

Obituary References: During the Session, the Speaker made references to the passing away of Shri Mulayam Singh Yadav, sitting Member; Sarvashri Jhadu Sunder Lal, Debi Ghosal, Rupchand Pal, Gobinda Chandra Naskar, Than Singh Jatav, Manikrao H. Gavit, G. Krishna, Krishnamraju, Dhanik Lal Mandal, Phoolchand Verma, Gadakh Tukaram Gangadhar, T. Radhakrishnan, Mohan Jena, Ranjit Singh Brahmpura and Smt. Jayanti Patnaik, all former members.

Thereafter, Members stood in silence for a short while as a mark of respect to the memory of the departed souls.

Other References: The Speaker also made reference to the twenty-first anniversary of the terrorist attack on Parliament House on 13, December 2001. Thereafter, members stood in silence for a short while as a mark of respect to the memory of the departed souls.

Announcement by Speaker welcoming Zimbabwean Parliamentary Delegation: On 8, December 2022, the Hon'ble Speaker made an announcement in the House welcoming H.E. Advocate Jacob Francis Nzwidamilimo Mudenda, Speaker of the Parliament of the Republic of Zimbabwe and Members of the Parliamentary Delegation from Zimbabwe who were on a visit to India as honoured guests. Welcoming the distinguished guests, who were seated in the Distinguished Visitors Gallery, the Lok Sabha Speaker extended the greetings of the House to the Delegation.

Observation by the Speaker: On 22, December 2022, the Speaker made an observation in the House to draw the kind attention of Hon'ble Members towards the resurgence of the COVID-19 pandemic in few countries of the world. He informed that the Government, on being seized of the issue, had instantaneously swung into action evincing promptness and issuing an advisory at the national level to follow necessary safety norms. He urged all the Hon'ble Members to follow precautionary safety measures and make use of masks.

Hon'ble Speaker also observed that Members have a collective responsibility for transaction of business of the House and that they

would be held accountable to the people for not allowing the House to function and for causing disruptions in the House. He appealed to the Members to maintain the decorum and dignity of the House.

Speaker's Interaction with Members of the Standing Committee on Energy: On 3, November 2022, the Hon'ble Speaker interacted with Members of the Parliamentary Standing Committee on Energy at Parliament House Complex. The Speaker spoke on the important role played by Parliamentary Committees and their key role in guiding government policies, and in long term policy formation. On the importance of the energy sector, Shri Birla observed that this sector requires a global perspective with an eye towards energy efficiency and sustainability. Earlier, the Chairman of the Committee, Shri Jagdambika Pal delivered the welcome address. Shri Jaiprakash, MP, gave the Vote of Thanks on behalf of the Committee.

Release of Hindi version of the PAC Centenary Souvenir: On 23, December 2022, the Lok Sabha Speaker released the Hindi version of the centenary souvenir of the Public Accounts Committee in digital format in Parliament House. In December 2021, the Public Accounts Committee of the Parliament celebrated its centenary year and on that occasion the Hon'ble President of India had released the English version of the Centenary Souvenir of the Committee. On the occasion, the Speaker congratulated the Chairman and Members of the Public Accounts Committee of the Parliament and all the Chairpersons and Members of the Public Accounts Committees of the Legislatures across the country.

Parliamentary Events and Activities

Capacity Building Programmes for Members of Parliament and State Legislatures

Briefing Sessions on Legislative Bills: Briefing Sessions are organized on important legislative business coming up for discussion and debate in the House for the benefit of Members of Parliament. During the Winter Session, 3 such Briefing Sessions were organized on various important Bills which were considered by the House. Briefing Sessions have also been made available in online mode for Members' benefit through NIC Webcast since the Monsoon Session of 2022. (Link: https://webcast.gov.in/parliament/ Information/ material about the Bills taken up for Briefing Sessions received from concerned Ministries/experts and Legislative Notes prepared by Reference Division are shared (both in

English as well as in Hindi) with Hon'ble Members, offline and also online through the Member's Portal. Besides, such material including the Legislative Notes of Reference Division are uploaded on http://parliamentlibraryindia.nic.in /reference notes.aspx

Parliamentary Research and Information Support to Members (PRISM): As usual PRISM provided Round-the-Clock research and information support to the Members of Parliament through a team of dedicated officers by email and WhatsApp (9711623767). Since its creation in January 2021, PRISM has attended to over 1762 queries from Members and provided more than 742 notes/speeches/write-ups to Members on various issues.

Participation of youths in paying homage to National Leaders: An initiative was taken to involve the youths from different parts of the country in events in the Parliament to pay homage to national leaders on their birth anniversaries. On 2, October 2022, Speaker Birla inaugurated such programme organized under the aegis of the Parliamentary Research and Training Institute for Democracies (PRIDE), Lok Sabha Secretariat, in coordination with the Ministry of Education and Ministry of Youth Affairs and Sports, Government of India in the Central Hall of Parliament House. As part of the programme, 99 young participants selected from schools and colleges from 28 States and two Union territories across the country witnessed the floral tributes to Mahatma Gandhi and Shri Lal Bahadur Shastri on their birth anniversaries. Out of them 30 selected participants spoke about the contributions of the two national leaders in the development of the country and reiterated the principles and ideals of their lives.

Similarly, the participation of youths from different parts of the country was facilitated on the subsequent birth anniversaries of Sardar Vallabhbhai Patel (31 October); Pandit Jawaharlal Nehru (14 November); Smt. Indira Gandhi (19 November); Dr. Rajendra Prasad (3 December): Pandit Madan Mohan Malaviya and Shri Atal Bihari Vajapyee (25 December).

Sensitisation programmes on G20: A series of sensitization programmes on G20 was organized for Members of Parliament by PRIDE in a hybrid mode (both online and offline) on the Sessions viz. An Introduction to G20 Comparison of G20 with other Multilateral Forums; Role of G20 with Focus on Engagement Groups; and G20: A Leading, Powerful Forum Bringing together the Developed and Developing World respectively held on 19, 20 and 21, December 2022.

Exhibition of Artificial Limbs Manufacturing Corporation of India (ALIMCO) products: An exhibition of products from the Artificial Limbs Manufacturing Corporation of India (ALIMCO) was organized by the Ministry of Social Justice and Empowerment, which was inaugurated by the Lok Sabha Speaker in the Parliament House Complex on 12, December 2022. The Programme was organised under the Assistance to Divyangjan for Purchase/Fitting of Aids/Appliances (ADIP) Scheme.

Parliamentary Outreach/Exchanges and other Events

Indian Parliamentary Delegation to Eighth G20 Parliamentary Speakers' Summit (P20): An Indian Parliamentary Delegation led by Hon'ble Speaker, Lok Sabha, attended the Eighth G20 Parliamentary Speakers' Summit (P20) in Jakarta, Indonesia from 5 to 7, October 2022. The Delegation comprised of Deputy Chairman, Rajya Sabha, Shri Harivansh; Secretary-General, Lok Sabha, Shri Utpal Kumar Singh and Secretary-General, Rajya Sabha, Shri P.C. Mody.

The Delegates participated in the debates in the four sub-themes under the *overall theme Stronger Parliament for Sustainable Recovery.* The Lok Sabha Speaker delivered the Keynote Address on the theme Effective Parliament, Vibrant Democracy (Session III) on 6 October 2022. On 7 October, the concluding day, Speaker Birla also delivered a Special Address highlighting India's glorious journey of democracy in the last 75 years. He also emphasized on shared efforts, regular sharing of best practices and dialogue among Parliaments to deal with future challenges and invited G20 Speakers to attend the 9 P20 Summit in India to be held in 2023 under the Chairmanship of the Parliament of India.

During the Summit, Shri Birla also held bilateral meetings with his counterparts viz, Dr. (HC) Puan Maharani (Indonesia), Mr. Milton Dick (Australia); Mr. Lukas Sinimbo Muha (Namibia), Mr. Chuan Leekpai (Thailand); Mr. Ratu Epeli Nailatikau (Fiji). He also met the President of IPU, Mr. Duarte Pacheco, on the concluding day.

Parliamentary Delegation to 145 IPU Assembly: An Indian Parliamentary Delegation led by Deputy Chairman of Rajya Sabha, Shri Harivansh, participated in the 145 IPU Assembly held in Kigali, Rwanda from 11 to 15 October 2022. The Delegation comprised of Shri Vishnu Dayal Ram, Km. Diya Kumari and Smt. Aparajita Sarangi, Members of the Lok Sabha; Dr. Sasmit Patra and Shri Kartikeya

Sharma, Members of the Rajya Sabha; and Shri P.C. Mody, Secretary-General, Rajya Sabha.

The Delegates participated in the meetings of the IPU bodies; the General Debate on the theme Gender Equality and Gender-sensitive Parliaments as Drivers of Change for a more Resilient and Peaceful World; the Meetings of the four IPU Standing Committees on separate agendas held concurrently, the sittings of the Forum of Women Parliamentarians, Forum of Young Parliamentarians and the Committee to Promote Respect for International Humanitarian Law during the Assembly. The Secretary-General, Rajya Sabha attended the Association of Secretaries-General of Parliaments (ASGP) meeting.

The Deputy Chairman, Rajya Sabha addressed the distinguished Delegates during the General Debate at the Assembly and Dr. Sasmit Patra, addressed the Assembly during the Youth segment of the General Debate on the main theme.

The Deputy Chairman, Rajya Sabha and other members of the delegation also held a sideline bilateral meeting with the Parliamentary Delegation of Zambia. During the Assembly, Smt. Aparajita Sarangi was elected to the IPU Executive Committee, as a member representing the Asia Pacific Group (APG) countries.

The 83rd All India Presiding Officers Conference, Jaipur: The 83 All India Presiding Officers' Conference (AIPOC) was held from 10 to 12, January 2023 at the Rajasthan Vidhan Sabha, Jaipur. The Conference was inaugurated by the Vice-President of India and Chairman, Rajya Sabha, Shri Jagdeep Dhankhar on 11 January 2023.

The Speaker, Lok Sabha, and Chairman of the Conference, Shri Om Birla; the Chief Minister of Rajasthan, Shri Ashok Gehlot; the Deputy Chairman of Rajya Sabha, Shri Harivansh and the Speaker of Rajasthan Legislative Assembly, Dr. C.P. Joshi graced the function and also addressed the distinguished gathering. The Leader of Opposition in Rajasthan Legislative Assembly, Shri Gulab Chand Kataria delivered the Vote of Thanks. On the occasion, an updated edition of Presidential Addresses to Parliament, published by the Lok Sabha Secretariat, and a CPA Souvenir titled Naye Aayam, brought out by the CPA Rajasthan Branch, were also released.

After the Inaugural function, Sessions on the subjects of the Conference ensued, chaired by Hon'ble Speaker, Lok Sabha. The Lok Sabha Speaker in his opening remarks

stressed on making our legislatures accountable to the people and restoring public trust in our democratic institutions. The Conference deliberated for two days on: *(i) Leadership of India in G20 as the Mother of Democracy, (ii) The Need to Make Parliament and Legislature more Effective. Accountable and Productive, (iii) Integration of State Legislatures with Digital Parliament; and (iv) The Need to Maintain a Harmonious Relationship between the Legislature and the Judiciary in Accordance with the Spirit of the Constitution.*

The 83rd AIPOC concluded on 12, January 2023. The Governor of Rajasthan, Shri Kalraj Mishra; the Lok Sabha Speaker, the Chief Minister of Rajasthan, the Deputy Chairman of Rajya Sabha and the Speaker of Rajasthan Legislative Assembly graced the Valedictory Session and addressed the distinguished dignitaries. The Leader of Opposition, Rajasthan Legislative Assembly delivered the Vote of Thanks. In his Valedictory address, the Lok Sabha Speaker stressed on the important role of legislatures and the need for maximum dialogue in the Houses, proper use of technology and strong connect between the people and the legislature. On India's assumption of G20 Presidency, the Speaker said that it would be an opportunity for India to showcase the world about its democracy and its capabilities and called for collective global efforts for peace and development.

The 83rd AIPOC was participated by 20 Speakers, which included Lok Sabha Speaker, five Chairpersons; twelve Deputy Speakers and four Deputy Chairpersons, and Deputy Chairman, Rajya Sabha. At the Conference nine resolutions were also unanimously adopted.

Earlier on 10, January 2023, the 59 Conference of Secretaries of Legislative Bodies in India was held in Hotel Mariott, Jaipur, chaired by Secretary-General, Lok Sabha. The Conference deliberated on three agenda topics, viz. *(i) Enforcing Executive Accountability by Strengthening Committee System in State Legislatures; (ii) Connecting Legislative Bodies in India through the use of Digital Technology; and (iii) Bringing Legislative Bodies in India Closer to the People by Expanding Outreach.*

- **Visit of Indian Parliamentary Delegation to Tanzania and Kenya:** On the invitations of the Speakers of the National Assemblies of Kenya and

Tanzania, the Hon'ble Speaker, Lok Sabha, led an Indian Parliamentary Delegation (IPD) to the two countries. The Delegation was in Kenya from 16 to17 January and in Tanzania from 18 to 21, January 2023. The Delegation included Shri Chirag Paswan, Shri Manoj Kishorbhai Kotak and Ms. S. Phangnon Konyak, all Members of Parliament and Shri Utpal Kumar Singh, Secretary-General, Lok Sabha.

In Kenya, the Delegation called on both President and Deputy President of the country. The Cabinet Secretary for Foreign and Diaspora Affairs called on the Delegation. During these interactions, the Kenyan side recognized contributions of India and Indian origin Kenyans' in developing Kenya's infrastructure, IT, financial services and mining sectors. Hon'ble Speaker highlighted that India would be leading the agenda of the Global South during its G20 Presidency this year. He also reiterated India's request to Kenya to expedite joining the International Solar Alliance.

The delegation level talks were held with the Speaker of the National Assembly of Kenya, Hon'ble Moses M. Wetang'ula E.G.H, followed by banquet hosted in honour of the Delegation. The Delegation also met the Speaker of the Senate of Kenya. The main highlights of these interactions with the Kenyan side included promoting parliamentary cooperation, capacity building of Parliamentarians and parliamentary staff, expanding overall engagements between the two countries in sectors like MSME, pharmaceutical and health, education, etc. Kenyan side requested to establish Parliamentary Friendship Group with Kenya in the Parliament of India.

As a mark of deep respect to the 'Father of Nation', Speaker Birla paid floral tribute to the statue of Mahatma Gandhi and planted a tree at the University of Nairobi, where he also addressed the faculty and students of the University. He also interacted with Kenyan professionals who graduated from various Indian Universities and Institutions.

The Indian Parliamentary Delegation visit to Tanzania was after 50 years of the last IPD visit of the then Speaker of LokSabha in 1972. The Lok Sabha Speaker, along with the Delegation paid floral tribute at the Commonwealth War Memorial, recognizing the contributions of Indian soldiers who laid their lives during the First World War.

During the visit to Tanzania, Speaker Birla held a bilateral Parliamentary dialogue with his Tanzanian counterpart, Hon. Dr. Tulia Ackson, followed by banquet hosted in

honour of the Delegation. The dialogue was also joined by Speaker of the House of Representatives of Zanzibar. The meeting focused on promoting parliamentary cooperation, capacity building of Parliamentarians and parliamentary staff and possible establishment of Parliamentary Friendship Group.

The Delegation also interacted with the Prime Minister of Tanzania and discussed cross section of issues, where Speaker Birla highlighted that India would be leading the agenda of the Global South during its G20 Presidency assured and the cooperation of Government of India in areas like agriculture, health skill development, education, etc. India is setting up IIT campus in Tanzania which would be the first IIT outside India. During the visit, the Delegation also interacted with Tanzanian professionals who graduated from various Indian Universities and Institutions.

During the IPD visit to the two countries, the Speaker interacted with members of the Indian Communities and friends of India and shared thoughts with them.

Conclusion

The Tenth Session of the Seventeenth Lok Sabha was adjourned sine die on 23 December 2022 after playing of the National Song. The House was prorogued by the President of India on 24 December 2022.